

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

תקציב תפעולי לשנת 2008

הוכן על ידי אווה שאלתיאל

ירושלים, אדר ב' תשס"ח, מארס 2008

פתח דבר

התקציב שאושר בידי שר הרווחה והשירותים החברתיים ושר האוצר במהלך חודש מארס 2008, מכיל נתונים על תקבולים ותשלומים לשנים 2007 ו-2008. התקבולים, התשלומים, העודפים/הגרעונות לפי ענפי הביטוח הלאומי, מוצגים בפרספקטיבה של שלוש שנים.

תהליך בניית התקציב כרוך במתן הערכות מושכלות, תחזיות ואומדנים שונים שניזונים ממעקב צמוד של מינהל המחקר והתכנון על תחומיו השונים אחר ההתפתחויות.

לפי התחזיות, סך כל התקבולים בשנת 2008 צפויים להסתכם בכ-59 מיליארד ש"ח (נוסף לכך המוסד גובה דמי ביטוח בריאות בסך 14.5 מיליארד ש"ח), כאשר כ-45% מהם מקורם בתקציב המדינה. סך התשלומים לענפי הביטוח הלאומי (ללא העברת תקבולי ביטוח הבריאות לקופות החולים) יסתכמו בכ-50 מיליארד ש"ח. עודף התקבולים על התשלומים יגיע אפוא לכ-9 מיליארד ש"ח, כאשר כ-6 מיליארד ש"ח מתוכם, מקורם בתקבולי ריבית על השקעות הביטוח הלאומי בקופת האוצר. דהיינו, ללא ריבית העודף מהפעילות הכספית בשנת 2008 נאמד בכ-3 מיליארד ש"ח.

אני מודה לאווה שאלתיאל על עבודתה היסודית והמקצועית בהכנת פרסום זה.

תודה גם לכל עובדי מינהל המחקר שתרמו מזמנם וממרצם, כל אחד בתחום התמחותו, ובמיוחד לד"ר גיל אשכנזי, חיה רבין ורפאלה כהן על הסיוע בהכנת פרסום זה, ולמיה עורב-הטל, העורכת הלשונית.

בברכה,

ד"ר דניאל גוטליב
סמנכ"ל מחקר ותיכנון

תוכן העניינים

עמוד

1	דברי הסבר ואומדנים
9	לוח א' – המקדמים העיקריים לבניית אומדן הביצוע ל-2007 ולתקציב 2008
10	לוח ב' – מספר מקבלי גמלאות, 2005-2008
11	לוח ג' – השתתפות האוצר בתקציב הביטוח הלאומי בשנת 2008

תרשימים

15	תשלומים ותקבולים של המוסד לביטוח לאומי, 2008
16	תשלומי גמלאות לפי ענפי הביטוח, 2008
17	תקבולי ענפי הביטוח הלאומי לפי מקור מימון, 2008
18	סה"כ תקבולים, תשלומים, עודפים/ גרעונות, 2008
19	תקבולים (ללא ריבית) תשלומים, עודפים/ גרעונות לפי ענפי הביטוח העיקריים, 2008
20	תקבולים (כולל ריבית) תשלומים, עודפים/ גרעונות לפי ענפי הביטוח העיקריים, 2008
21	שיעורי גבייה לדמי ביטוח לאומי ולדמי ביטוח בריאות בעד עובדים שכירים
22	שיעורי גבייה לדמי ביטוח לאומי ולדמי ביטוח בריאות מעובדים עצמאים

לוחות

לוחות מרכזים

25	1. זרמי התקבולים, התשלומים והעודפים באמצעות המוסד לביטוח לאומי, 2006-2008
26	2. התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, תקציב 2008
27	3. התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, אומדן 2007
28	4. התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, אומדן 2006

גבייה

29	5.1 הגבייה באמצעות המוסד, לפי ענפי ביטוח
	5.2 שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-1.1.2008 בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים
30	5.3 שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-1.1.2007 בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים
31	5.4 שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-1.1.2006 בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים
32	ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים

עמוד

זיקנה ושאיירים

33	התשלומים בענף זיקנה ושאיירים	6.1
34	מספר המקבלים ושיעורי גידול שנתיים	6.2
35	קצבאות שנתיות ממוצעות בענף זיקנה ושאיירים	6.3

נכות כללית

36	התשלומים בענף נכות כללית	7.1
37	מספר המקבלים ותשלום ממוצע בענף נכות כללית	7.2

נפגעי תאונות

38	התשלומים בענף נפגעי תאונות	8.1
38	מספר המקבלים, ימים לתשלום וגמלאות ממוצעות	8.2

נפגעי עבודה

39	התשלומים בענף נפגעי עבודה	9.1
40	מספר המקבלים, מספר התשלומים ומספר הימים לתשלום	9.2
40	קצבה ממוצעת (למקבל, לתקופה)	9.3

אימהות ומזונות

41	התשלומים בענף אימהות ומזונות	10.1
42	מספר המקבלים בענף אימהות ושיעורי גידול	10.2
43	קצבאות ממוצעות ושיעורי גידול	10.3

ילדים

44	התשלומים בענף ילדים	11.1
45	מספר הילדים המקבלים קצבת ילדים ומענק לימודים	11.2
46	קצבאות שנתיות לילד	11.3

אבטלה

47	התשלומים בענף אבטלה	12.1
48	מספר מקבלי דמי אבטלה, שיעורי גידול שנתיים וגמלאות ממוצעות	12.2

שירות מילואים

49	התשלומים בענף שירות מילואים	13
----	-----------------------------	----

זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד

50	התשלומים בענף זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד	14.1
50	מספר המקבלים, שיעורי גידול שנתיים וגמלאה ממוצעת	14.2

עמוד

	הענקות מטעמי צדק
51	15 תשלומי הקרן מטעמי צדק
	הבטחת הכנסה
51	16 מספר המקבלים גמלת הבטחת הכנסה, סך כל ההוצאה וגמלה ממוצעת
	סיעוד
52	17 מספר המקבלים והתשלומים בענף סיעוד
	שיקום
53	18 תשלומי שיקום בענפים השונים
	מחקרים, מפעלים מיוחדים וסיוע משפטי
54	19 תקציב מחקרים, מפעלים מיוחדים וסיוע משפטי
	פירוט דברי הסבר
57	זיקנה ושאירים
61	נכות כללית
66	ניידות
69	נפגעי תאונות
70	נפגעי עבודה
76	אימהות ומזונות
80	ילדים
83	אבטלה
86	שירות מילואים
88	זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד
89	הענקות מטעמי צדק
90	הבטחת הכנסה
93	סיעוד
95	מחקרים
97	סיוע משפטי למבוטחי המוסד
98	השתתפות בתקציב בית דין לעבודה
99	דמי ביטוח לאומי
102	דמי ביטוח בריאות
104	הפחתת עלות העבודה
106	האגף לפיתוח שירותים
	תקציב המוסד לביטוח לאומי 2008 ותקציב מעודכן לשנת 2007
117	לוח 1: תקציב המוסד לביטוח לאומי לשנת הכספים 2008
126	לוח 2: תקציב המוסד לביטוח לאומי לשנת הכספים 2007
135	לוח 3: הוצאות לגורמי חוץ לפי חוק הביטוח הלאומי
137	לוח 4: הוצאות מינהליות בתקציב התפעולי לשנת 2008

דברי הסבר ואומדנים

הבסיס להכנת תקציב 2008

התקציב התפעולי לשנת 2008 מבוסס בעיקר על אומדן ביצוע התקציב לשנת 2007, בהתייחס להיקף התשלומים והגבייה ולמספר מקבלי הגמלאות, בתוספת התחשבות במרכיבים האלה:

* תחזית מקרו-כלכלית בנוגע לשכר, לתעסוקה ואבטלה ולמחירים הצפויים ב-2008, ובכלל זה עליית מדד המחירים הרלוונטי לעדכון הסכום הבסיסי שעל פיו מחושבות הקצבאות.

* שינויי החקיקה הידועים בעת הכנת האומדנים, לרבות תיקוני חקיקה שאושרו בכנסת בשנים קודמות אך יבואו לידי ביטוי מלא ב-2008, או שנקבע שיופעלו בשלבים, וכן תיקוני חקיקה שאושרו ב-2007 אך ייכנסו לתוקף ב-2008.

נתוני ביצוע לשנת 2007

התשלומים לגמלאות (כולל הוצאות מינהל) הסתכמו ב-2007 בכ-47.1 מיליארד ש"ח: 38.2 מיליארד ש"ח לגמלאות לפי חוק ו-8.9 מיליארד ש"ח לגמלאות לא גבייתיות. היקף סך הגמלאות במונחים ריאליים עלה ב-2.4% לעומת 2006. להלן אחוזי השינוי הריאליים בענפים השונים:

<u>2007 לעומת 2006</u>	<u>אחוזים</u>
זיקנה ושאיירים	+ 0.8
סיעוד	+12.2
נכות כללית	+ 7.1
נפגעי עבודה	+ 0.2
אימהות	+15.6
ילדים	(-) 0.5
אבטלה	(-) 10.5
הבטחת הכנסה	(-) 7.3
שירות מילואים	(-) 12.2

על פי האומדן, גביית דמי ביטוח לאומי ובריאות מהציבור (ללא שיפוי) הסתכמה ב-37.91 מיליארד ש"ח – גידול ריאלי של כ-4.4%. גביית דמי ביטוח לאומי מהציבור הסתכמה בכ-24.45 מיליארד ש"ח (גידול ריאלי של 3.3% לעומת 2006), וגביית דמי ביטוח בריאות – ב-

13.46 מיליארד (גידול ריאלי של כ-6.6% לעומת 2006). סכום השיפוי (סעיף 32 ג') יסתכם ב- 1.83 מיליארד ש"ח לעומת 1.68 מיליארד ש"ח ב-2006 – גידול ריאלי של כ-8.3%.

בשנת 2007 הסתכמו תקבולי המוסד בכ-68.43 מיליארד ש"ח :
26.28 מיליארד ש"ח – גביית דמי ביטוח והשתתפות האוצר לפי סעיף 32 לחוק ;
13.89 מיליארד ש"ח – הקצבאות האוצר לפי סעיף 32 בענפים ילדים, זיקנה ושאיירים, נכות כללית, סיעוד ואימהות.
8.91 מיליארד ש"ח – תשלומי גמלאות לא-גבייתיות ;
5.9 מיליארד ש"ח – תקבולים מריביות על השקעות ומפיצויים מצד שלישי.
13.46 מיליארד ש"ח - דמי ביטוח בריאות.

הנתונים על מצבו הכספי של המוסד מורים על **עודף שוטף** בסכום של כ-2.3 מיליארד ש"ח (לעומת עודף שוטף של כ-1.3 מיליארד ש"ח ב-2006). בתוספת התקבולים מריבית, העודף התפעולי יגיע לכ-7.9 מיליארד ש"ח (לעומת 6.6 מיליארד ש"ח ב-2006).

תחזית מקרו-כלכלית לשנת 2008

כאמור, התקציב התפעולי מבוסס בין היתר על התחזית שאמד מינהל המחקר והתכנון בהתייעצות עם גורמי חוץ שונים. להלן התחזיות לאינדיקטורים העיקריים ששימשו לאומדנים :

- מחירים – בתחזית הראשונית הונח כי רמת המחירים הממוצעת בשנת 2008 תהיה גבוהה בכ-2.5% לעומת רמת המחירים הממוצעת ב-2007. ההתפתחויות הכלכלית של השליש הראשון של שנת 2008 מצביעות על כך שהאינפלציה הממוצעת תגיע לכ-3.5% לפחות.
- שכר ממוצע – ב-2008 יגדל השכר הממוצע ב-4% במונחים נומינליים לעומת שנת 2007.
- היקף המועסקים – ב-2008 יגדל מספר המועסקים (וכן משרות השכיר) בכ-3%.
- שיעור האבטלה – בתקציב הונח כי שיעור הבלתי מועסקים בממוצע ל-2008 יהיה 7.2% מכוח העבודה.
- עולים חדשים – מספר העולים שיגיעו לארץ יהיה כ-20 אלף.

עדכון הקצבאות

הקצבאות התעדכנו בינואר 2008, כאשר כמעט כולן הותאמו לעליית המחירים במשק. המדד הרלוונטי (נובמבר 2007 לעומת נובמבר 2006) עלה בכ-2.8%. אומדני הגמלאות לשנת 2008 עודכנו במדד זה.

חקיקה בתחום הגמלאות והגבייה – חקיקה קיימת וחדשה ל-2008

ילדים

ב-2008 יימשך התהליך שלפיו כל הילדים ה"חדשים" שייכנסו למערכת יקבלו קצבה ברמה האחידה (152 ש"ח לכל ילד לאחר העדכון), ללא קשר למקומם הסידורי במשפחה. עם זאת, תיקון החוק שהונהג ביוני 2006 ביטל את המשך ההפחתה ההדרגתית בקצבות הילדים, ולפיכך כל הילדים השלישיים ואילך שנמנים עם ה"מלאי" יוסיפו לקבל את הקצבה שהיתה בינואר 2006 בתוספת העדכון במדד.

זיקנה ושאיירים

המשך תהליך דחיית גיל הפרישה – בהתאם למסלול העלאת גיל הפרישה בשנת 2006, יכלו לקבל קצבת זיקנה גברים ונשים שמלאו להם 66 ו-61 שנה, בהתאמה, ובשנת 2007 גברים שמלאו להם 66 ו-4 חודשים ונשים שמלאו להן 61 ו-4 חודשים. בשנת 2008 יקבלו קצבת זיקנה גברים שמלאו להם 66 ו-8 חודשים ונשים שמלאו להן 61 ו-8 חודשים.

המשמעות של העלאת גיל הפרישה המזכה בקצבת זיקנה והתאמתו לגמלאות אחרות של הביטוח הלאומי היא שקצבת זיקנה, מחצית מקצבת שאירים וגמלת הסיעוד יידחו עד לגיל הפרישה, וקצבת שאירים מלאה, קצבת נכות, קצבה להבטחת הכנסה ודמי אבטלה ישולמו עד גיל הפרישה. גם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות ייגבו מעובדים ומעסיקים עד לגיל הפרישה.

על פי מסלול העלאת גיל הפרישה כמוצג בחוק גיל הפרישה התשס"ד-2004, החיסכון בתשלומי קצבאות זיקנה בשנת 2006 הגיע לכ-220 מיליוני ש"ח והעלות בתשלומי קצבאות שאירים לכ-1 מיליון ש"ח. החיסכון בתשלומי גמלת סיעוד מגיע לכ-2 מיליוני ש"ח. העלות בתשלומי קצבת נכות מגיעה לכ-60 מיליוני ש"ח ובתשלומי קצבת הבטחת הכנסה לכ-20 מיליוני ש"ח. העלות בתשלומי דמי אבטלה זניחה למדי. תקבולי הגבייה נאמדים בכ-50 מיליוני ש"ח. לפיכך, החיסכון נטו בתשלומי הגמלאות של המוסד לביטוח הלאומי הגיע בשנת 2006 לכ-140 מיליוני ש"ח והחיסכון נטו במערכת הביטוח הלאומי (בתוספת תקבולי הגבייה) לכ-190 מיליוני ש"ח. החיסכון בתשלומי קצבאות זיקנה צפוי להגיע בשנת 2007 לכ-235 מיליוני ש"ח והעלות בתשלומי קצבת שאירים לכ-1 מיליון ש"ח. תוספת החיסכון נטו בתשלומי הגמלאות צפויה להגיע בשנת 2007 לכ-140 מיליוני ש"ח והחיסכון נטו במערכת הביטוח הלאומי לכ-190 מיליוני ש"ח. בשנת 2008 תוספת החיסכון בתשלומי קצבות זיקנה נאמדת בכ-280 מיליוני ש"ח והעלות בתשלומי קצבת שאירים בכ-2 מיליוני ש"ח. תוספת החיסכון נטו בתשלומי הגמלאות נאמדת בכ-110 מיליוני ש"ח ותוספת החיסכון נטו במערכת הביטוח הלאומי בכ-170 מיליוני ש"ח.

הגדלת הקצבאות לקשישים ושאיירים – ביולי 2006 אושרו התיקונים האלה :

1. קצבאות זיקנה ושאיירים בסיסיות הוגדלו בשיעור של כ-1.3%, בעלות של כ-200 מיליוני ש"ח. העלות בשנת 2006 נאמדת בכ-100 מיליוני ש"ח, ובשנת 2007 בכ-100 מיליוני ש"ח נוספים.
2. קצבאות זיקנה ושאיירים המשולמות למי שזכאי גם לתוספת השלמת הכנסה הועלו בשיעור של כ-4% (לרבות ההגדלה בקצבות הבסיסיות). עלות תוספת השלמת הכנסה בשנת 2006 נאמדת בכ-95 מיליוני ש"ח, ובשנת 2007 בכ-100 מיליוני ש"ח נוספים.
3. קצבת זיקנה לפי חוק משולמת במלואה מיולי 2006, במקום הפחתה של 1.5% ממאי 2005. בהבשלה מלאה העלות תסתכם בכ-320 מיליוני ש"ח : כ-160 מיליוני ש"ח בשנת 2006 וסכום דומה נוסף בשנת 2007.
4. באפריל 2008 הוגדלו קצבאות זיקנה ושאיירים. הסבר מפורט בפרק זיקנה ושאיירים. באומדני התקציב לשנת 2008 שינוי זה מצא ביטוי חלקי בלבד.

נפגעי עבודה

נמשכת ההשפעה של תיקוני החקיקה שאושרו בשנים קודמות : תשלום דמי פגיעה על חשבון המעסיקים, הקטנת המענקים והשינוי בקביעת הנכות במקרים של טנטון והכרה בליקוי שמיעה כפגיעה בעבודה ולא כמחלת מקצוע.

באפריל 2006 נכנס לתוקף התיקון בדבר שלילת מענק נכות וקצבת נכות זמנית מנכים נפגעי עבודה בדרגת נכות בין 5% ל-9%.

אבטלה

בחוק ההסדרים ל-2006 נכללה החלטת ממשלה בדבר דמי אבטלה לחיילים משוחררים. ההחלטה נוגעת לכך שבמניין ימי תקופת האכשרה ייחשבו לא יותר מ-180 ימי שירות סדיר. על פי הערכה, יישללו דמי אבטלה כמעט מכל החיילים המשוחררים, והחיסכון מכך יסתכם בהבשלה מלאה (2009) על פי אומדן בכ-100 מיליוני ש"ח. היישום חל ביולי 2007. הקיצוץ ב-2007 היה בכ-30 מיליוני ש"ח (והוא יגיע ל-87 מיליוני ש"ח ב-2008).

כללי

בינואר 2007 היה אמור לפוג תוקפה של הוראת השעה בדבר הפחתה של 4% בקצבאות האלה: סיעוד, גמלאות אימהות (דמי לידה, מענק לידה, קצבאות לידה ושמירת הריזון), מענק לימודים, דמי פגיעה, דמי אבטלה, הגמלה להבטחת הכנסה ותשלומים בענף פש"ר. תוקפה של הוראת שעה זו הוארך עד ינואר 2008 לכל הגמלאות חוץ מגמלת סיעוד. מדובר בקיצוץ של כ-300 מיליוני ש"ח.

השיעור של 4% מתשלומי גמלת הסיעוד יועד להגדלת הגמלה לקשישים המוגבלים ביותר מבין מקבלי גמלת הסיעוד, ב-100 מיליוני ש"ח. הגדלת הגמלה התבצעה באמצעות קביעה של שלוש רמות לגמלה.

הוחמרו כללי הזכאות לדמי אבטלה לצעירים עד גיל 28: הם מחויבים לקבל עבודה מתאימה לאחר פרק זמן קצר וסכום דמי האבטלה הופחת. מדובר בקיצוץ של כ-45 מיליוני ש"ח, כאשר 35 מיליוני ש"ח יבואו לידי ביטוי כבר ב-2007.

אושרה זכאות לגמלה להבטחת הכנסה לבעלי רכב עם שכר נמוך. העלות התקציבית ל-2007 מוערכת בכ-30 מיליוני ש"ח.

הוגדל הסכום המועבר לבתי חולים בגין אשפוז יולדות ויילודים באמצעות הגדלת מענקי האשפוז ב-12% מעבר לעדכון השוטף. מדובר בהגדלת ההוצאה של ענף אימהות בכ-150 מיליוני ש"ח. האוצר ישפה את המוסד במלוא סכום זה – דרך סעיף 32 לחוק.

התקבל תיקון לחוק ולפיו הוארכה בשבועיים הזכות לחופשת לידה ולקבלת דמי לידה (למי שהייתה זכאית לדמי לידה למחצית התקופה – החופשה הוארכה בשבוע). התיקון חל על כל מי שיצאה לחופשת לידה ביום 8.5.2007 ואילך. תוספת התשלום בענף אימהות בשל התיקון תסתכם בכ-140 מיליון ש"ח בשנת 2007 ובכ-210 מיליון ש"ח בשנת 2008.

אושר חוק פיצויים לנפגעי הפוליו. התביעות לפי חוק זה יוגשו החל ב-1.9.2007 והתשלומים יהיו למפרע מ-1.1.2007. התשלומים בפועל הסתכמו בשנת 2007 בכ-240 מיליון ש"ח. אומדן ההוצאה לשנת 2008 מוערך בכ-370 מיליון ש"ח.

גבייה

ב-2008 נמשך התהליך של הפחתת דמי ביטוח למעסיקים. תהליך זה יושלם בשנת 2009. ב-2008 השיעור המופחת למעסיק ירד מ-4.14 ל-3.85, ואילו השיעור הרגיל ירד מ-5.68 ל-5.43. הפסד הגבייה ל-2008 כתוצאה מהורדה זו נאמד בכ-800 מיליון ש"ח לשנה.

אומדנים להיקף התשלומים והגבייה ב-2008

ההיקף הצפוי של תשלומי הגמלאות

התשלומים לגמלאות (כולל הוצאות מינהל) צפויים להסתכם ב-2008 בכ-50.1 מיליארד ש"ח לעומת 47.1 מיליארד ב-2007. היקף התשלומים יגדל ב-2008 בכ-6.4% במונחים נומינליים וב-2.8% במונחים ריאליים. התשלומים לגמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי יגיעו לכ-40.6 מיליארד ש"ח (גידול ריאלי של כ-2.8%), ואילו התשלומים לגמלאות הלא-גבייתיות יסתכמו בכ-9.4 מיליארד ש"ח (גידול ריאלי של כ-2.5%).

להלן שיעורי השינויים הריאליים הצפויים בהיקף התשלומים בענפים השונים:

+1.2	זיקנה ושאיירים
+ 7.9	סיעוד
+ 6.5	נכות כללית
+2.5	נפגעי עבודה
+5.0	אימהות
+0.5	ילדים
(-)2.0	אבטלה
(-)1.8	הבטחת הכנסה
+4.9	שירות מילואים

היקף הגבייה

הגבייה באמצעות המוסד (כולל יתרת השיפוי שהועברה לסעיף 32 ג') תסתכם ב-2008 בכ-42.26 מיליארד ש"ח, לעומת 39.74 מיליארד ש"ח ב-2007 – גידול ריאלי של כ-2.8%. הגבייה מהציבור לענפי ביטוח תסתכם בכ-25.82 מיליארד ש"ח (גידול ריאלי של כ-2%), ואילו שיפוי האוצר (סעיף 32ג') יסתכם בכ-1.94 מיליארד ש"ח. סך כל הגבייה לענפי הביטוח, כולל השיפוי שיועבר לפי סעיף 32 ג' לחוק, תסתכם בכ-27.76 מיליארד ש"ח (גידול ריאלי של כ-2%). הגבייה מדמי ביטוח בריאות תעמוד על כ-14.5 מיליארד (גידול ריאלי של כ-4.1%).

תקבולי המוסד לביטוח לאומי

סך כל התקבולים של המוסד לביטוח לאומי מגבייה (כולל דמי ביטוח בריאות), מהשתתפות האוצר במימון הגמלאות ומהכנסות אחרות (ריבית ופיצויים מצד שלישי) יסתכמו על פי האומדנים ב-2008 בכ-73.35 מיליארד ש"ח. זהו גידול ריאלי בשיעור של כ-3.6%. הקצבת האוצר למימון גמלאות ענפי הביטוח הגבייתיות תהיה כ-15.23 מיליארד ש"ח (גידול ריאלי של 6%).

השתתפות האוצר במימון גמלאות לא גבייתיות תסתכם בכ-9.4 מיליארד ש"ח (גידול של 2.5% במונחים ריאליים), ואילו התקבולים מריבית צפויים לגדול ריאלית בכ-3.5% ולהגיע לסכום של כ-6 מיליארד ש"ח.

עודף / גירעון בתקציב התפעולי

בהתאם לתחזית התשלומים והתקבולים צפוי העודף השוטף להגיע ב-2008 לכ-2.8 מיליארד ש"ח, ובתוספת ההכנסה מריבית ייווצר עודף של כ-8.8 מיליארד ש"ח.

נתוני התקציב אינם כוללים את תיקוני החקיקה שחלו לאחר אישורו (לדוגמה הגדלת קצבאות זיקנה ושאיירים מאפריל 2008), ולכן גם העודף עשוי להשתנות.

העברת יתרות נכסים מענף ילדים לענפים גרעוניים

בהמלצת ועדת הכספים של מועצת המוסד לביטוח לאומי הוחלט על העברת יתרות נכסים מענף ילדים לכיסוי גרעונות שייווצרו בענפים סיעוד, אימהות, נכות כללית ונפגעי עבודה עד ה-1.4.2008. הסכום הנדרש להעברה הוא כ-11.1 מיליארד ש"ח ומתפלג בין הענפים הרלוונטיים כלהלן:

ענף סיעוד	2.9 מיליארד ש"ח
ענף אימהות	2.7 מיליארד ש"ח
ענף נכות כללית	4.0 מיליארד ש"ח
ענף נפגעי עבודה	1.5 מיליארד ש"ח

העברות אלו היוו פיתרון זמני לבעיית ענפים גרעוניים בשנת 2007. כבר במהלך שנת 2008 יש צורך לטפל בכיסוי גרעונות ענפים אלו ובעיקר ענפים סיעוד ואימהות, שיתרת נכסיהם מתאפסת כבר בסוף הרבעון הראשון.

בישיבת מועצת המוסד ב-29.1.08 אושרו העברות נוספות מענף ילדים לענפי הביטוח הגרעוניים. הסכומים הם:

ענף סיעוד	2.5 מיליארד ש"ח
ענף אימהות	1.5 מיליארד ש"ח
ענף נכות כללית	3.5 מיליארד ש"ח
ענף נפגעי עבודה	1.5 מיליארד ש"ח
סך כל ההעברות	9.0 מיליארד ש"ח

נוסף על כך קיימת הבעיה של גרעונות בענף אבטלה. בשנים 2007 ו-2008 יסתכם הגירעון השוטף בענף אבטלה בכ-1.3 מיליארד ש"ח בשנה. בחוק ההסדרים לשנת 2008 הוחלט על המשך כיסוי גירעון ענף אבטלה מכספי ענף ילדים לשנתיים נוספות.

שינויים עיקריים בתקציב התפעולי לשנת 2008 בעקבות חוק ההסדרים וחוקים נלווים

תקבולים

250 (+) מיליון ש"ח	גבייה והשתתפות לפי סעיף 32 – העלאת שווי רכב צמוד
100 (-) מיליון ש"ח	הפחתת שיעורי סעיף 32 (בגין שיבוב)
10 (+) מיליון ש"ח	הטלת דמי ביטוח על הכנסות מדיוידנדים לחברה משפחתית ביטול תקנות 14-15
10 (-) מיליון ש"ח	הורדת שיעורי דמי ביטוח למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי על חלק מהכנסתו העולה על 60% מהשכר הממוצע (מ-11.05% ל-7.00%)
10 (+) מיליון ש"ח	ביטול סעיף 351 א'
110 (+) מיליון ש"ח	שיבוב – סעיף 328 (ד')
70 (-) מיליון ש"ח	העברה ממשרד האוצר בשנת 2008 קיצוץ הוצאות מינהל בדמי ביטוח בריאות מ-1% ל-0.5%

תשלומים

270 (+) מיליון ש"ח	ביטול הפחתת גמלאות (4%)
15 (+) מיליון ש"ח	המשך הפעלתה של הקרן לילדים בסיכון

שונות

1,300 (-) מיליון ש"ח	הארכת הוראת השעה בשנתיים נוספות של מימון הגירעון שייווצר בענף אבטלה מיתרות נכסי ענף ילדים (האוצר התכוון לבטל את סעיף 33 לחוק ולהפוך את הוראת השעה להוראת קבע) הגירעון השנתי בשנת 2008
----------------------	---

לוח א': המקדמים העיקריים לבניית אומדן הביצוע ל-2007 ולתקציב ל-2008

תחזית ל-2008	שנת 2007		המקדם
	ביצוע מעודכן	תחזית מקורית	
			מדד מחירים ממוצע לצרכן – אחוז הגידול הממוצע לעומת אשתקד
3.5%	0.5%	0.2%	
			שכר הממוצע במשק (מועסקים ישראלים) – ש"ח שכר ממוצע במשק –
8,075	7,764	7,820	
			אחוז הגידול הנומינלי לעומת אשתקד
4.0%	2.5%	3.0%	
			אחוז גידול ריאלי לעומת אשתקד
0.5%	2.0%	2.8%	
			מספר המועסקים – באלפים
2,762	2,682	2,690	
			אחוז הגידול לעומת אשתקד
3.0%	4.2%	3.0%	
			מספר משרות שכיר – באלפים
2,804	2,722	2,652	
			מספר משרות שכיר של ישראלים – אחוז הגידול לעומת אשתקד
3.0%	4.9%	3.0%	
			מספר הבלתי מועסקים – באלפים
214	211.8	246	
			שיעור הבלתי מועסקים
7.2%	7.3%	8.5%	
			עולים חדשים
20,000	20,000	20,000	

לוח ב' - מספר מקבלי גמלאות, 2008-2005

אחוז השינוי לעומת שנה קודמת			2008	2007	2006	2005	הגימלה
2008	2007	2006					
<u>זקנה ושירים</u>							
1.4%	1.0%	2.1%	552,000	544,630	539,266	528,273	קצבת זקנה
0.3%	0.0%	0.2%	105,000	104,659	104,623	104,457	קצבת שאירים
-4.8%	-4.8%	-4.1%	75,800	79,601	83,627	87,190	זו"ש ללא מבוטחים
0.0%	0.0%	0.0%	38,000	38,000	38,000	38,000	דמי קבורה
<u>נכות כללית</u>							
5.3%	5.2%	4.3%	197,500	187,525	178,263	170,861	קצבת נכות
6.7%	7.2%	6.0%	25,400	23,810	22,208	20,955	ילד נכה
6.8%	6.9%	6.7%	29,300	27,424	25,648	24,044	שרותים מיוחדים
4.8%	4.7%	4.7%	28,600	27,300	26,078	24,903	ניידות
<u>סיעוד</u>							
3.8%	4.0%	4.8%	129,000	124,300	119,538	114,100	הבטחת הכנסה
-5.2%	-7.5%	-7.6%	114,000	120,218	130,000	140,683	
<u>אבטלה</u>							
-5.7%	-10.9%	-4.9%	47,000	49,817	55,941	58,830	
<u>אימהות</u>							
-0.2%	2.5%	0.5%	147,000	147,245	143,599	142,890	מענק לידה
0.0%	4.1%	7.3%	86,000	86,042	82,676	77,025	דמי לידה
-3.5%	-4.1%	-3.8%	21,000	21,771	22,712	23,603	דמי מזונות
<u>ילדים</u>							
1.6%	1.6%	1.6%	2,370,000	2,333,065	2,297,301	2,260,642	קצבת ילדים
0.2%	6.4%	-7.2%	158,000	157,658	148,150	159,629	מענק לימודים
<u>נפגעי עבודה</u>							
3.7%	3.6%	-1.8%	2,065,000	1,991,542	1,921,777	1,957,722	דמי פגיעה-ימים לתשלום
5.2%	5.1%	5.0%	29,250	27,798	26,442	25,179	נכות מעבודה-קבועה
3.7%	17.1%	13.5%	2,880	2,778	2,373	2,090	זמנית
0.4%	0.8%	1.1%	4,500	4,482	4,446	4,399	תלויים

לוח ג' - השתתפות האוצר בתקציב המוסד לביטוח לאומי לשנת 2008

(באלפי שקלים חדשים)

סעיף תקציבי	תקציב האוצר	תקציב המוסד	ההפרש לתקצוב
השתתפות לפי סעיף 32 :			
01.01.01 זו"ש	1,977,104	2,081,200	104,096
01.01.02 ילדים	11,061,530	11,642,600	581,070
01.02.01 נכות	595,926	616,100	20,174
01.02.02 סיעוד	666,400	720,000	53,600
אימהות	160,000	160,000	0
סה"כ השתתפות לפי סעיף 32 :	14,460,960	15,219,900	758,940
השתתפות בשיבוב:			
01.01.03 השתתפות לפי סעיף 32/ג :	1,899,767	1,940,000	40,233
תוספת חימום זו"ש	8,526	8,800	274
02.01.01 השלמת הכנסה זו"ש	1,390,700	1,278,000	-112,700
02.01.02 הבטחת הכנסה - אחרים	2,695,000	2,440,000	-255,000
02.02.02 נפגעי פעולות איבה	387,100	370,000	-17,100
02.02.03 נשים נטושות (דמי מזונות)	215,600	214,000	-1,600
02.02.04 מתנדבים	4,900	6,000	1,100
02.02.05 מענק לימוד (חד-הוריות)	79,027	86,000	6,973
02.02.06 אסירי ציון	27,440	28,400	960
02.02.07 המופיליה	2,156	2,200	44
02.02.08 גזות	119,560	105,000	-14,560
02.02.10 השתתפות במשרד הבריאות	3,155	3,155	0
02.02.11 יתומים עקב אלימות במשפחה	3,920	4,500	580
02.02.12 מענק לימוד מרובות ילדים	76,205	83,000	6,795
02.02.15 קצבת לידה	4,704	5,000	296
03.01.03 גמלאות זו"ש שלא מהמנין	2,182,656	2,334,000	151,344
03.01.05 מצבות לגלמודים	294	300	6
03.01.06 מימון העברת נפטרים	392	100	-292
03.02.01 קצבת ניידות	725,200	758,000	32,800
03.02.02 הלוואה עומדת (מכס)	235,200	215,000	-20,200
02.02.13 חסידי אומות עולם	4,508	4,800	292
03.04.04 ילדים עולים	686	500	-186
03.04.06 נכים עולים וצד"ל	3,430	3,800	370
03.04.07 סיעוד ס"9	2,352	2,500	148
איסוף והעברת נפטרים - זק"א	1,960	700	-1,260
פיצויים לנפגעי פוליו	246,494	370,000	123,506
05.01.01 הוצאות מינהל (כללי)	197,088	233,814	36,726
05.01.05 הוצאות מינהל (בש"מ)	29,400	22,492	-6,908
05.01.02 סיוע משפטי	2,646	2,630	-16
05.01.03 אגרת הוצ"לפ (מזונות)	2,744	2,744	0
05.01.06 קרן לפיתוח שרותי רווחה למשרתי מילואים	2,695	2,000	-695
פיצוי על התיקרות הלחם	0	55,000	55,000
05.01.07 עידוד מיגור עיסקי	1,960	1,960	0
סה"כ סעיף 9 וחוקים אחרים	8,657,698	8,644,395	-13,303
זרבות	503,112	0	-503,112
סך הכול	25,521,537	25,914,295	392,758

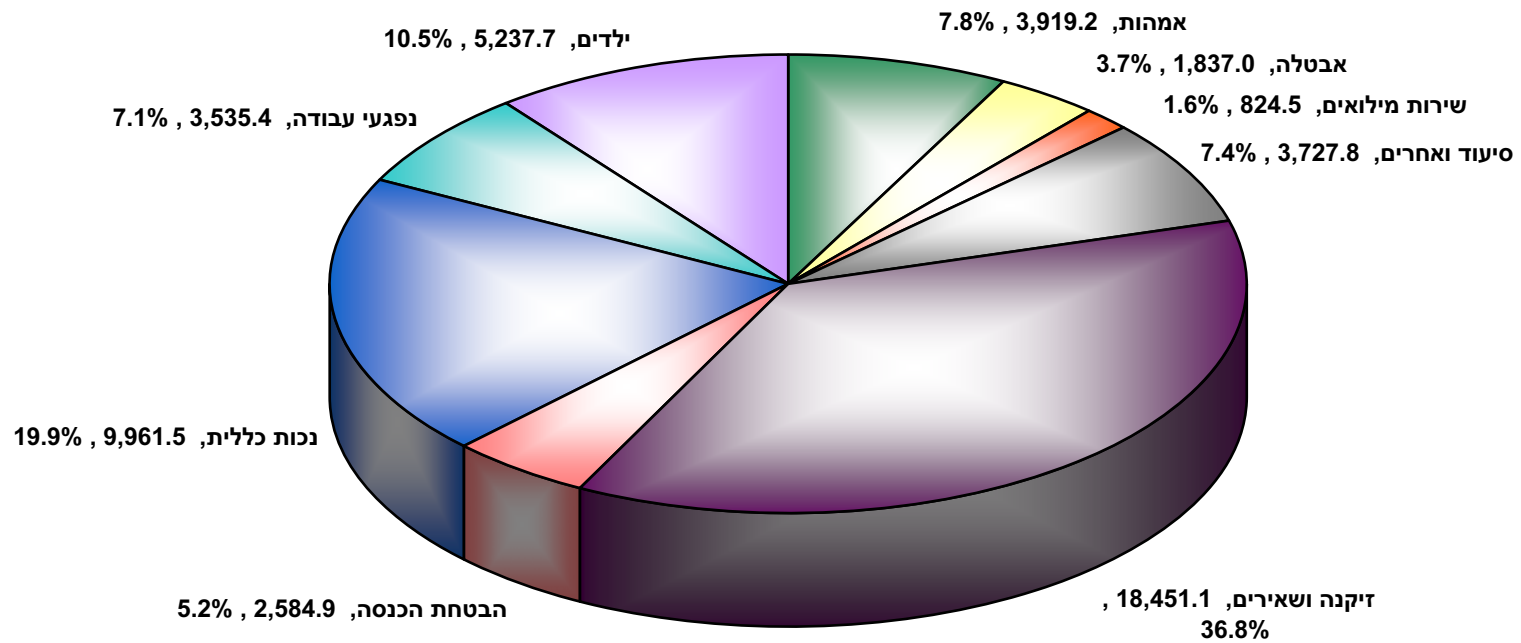
ת ר ש י מ י ם

**תשלומים ותקבולים של המוסד לביטוח לאומי, 2008
(במיליוני ש"ח ובאחוזים)**

תקבולים			תשלומים		
אחוזים	מיליוני ש"ח	הסעיף	אחוזים	מיליוני ש"ח	הסעיף
100.0	73,348	סך כל התקבולים	100.0	64,579	סך כל התשלומים
19.8	14,500	מזה: גבייה עבור קופ"ח (ביטוח בריאות)	22.5	14,500	מזה: העברות לקופ"ח (ביטוח בריאות)
80.2	58,848	סך כל תקבולי ענפי הביטוח	77.5	50,079	סך כל תשלומי ענפי הביטוח
35.2	25,820	גבייה מהציבור	62.9	40,632	גמלאות עפ"י חוק
2.6	1,940	שיפוי האוצר	14.6	9,448	גמלאות ע"י האוצר
20.8	15,231	הקצאת האוצר עפ"י החוק (סעיף 32)			
8.2	6,000	רבית על השקעות			
0.6	410	פיצויים מצד שלישי			
12.9	9,448	מימון חוקים והסכמים ע"ח האוצר			
	2,769				עודף שוטף
	8,769				עודף כולל

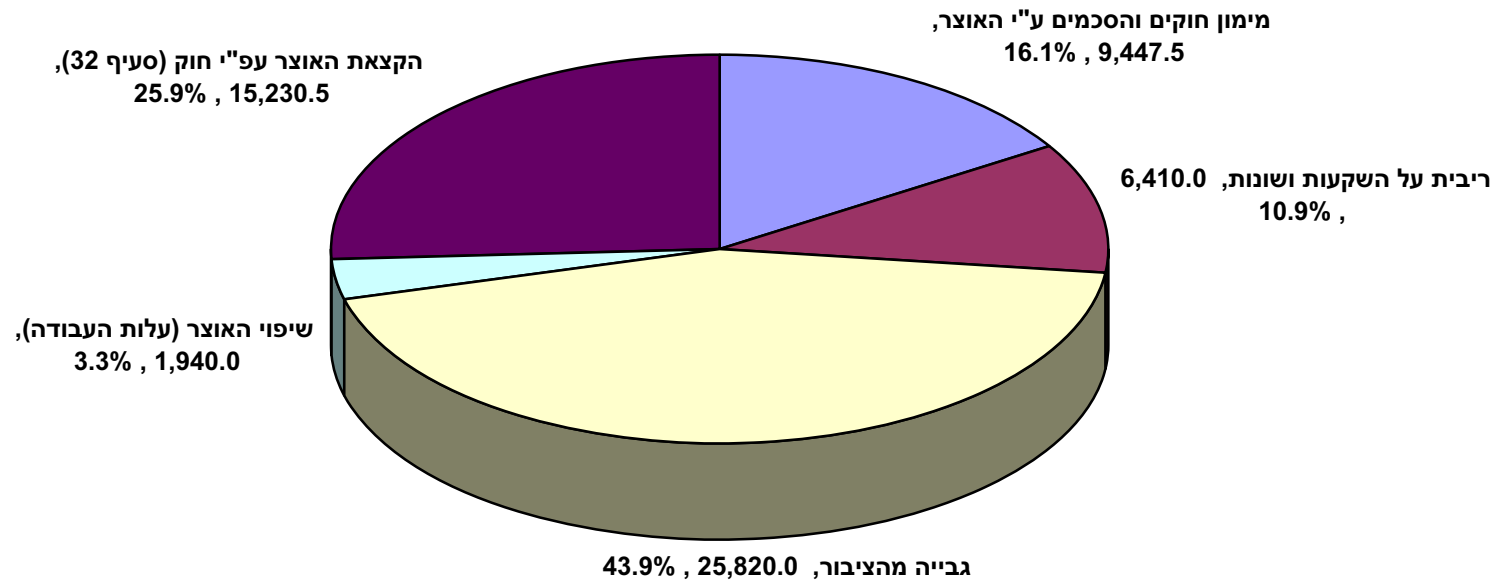
תשלומי גמלאות לפי ענפי הביטוח, 2008
(מיליוני ש"ח)

תשלומי הגמלאות מסתכמים בכ-50.1 מיליארד ש"ח.

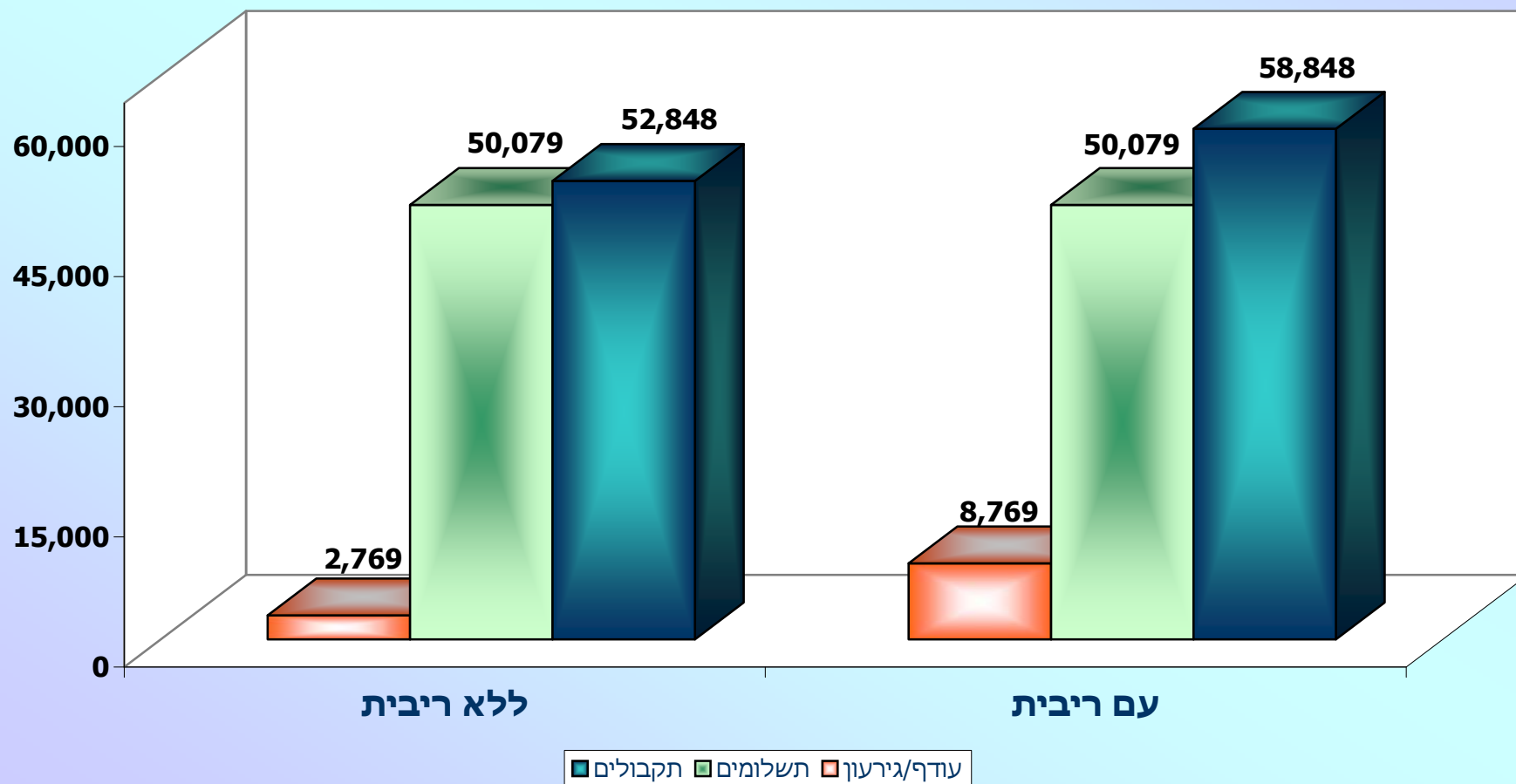

תקבולי ענפי הביטוח הלאומי לפי מקור מימון, 2008 (מיליוני ש"ח)

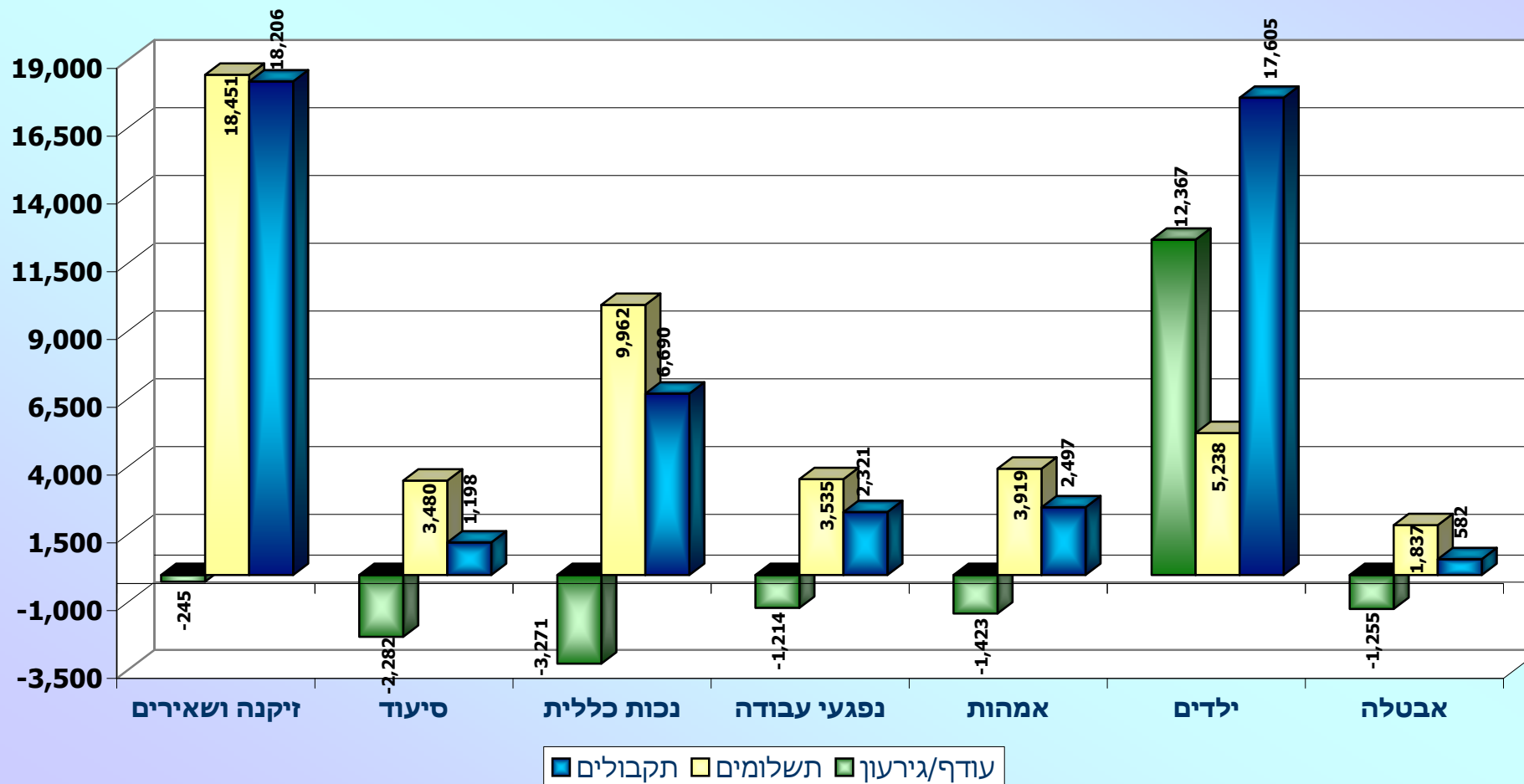

סך כל התקבולים לענפי הביטוח הלאומי מסתכמים בכ-58.8 מיליארד ש"ח.
כ-54.8% מתקבולי ענפי הביטוח הלאומי באים ממקורות עצמאיים, וכ-45.2% מקורם בתקציב המדינה.

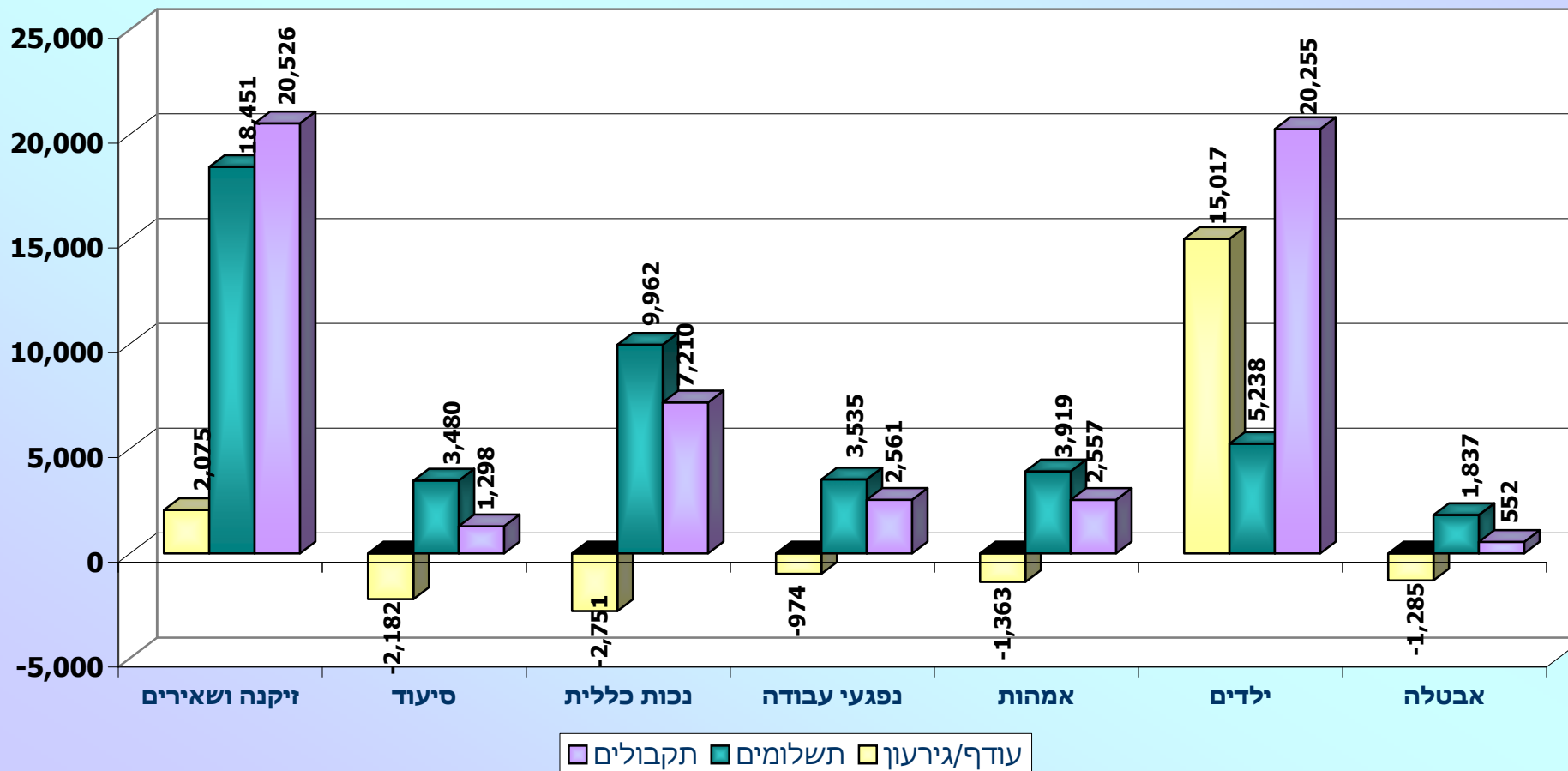
סך הכול תקבולים, תשלומים, עודפים, עודפים (מיליוני ש"ח)
2008

**תקבולים (ללא ריבית), תשלומים ועודפים/גרעונות,
לפי ענפי הביטוח העיקריים, 2008
(מיליוני ש"ח)**

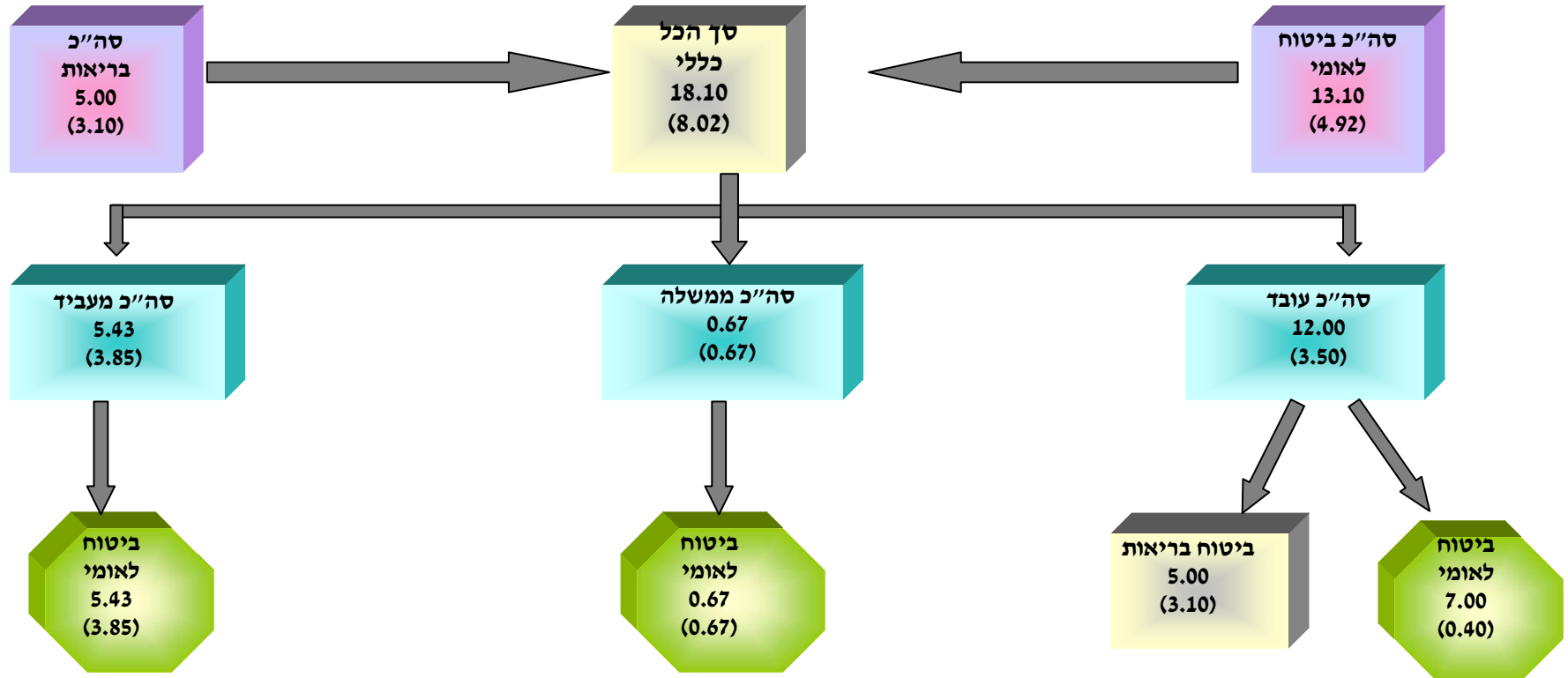

**תקבולים (כולל ריבית), תשלומים ועודפים/גרעונות, לפי ענפי
הביטוח העיקריים, 2008
(מיליוני ש"ח)**

שיעורי גבייה לדמי ביטוח לאומי ולדמי ביטוח בריאות בעד עובדים שכירים מ-1.1.2008

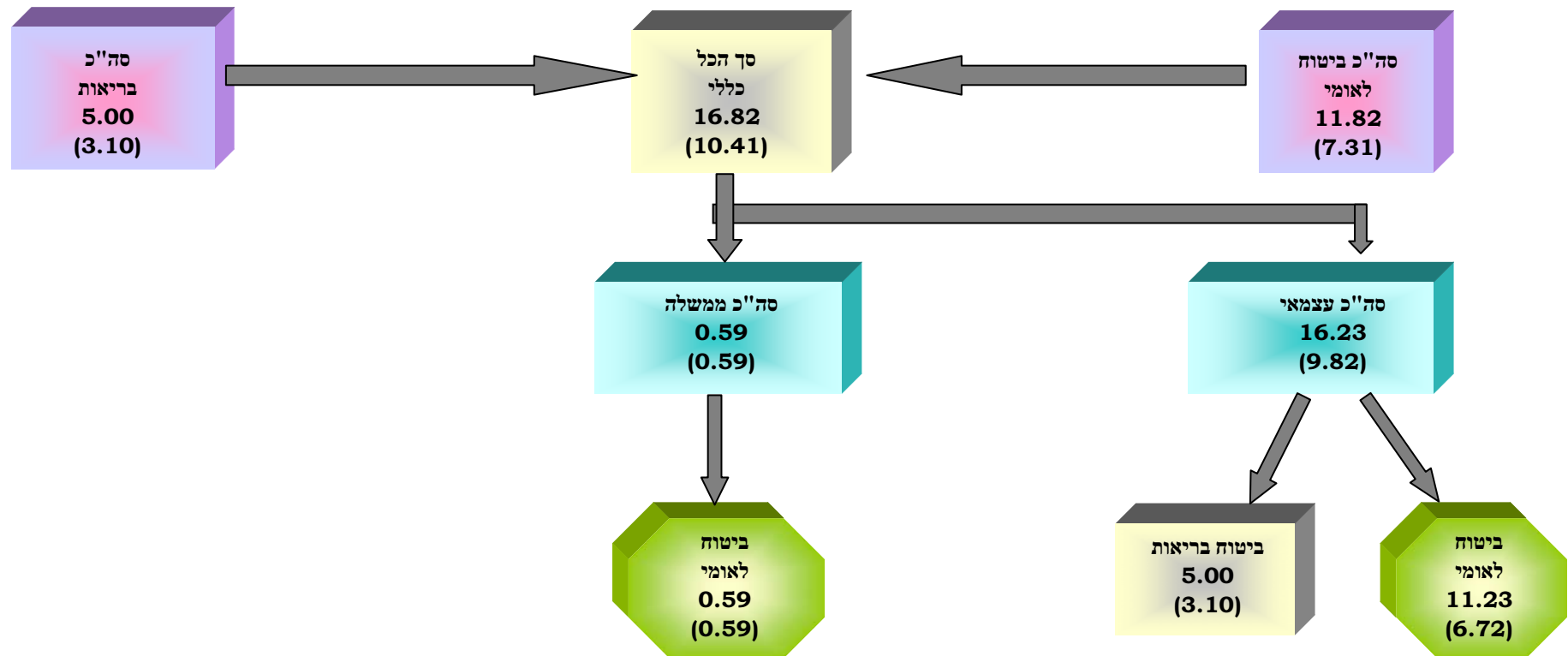
(באחוזים מהשכר)

בסוגריים נרשם השיעור המופחת שנגבה מההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע.

שיעורי גבייה לדמי ביטוח לאומי ולדמי ביטוח בריאות מעובדים עצמאים מ-1.1.2008

(באחוזים מהשכר)

בסוגריים נרשם השיעור המופחת שנגבה מההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע.

לוחות

לוח 1 - זרמי התקבולים, התשלומים והעודפים באמצעות המוסד לביטוח לאומי, 2006-2008

(מיליוני שקלים חדשים)

ביצוע מעודכן 2006	2007		2008		
	אחוז השינוי*	ביצוע מעודכן	אחוז השינוי*	תקציב מאושר	
					תקבולים
64,901.6	4.9	68,430.0	3.6	73,348.0	סך הכול
52,343.3	4.5	54,974.2	3.4	58,848.0	מזה: לענפי ביטוח לאומי
36,112.2	4.4	37,909.5	2.8	40,320.0	מזה: גבייה מהציבור - סך הכל - ללא שיפוי
43,361.6	5.7	46,068.3	3.6	49,400.5	תקבולים לענפי ביטוח לאומי ע"פי חוק
25,233.9	3.6	26,283.7	2.0	27,760.0	גבייה לענפי ביטוח לאומי
23,553.9	3.3	24,453.7	2.0	25,820.0	גבייה מהציבור
1,680.0	8.3	1,830.0	2.4	1,940.0	שיפוי האוצר
12,600.2	9.6	13,888.3	6.0	15,230.5	הקצבת האוצר
5,290.0	5.3	5,600.0	3.5	6,000.0	ריבית
237.5	24.1	296.3	33.7	410.0	פיצויים מצד שלישי
					מימון גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
8,981.7	-1.4	8,905.9	2.5	9,447.5	ולפי חוקים אחרים
12,558.3	6.6	13,455.8	4.1	14,500.0	ג. גבייה מן הציבור לביטוח בריאות
					תשלומים
58,318.2	3.3	60,544.7	3.1	64,579.1	סך הכול
45,759.9	2.4	47,088.9	2.8	50,079.1	מזה: תשלומים לענפי ביטוח לאומי
35,995.9	3.3	37,393.3	2.7	39,730.4	גימלאות לפי חוק ביטוח לאומי
782.3	0.4	789.7	10.3	901.2	הוצאות מינהל לענפי ביטוח לאומי
					גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
8,745.8	-1.4	8,668.8	2.4	9,191.2	ולפי חוקים אחרים
235.9	0.0	237.1	4.4	256.3	הוצאות מינהל של גורמי חוץ
12,558.3	6.6	13,455.8	4.1	14,500.0	בריאות
123.2	-5.9	116.5	-34.9	78.5	מזה: הוצאות מינהל
					עודפים שוטפים
1,293.4	..	2,285.3	..	2,768.9	עודף תקבולים שוטפים על תשלומים
6,583.4	..	7,885.3	..	8,768.9	סך הכל עודף תקבולים על תשלומים

* לעומת שנה קודמת, במונחים ראליים.

לוח 2 : התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, תקציב 2008
(מליוני שקלים חדשים)

הכנסה הבטחת	הענקות מטעמי צדק	זכויות עובדים בפש"ר	שירות מילואים	אבטלה	ילדים	אימהות	נפגעי עבודה	תאונות	נכות כללית	סיעוד	זיקנה ושאיירים	כל ענפי הביטוח הלאומי		
													73,348.0	תקבולים - סך הכול
													14,500.0	מזה: דמי ביטוח בריאות
2,584.9	12.8	126.0	824.5	552.2	20,254.2	2,556.7	2,561.3	341.0	7,210.1	1,298.1	20,526.2	58,848.0	סך הכול לענפי הביטוח הלאומי	
0.0	8.2	96.0	0.0	565.0	5,778.0	2,102.0	1,628.0	231.0	4,454.0	463.0	12,434.8	27,760.0	דמי ביטוח לענפי הביטוח הלאומי	
0.0	4.6	0.0	0.0	0.0	11,642.6	160.0	6.0	0.0	616.1	720.0	2,081.2	15,230.5	הקצבת האוצר לפי חוק הביטוח הלאומי	
0.0	0.0	30.0	0.0	-30.0	2,650.0	60.0	240.0	110.0	520.0	100.0	2,320.0	6,000.0	ריבית על השקעות	
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	250.0	0.0	123.0	3.0	34.0	410.0	פיצויים מצד שלישי	
														מימון גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
2,450.6	0.0	0.0	802.0	17.0	181.3	221.4	407.5	0.0	1,470.0	2.5	3,638.9	9,191.2	ולפי חוקים אחרים	
134.3	0.0	0.0	22.5	0.2	2.3	13.3	29.8	0.0	27.0	9.6	17.3	256.3	הוצאות מינהל של גורמי חוץ	
													64,579.1	תשלומים - סך הכול
													14,500.0	מזה: בריאות
2,584.9	13.5	215.4	824.5	1,837.0	5,237.7	3,919.2	3,535.4	19.0	9,961.5	3,479.9	18,451.1	50,079.1	סך הכול לענפי הביטוח הלאומי	
0.0	13.5	210.1	0.0	1,757.7	4,980.2	3,629.2	2,924.7	17.0	8,186.7	3,430.0	14,581.3	39,730.4	גימלאות לפי חוק הביטוח הלאומי	
														גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
2,450.6	0.0	0.0	802.0	17.0	181.3	221.4	407.5	0.0	1,470.0	2.5	3,638.9	9,191.2	ולפי חוקים אחרים	
0.0	0.0	5.3	0.0	62.1	73.9	55.3	173.4	2.0	277.8	37.8	213.6	901.2	הוצאות מינהל לענפי הביטוח הלאומי	
134.3	0.0	0.0	22.5	0.2	2.3	13.3	29.8	0.0	27.0	9.6	17.3	256.3	הוצאות מינהל של גורמי חוץ	
														עודפים שוטפים
0.0	-0.7	-119.4	0.0	-1,254.8	12,366.5	-1,422.5	-1,214.1	212.0	-3,271.4	-2,281.8	-244.9	2,768.9	תקבולים שוטפים פחות תשלומים	
0.0	-0.7	-89.4	0.0	-1,284.8	15,016.5	-1,362.5	-974.1	322.0	-2,751.4	-2,181.8	2,075.1	8,768.9	סך כל התקבולים פחות סך כל התשלומים	

לוח 3 : התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, אומדן 2007
(מליוני שקלים חדשים)

הכנסת הבטחת	הענקות מטעמי צדק	זכויות עובדים בפש"ר	שירות מילואים	אבטלה	ילדים	אימהות	נפגעי עבודה	תאונות	נכות כללית	סיעוד	זיקנה ושאיירים	כל ענפי הביטוח הלאומי		
													68,430.0	תקבולים - סך הכול
													13,455.8	מזה: דמי ביטוח בריאות
2,543.4	12.0	124.9	759.8	469.4	18,828.6	2,375.6	2,418.2	310.3	6,526.6	1,146.3	19,459.1	54,974.2	סך הכול לענפי הביטוח הלאומי	
0.0	7.8	84.9	0.0	483.2	5,446.9	1,980.9	1,593.8	210.3	4,229.4	442.7	11,803.8	26,283.7	דמי ביטוח לענפי הביטוח הלאומי	
0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	10,592.0	151.6	5.4	0.0	564.0	660.0	1,911.1	13,888.3	הקצבת האוצר לפי חוק הביטוח הלאומי	
0.0	0.0	40.0	0.0	-30.0	2,630.0	10.0	190.0	100.0	420.0	30.0	2,210.0	5,600.0	ריבית על השקעות	
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	208.5	0.0	51.0	2.4	34.4	296.3	פיצויים מצד שלישי	
														מימון גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
2,419.0	0.0	0.0	739.0	16.0	157.6	220.8	392.9	0.0	1,237.4	2.3	3,483.8	8,668.8	ולפי חוקים אחרים	
124.4	0.0	0.0	20.8	0.2	2.1	12.3	27.6	0.0	24.8	8.9	16.0	237.1	הוצאות מינהל של גורמי חוץ	
													60,544.7	תשלומים - סך הכול
													13,455.8	מזה: בריאות
2,543.4	12.7	204.4	759.8	1,811.8	5,038.1	3,604.9	3,331.7	17.1	9,033.8	3,116.2	17,615.0	47,088.9	סך הכול לענפי הביטוח הלאומי	
0.0	12.7	199.8	0.0	1,741.3	4,813.7	3,323.4	2,759.1	15.4	7,528.0	3,072.0	13,927.9	37,393.3	גימלאות לפי חוק הביטוח הלאומי	
														גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
2,419.0	0.0	0.0	739.0	16.0	157.6	220.8	392.9	0.0	1,237.4	2.3	3,483.8	8,668.8	ולפי חוקים אחרים	
0.0	0.0	4.6	0.0	54.3	64.7	48.4	152.1	1.7	243.6	33.0	187.3	789.7	הוצאות מינהל לענפי הביטוח הלאומי	
124.4	0.0	0.0	20.8	0.2	2.1	12.3	27.6	0.0	24.8	8.9	16.0	237.1	הוצאות מינהל של גורמי חוץ	
														עודפים שוטפים
0.0	-0.7	-119.5	0.0	-1,312.4	11,160.5	-1,239.3	-1,103.5	193.2	-2,927.2	-1,999.9	-365.9	2,285.3	תקבולים שוטפים פחות תשלומים	
0.0	-0.7	-79.5	0.0	-1,342.4	13,790.5	-1,229.3	-913.5	293.2	-2,507.2	-1,969.9	1,844.1	7,885.3	סך כל התקבולים פחות סך כל התשלומים	

**לוח 4 : התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, אומדן 2006
(מליוני שקלים חדשים)**

הכנסה הבטחת	הענקות מטעמי צדק	זכויות עובדים בפש"ר	שירות מילואים	אבטלה	ילדים	אימהות	נפגעי עבודה	תאונות	נכות כללית	סיעוד	זיקנה ושאיירים	כל ענפי הביטוח הלאומי	
													תקבולים - סך הכול
													64,901.6
													מזה: דמי ביטוח בריאות
													12,558.3
2,730.2	11.3	118.8	860.1	440.1	17,786.0	2,059.0	2,292.9	275.0	5,937.3	1,068.7	18,763.9	52,343.3	סך הכול לענפי הביטוח הלאומי
0.0	7.5	88.8	0.0	450.3	5,486.7	1,846.8	1,519.8	195.0	3,955.6	419.7	11,263.7	25,233.9	דמי ביטוח לענפי הביטוח הלאומי
0.0	3.8	0.0	0.0	0.0	9,725.7	0.0	4.4	0.0	526.3	600.0	1,740.0	12,600.2	הקצבת האוצר לפי חוק הביטוח הלאומי
0.0	0.0	30.0	0.0	-30.0	2,415.0	-25.0	200.0	80.0	435.0	35.0	2,150.0	5,290.0	ריבית על השקעות
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	156.0	0.0	55.0	3.0	23.5	237.5	פיצויים מצד שלישי
													מימון גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
2,623.3	0.0	0.0	839.8	19.8	156.5	226.7	395.1	0.0	944.8	2.3	3,537.5	8,745.8	ולפי חוקים אחרים
106.9	0.0	0.0	20.3	0.0	2.1	10.5	17.6	0.0	20.6	8.7	49.2	235.9	הוצאות מינהל של גורמי חוץ
													תשלומים - סך הכול
													58,318.2
													מזה: בריאות
													12,558.3
2,730.2	11.9	151.4	860.1	2,012.8	5,038.2	3,102.7	3,306.3	14.7	8,392.3	2,763.2	17,376.1	45,759.9	סך הכול לענפי הביטוח הלאומי
0.0	11.7	147.2	0.0	1,937.3	4,816.3	2,820.5	2,747.4	13.5	7,155.9	2,718.2	13,627.9	35,995.9	גימלאות לפי חוק הביטוח הלאומי
													גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
2,623.3	0.0	0.0	839.8	19.8	156.5	226.7	395.1	0.0	944.8	2.3	3,537.5	8,745.8	ולפי חוקים אחרים
0.0	0.2	4.2	0.0	55.7	63.3	45.0	146.2	1.2	271.0	34.0	161.5	782.3	הוצאות מינהל לענפי הביטוח הלאומי
106.9	0.0	0.0	20.3	0.0	2.1	10.5	17.6	0.0	20.6	8.7	49.2	235.9	הוצאות מינהל של גורמי חוץ
													עודפים שוטפים
0.0	-0.6	-62.6	0.0	-1,542.7	10,332.8	-1,018.7	-1,213.4	180.3	-2,890.0	-1,729.5	-762.2	1,293.4	תקבולים שוטפים פחות תשלומים
0.0	-0.6	-32.6	0.0	-1,572.7	12,747.8	-1,043.7	-1,013.4	260.3	-2,455.0	-1,694.5	1,387.8	6,583.4	סך כל התקבולים פחות סך כל התשלומים

גבייה

לוח 5.1: הגבייה באמצעות המוסד, לפי ענפי ביטוח¹

אומדן ביצוע 2006			אומדן ביצוע 2007			תקציב 2008			ענף ביטוח
לא שכירים	שכירים	סך הכול	לא שכירים	שכירים	סך הכול	לא שכירים	שכירים	סך הכול	
985.3	10,278.4	11,263.7	1,085.3	10,718.5	11,803.8	1,244.3	11,190.5	12,434.8	זיקנה ושאימים
37.7	382.0	419.7	41.5	401.2	442.7	47	416	463.0	סיעוד
347.8	3,607.8	3,955.6	383.9	3,845.5	4,229.4	440	4,014	4,454.0	נכות כללית
18.9	176.1	195.0	20.9	189.4	210.3	24	207	231.0	תאונות
121.2	1,398.6	1,519.8	134.8	1,459.0	1,593.8	155	1,473	1,628.0	נפגעי עבודה
161.7	1,685.1	1,846.8	179.1	1,801.8	1,980.9	203	1,899	2,102.0	אימהות
447.5	5,039.2	5,486.7	493.3	4,953.6	5,446.9	566	5,212	5,778.0	ילדים
-	450.3	450.3	-	483.2	483.2	-	565	565.0	אבטלה
-	88.8	88.8	-	84.9	84.9	-	96	96.0	זכויות עובדים בפש"ר
0.6	6.9	7.5	0.6	7.2	7.8	0.7	7.5	8.2	הענקות מטעמי צדק
2,120.7	23,113.2	25,233.9	2,339.4	23,944.3	26,283.7	2,680.0	25,080.0	27,760.0	סך הכול לענפי ביטוח לאומי
2,537.0	10,021.3	12,558.3	2,636.3	10,819.5	13,455.8	2,880.0	11,620.0	14,500.0	דמי ביטוח בריאות ⁽¹⁾
4,657.7	33,134.5	37,792.2	4,975.7	34,763.8	39,739.5	5,560	36,700.0	42,260.0	סך כל הגבייה באמצעות המוסד
107.6	1,572.4	1,680.0	120.0	1,710.0	1,830.0	140.0	1,800.0	1,940.0	מזה: שיפוי האוצר / 32ג'

(1) כולל גבייה מפנסיונרים ומקבלי גמלאות (2006 - 1,352 מיליון ש"ח, 2007 - 1,348 מיליון ש"ח וב- 2008 כ-1,390 מיליון ש"ח).

לוח 5.2: שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-1.1.2008 בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים

עצמאי						שכיר										ענף ביטוח
לגבי סכומים מופחתים ¹			לגבי הכנסה מעל סכום המופחת ¹			לגבי סכומים מופחתים ¹					לגבי הכנסה מעל הסכום המופחת ¹					
ע"ח הממשלה	ע"ח העצמאי	סך הכול	ע"ח הממשלה	ע"ח העצמאי	סך הכול	ע"ח הממשלה	ע"ח העובד	ע"ח המעסיק	עובד + מעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	ע"ח הממשלה	ע"ח העובד	ע"ח המעסיק	עובד + מעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	
0.25	3.09	3.34	0.25	5.21	5.46	0.25	0.22	1.45	1.67	1.92	0.25	3.85	2.04	5.89	6.14	זו"ש
0.02	0.12	0.14	0.02	0.18	0.20	0.02	0.01	0.05	0.06	0.08	0.02	0.14	0.06	0.20	0.22	סיעוד
0.10	1.11	1.21	0.10	1.86	1.96	0.10	0.11	0.30	0.41	0.51	0.10	1.86	0.42	2.28	2.38	נכות
0.02	0.06	0.08	0.02	0.08	0.10	0.02	0.01	0.01	0.02	0.04	0.02	0.07	0.02	0.09	0.11	תאונות
0.03	0.39	0.42	0.03	0.68	0.71	0.03	..	0.41	0.41	0.44	0.03	..	0.59	0.59	0.62	נפגעי עבודה
0.09	0.56	0.65	0.09	0.82	0.91	0.09	0.04	0.12	0.16	0.25	0.09	0.87	0.16	1.03	1.12	אימהות
0.08	1.39	1.47	0.08	2.40	2.48	0.08	..	1.47	1.47	1.55	0.08	..	2.08	2.08	2.16	ילדים
..	..	..	..	..	..	0.06	0.01	0.03	0.04	0.10	0.06	0.21	0.04	0.25	0.31	אבטלה
..	..	..	..	..	..	0.02	..	0.01	0.01	0.03	0.02	..	0.02	0.02	0.04	פש"ר
0.59	6.72	7.31	0.59	11.23	11.82	0.67	0.40	3.85	4.25	4.92	0.67	7.00	5.43	12.43	13.1	סך הכול ב"ל
..	3.10	3.10	..	5.00	5.00	..	3.10	..	3.10	3.10	..	5.00	..	5.00	5.00	ביטוח בריאות
0.59	9.82	10.41	0.59	16.23	16.82	0.67	3.50	3.85	7.35	8.02	0.67	12.00	5.43	17.43	18.1	סך הכול כללי

(1) הבסיס לשיעורים מופחתים עלה מ-50% מהשכר הממוצע ל-60% מהשכר הממוצע לפי חוק החל מ-1.1.2006.

לוח 5.3 : שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-1.1.2007 בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים

עצמאי						שכיר										ענף ביטוח
לגבי סכומים מופחתים ¹			לגבי הכנסה מעל סכום המופחת ¹			לגבי סכומים מופחתים ¹					לגבי הכנסה מעל הסכום המופחת ¹					
הממשלה ע"ח	העצמאי ע"ח	סך הכול	הממשלה ע"ח	העצמאי ע"ח	סך הכול	הממשלה ע"ח	ע"ח העובד	המעסיק ע"ח	עובד + מעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	הממשלה ע"ח	ע"ח העובד	המעסיק ע"ח	עובד + מעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	
0.25	3.09	3.34	0.25	5.21	5.46	0.25	0.22	1.56	1.78	2.03	0.25	3.85	2.14	5.99	6.24	זו"ש
0.02	0.12	0.14	0.02	0.18	0.20	0.02	0.01	0.05	0.06	0.08	0.02	0.14	0.07	0.21	0.23	סיעוד
0.10	1.11	1.21	0.10	1.86	1.96	0.10	0.11	0.32	0.43	0.53	0.10	1.86	0.44	2.30	2.40	נכות
0.02	0.06	0.08	0.02	0.08	0.10	0.02	0.01	0.01	0.02	0.04	0.02	0.07	0.02	0.09	0.11	תאונות
0.03	0.39	0.42	0.03	0.68	0.71	0.03	..	0.45	0.45	0.48	0.03	..	0.61	0.61	0.64	נפגעי עבודה
0.09	0.56	0.65	0.09	0.82	0.91	0.09	0.04	0.13	0.17	0.26	0.09	0.87	0.17	1.04	1.13	אימהות
0.10	1.39	1.49	0.10	2.40	2.50	0.10	..	1.58	1.58	1.68	0.10	..	2.17	2.17	2.27	ילדים
..	..	..	..	..	..	0.06	0.01	0.03	0.04	0.10	0.06	0.21	0.04	0.25	0.31	אבטלה
..	..	..	..	..	..	0.02	..	0.01	0.01	0.03	0.02	..	0.02	0.02	0.04	פש"ר
0.61	6.72	7.33	0.61	11.23	11.84	0.69	0.40	4.14	4.54	5.23	0.69	7.00	5.68	12.68	13.37	סך הכול ב"ל
..	3.10	3.10	..	5.00	5.00	..	3.10	..	3.10	3.10	..	5.00	..	5.00	5.00	ביטוח בריאות
0.61	9.82	10.43	0.61	16.23	16.84	0.69	3.50	4.14	7.64	8.33	0.69	12.00	5.68	17.68	18.37	סך הכול כללי

(1) הבסיס לשיעורים מופחתים עלה מ-50% מהשכר הממוצע ל-60% מהשכר הממוצע לפי חוק החל מ-1.1.2006.

לוח 5.4: שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-1.1.2006 בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים

עצמאי						שכיר										ענף ביטוח
לגבי סכומים מופחתים ¹			לגבי הכנסה מעל הסכום המופחת ¹			לגבי סכומים מופחתים ¹					לגבי הכנסה מעל הסכום המופחת ¹					
הממשלה ע"ח	העצמאי ע"ח	סך הכול	הממשלה ע"ח	העצמאי ע"ח	סך הכול	הממשלה ע"ח	ע"ח העובד	המעסיק ע"ח	עובד + מעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	הממשלה ע"ח	ע"ח העובד	המעסיק ע"ח	עובד + מעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	
0.25	3.09	3.34	0.25	5.21	5.46	0.25	0.22	1.87	2.09	2.34	0.25	3.85	2.14	5.99	6.24	זו"ש
0.02	0.12	0.14	0.02	0.18	0.20	0.02	0.01	0.06	0.07	0.09	0.02	0.14	0.07	0.21	0.23	סיעוד
0.10	1.11	1.21	0.10	1.86	1.96	0.10	0.11	0.38	0.49	0.59	0.10	1.86	0.44	2.30	2.40	נכות
0.02	0.06	0.08	0.02	0.08	0.10	0.02	0.01	0.01	0.02	0.04	0.02	0.07	0.02	0.09	0.11	תאונות
0.03	0.39	0.42	0.03	0.68	0.71	0.03	..	0.54	0.54	0.57	0.03	..	0.61	0.61	0.64	נפגעי עבודה
0.09	0.56	0.65	0.09	0.82	0.91	0.09	0.04	0.16	0.20	0.29	0.09	0.87	0.17	1.04	1.13	אימהות
0.10	1.39	1.49	0.10	2.40	2.50	0.10	..	1.91	1.91	2.01	0.10	..	2.17	2.17	2.27	ילדים
..	..	..	..	..	..	0.06	0.01	0.03	0.04	0.10	0.06	0.21	0.04	0.25	0.31	אבטלה
..	..	..	..	..	..	0.02	..	0.02	0.02	0.04	0.02	..	0.02	0.02	0.04	פש"ר
0.61	6.72	7.33	0.61	11.23	11.84	0.69	0.40	4.98	5.38	6.07	0.69	7.00	5.68	12.68	13.37	סך הכול ב"ל
..	3.10	3.10	..	5.00	5.00	..	3.10	..	3.10	3.10	..	5.00	..	5.00	5.00	ביטוח בריאות
0.61	9.82	10.43	0.61	16.23	16.84	0.69	3.50	4.98	8.48	9.17	0.69	12.00	5.68	17.68	18.37	סך הכול כללי

(1) הבסיס לשיעורים מופחתים עלה מ-50% מהשכר הממוצע ל-60% מהשכר הממוצע לפי חוק החל מ-1.1.2006.

זיקנה ושירים

לוח 6.1: התשלומים בענף זיקנה ושירים (באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006			אומדן ביצוע 2007			תקציב מאושר 2008			סוג תשלום
על פי חוק הבטחת הכנסה או הסכך	על פי חוק ביטוח לאומי	סך כל התשלומים	על פי חוק הבטחת הכנסה או הסכך	על פי חוק ביטוח לאומי	סך כל התשלומים	על פי חוק הבטחת הכנסה או הסכך	על פי חוק ביטוח לאומי	סך כל התשלומים	
869,580	10,541,090	11,410,670	894,390	10,790,320	11,684,710	970,000	11,300,000	12,270,000	קצבאות זיקנה
285,770	2,837,700	3,123,470	285,440	2,875,000	3,160,440	308,000	3,000,000	3,308,000	קצבאות שירים
0	55,870	55,870	0	56,670	56,670	0	65,000	65,000	דמי מחיה ליתומים
2,373,460	0	2,373,460	2,293,560	0	2,293,560	2,334,000	0	2,334,000	גמלאות זיקנה שלא מן המניין
8,510	0	8,510	8,400	0	8,400	8,800	0	8,800	תוספת חימום
220	187,400	187,620	2,000	200,220	202,220	1,100	209,000	210,100	דמי קבורה
0	0	0	0	0	0	17,000	0	17,000	פיצוי עבור התיקרות הלחם
0	578	578	0	761	761	0	1,339	1,339	מחקרים
0	951	951	0	476	476	0	1,000	1,000	מפעלים מיוחדים
0	1,269	1,269	0	1,466	1,466	0	1,971	1,971	סיוע משפטי
0	3,000	3,000	0	3,000	3,000	0	3,000	3,000	העברה לבתי הדין
3,537,540	13,627,858	17,165,398	3,483,790	13,927,913	17,411,703	3,638,900	14,581,310	18,220,210	סך הכול

לוח 6.2: מספר המקבלים ושיעורי גידול שנתיים

אומדן ביצוע 2006		אומדן ביצוע 2007		תקציב מאושר 2008		הגמלה
השלמה לפי חוק הבטחת הכנסה	הגמלה הבסיסית	השלמה לפי חוק הבטחת הכנסה	הגמלה הבסיסית	השלמה לפי חוק הבטחת הכנסה	הגמלה הבסיסית	
84,127	539,266	85,817	544,630	88,300	552,000	קצבת זקנה לפי חוק
5,700	80,800	5,900	83,200	6,000	84,400	מזה: מחצית מקצבת שאירים ¹
30,180	104,623	29,582	104,659	29,900	105,000	קצבת שאירים לפי חוק
79,456	83,627	75,619	79,601	72,000	75,800	גמלאות שלא מן המנין
-	38,000	-	38,000	-	38,000	דמי קבורה

אחוז השינוי משנה לשנה

3.5	2.1	2.0	1.0	2.9	1.4	קצבת זקנה לפי חוק
..	..	..	..	1.7	1.4	מזה: מחצית מקצבת שאירים
-1.0	0.2	-2.0	0.0	1.1	0.3	קצבת שאירים לפי חוק
-4.1	-4.1	-4.8	-4.8	-4.8	-4.8	גמלאות שלא מן המנין
-	-	-	-	-	-	דמי קבורה

(1) הנתונים לשנת 2006 מתייחסים לחודש דצמבר.

לוח 6.3: קצבאות שנתיות ממוצעות בענף זקנה ושירים (ממוצע למקבל, שקל חדש)

אומדן ביצוע 2006 ¹			אומדן ביצוע 2007 ¹			תקציב מאושר 2008 ¹			הקצבה
על פי חוק הבטחת הכנסה או הסכם	על פי חוק ביטוח לאומי	סך הכול	על פי חוק הבטחת הכנסה או הסכם	על פי חוק ביטוח לאומי	סך הכול	על פי חוק הבטחת הכנסה או הסכם	על פי חוק ביטוח לאומי	סך הכול	
קצבת זקנה לפי חוק									
-	19,977	19,977	-	20,252	20,252	-	20,933	20,933	קצבה ללא השלמה
10,337	17,222	27,558	10,422	17,459	27,881	10,985	18,046	29,031	קצבה עם השלמה
קצבת שאירים לפי חוק									
-	15,747	15,747	-	15,736	15,736	-	16,288	16,288	קצבה ללא השלמה
7,965	13,459	21,423	8,045	13,449	21,494	8,579	13,921	22,501	קצבה עם השלמה
28,382	-	28,382	28,813	-	28,813	30,792	-	30,792	גמלאות שלא מן המניין

(1) לא ניתן להשוות את הקצבאות השנתיות הממוצעות בשנת 2006 לשנים קודמות, משום שחלק מהתשלומים בענף שאירים למקבלים מחצית מקצבת השאירים בשנים שלפני 2006 נכללו בענף זקנה.

נכות כללית

לוח 7.1: התשלומים בענף נכות כללית (באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006				אומדן ביצוע 2007				תקציב מאושר 2008				התשלום
לפי הסכם	לפי חוק ב"ל	עפ"י חוק ב"ל	סך הכול	לפי הסכם	לפי חוק ב"ל	עפ"י חוק ב"ל	סך הכול	לפי הסכם	לפי חוק ב"ל	עפ"י חוק ב"ל	סך הכול	
2,800	40,800	5,574,800	5,618,400	2,950	38,200	5,865,000	5,906,150	3,200	38,000	6,338,000	6,379,200	קצבאות נכות - סך הכול
2,800	0	5,534,000	5,536,800	2,950	0	5,826,800	5,829,750	3,200	0	6,300,000	6,303,200	נכים חדשים
0	40,800	40,800	81,600	0	38,200	38,200	76,400	0	38,000	38,000	76,000	נכים קודמים
0	0	616,087	616,087	0	0	653,100	653,100	0	0	716,400	716,400	קצבה לילד נכה
600	7,900	633,856	642,356	540	7,630	692,330	700,500	600	7,800	760,100	768,500	שירותים מיוחדים
0	0	125,925	125,925	0	0	125,300	125,300	0	0	137,000	137,000	שיקום
0	0	31,425	31,425	0	0	29,300	29,300	0	0	32,000	32,000	מזה: העברות למרכזי שיקום ובית לוינשטיין
851,880	0	0	851,880	890,000	0	0	890,000	973,000	0	0	973,000	השתתפות בניידות נכים - סך הכול
663,960	0	0	663,960	690,000	0	0	690,000	758,000	0	0	758,000	מזה: קצבת ניידות
187,920	0	0	187,920	200,000	0	0	200,000	215,000	0	0	215,000	הלוואות עומדות נטו
0	0	89,906	89,906	0	0	77,770	77,770	0	0	105,000	105,000	קרן לפיתוח שירותים לנכים
0	0	244	244	0	0	34	34	0	0	701	701	מחקרים
0	0	3,865	3,865	0	0	3,147	3,147	0	0	3,500	3,500	מפעלים מיוחדים
0	0	3,923	3,923	0	0	4,560	4,560	0	0	6,135	6,135	סיוע משפטי
0	0	57,650	57,650	0	0	60,000	60,000	0	0	73,000	73,000	וועדות רפואיות וחוות דעת
0	0	0	0	0	0	0	0	16,000	0	0	16,000	פיצוי עבור התיקרות הלחם
2,077	0	0	2,077	2,096	0	0	2,096	2,200	0	0	2,200	נפגעי המופליה
87,418	0	0	87,418	101,972	0	0	101,972	105,000	0	0	105,000	נפגעי גזת
0	0	0	0	239,830	0	0	239,830	370,000	0	0	370,000	נפגעי פוליו
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200	200	מסמכים רפואיים
0	0	900	900	0	0	900	900	0	0	900	900	העברה לבתי דין
944,775	48,700	7,107,156	8,100,631	1,237,388	45,830	7,482,141	8,765,359	1,470,000	45,800	8,140,936	9,656,736	סך הכול כללי

לוח 7.2: מספר המקבלים ותשלום ממוצע בענף נכות כללית

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	הגמלה
------------------	------------------	------------------	-------

מספר המקבלים

178,263	187,525	197,500	קצבת נכות
22,208	23,810	25,400	גמלה לילד נכה
25,648	27,424	29,300	שירותים מיוחדים
26,078	27,300	28,600	קצבת ניידות

תשלום ממוצע לתקופה (שקל חדש)

31,517	31,495	32,300	קצבת נכות
27,742	27,430	28,205	גמלה לילד נכה
25,045	25,543	26,229	שירותים מיוחדים
25,461	25,275	26,503	קצבת ניידות

אחוז השינוי משנה לשנה

4.3	5.2	5.3	קצבת נכות
-----	-----	-----	-----------

נפגעי תאונות

לוח 8.1: התשלומים בענף נפגעי תאונות (באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006			אומדן ביצוע 2007			תקציב מאושר 2008			
אוכלוסייה לא עובדת	שכירים ועצמאיים (אוכלוסייה עובדת)	סך הכול	אוכלוסייה לא עובדת	שכירים ועצמאיים (אוכלוסייה עובדת)	סך הכול	אוכלוסייה לא עובדת	שכירים ועצמאיים (אוכלוסייה עובדת)	סך הכול	
2,118	11,398	13,516	5,487	9,913	15,400	6,057	10,943	17,000	גמלאות לנפגעים
0	0	0	0	0	0	8	40	48	מחקרים
2,118	11,398	13,516	5,487	9,913	15,400	6,065	10,983	17,048	סך הכול

לוח 8.2: מספר המקבלים, ימים לתשלום וגמלאות ממוצעות

אומדן ביצוע 2006			אומדן ביצוע 2007			תקציב מאושר 2008			
אוכלוסייה לא עובדת	שכירים ועצמאיים (אוכלוסייה עובדת)	סך הכול	אוכלוסייה לא עובדת	שכירים ועצמאיים (אוכלוסייה עובדת)	סך הכול	אוכלוסייה לא עובדת	שכירים ועצמאיים (אוכלוסייה עובדת)	סך הכול	
761	1,824	2,585	924	1,988	2,912	1,122	2,167	3,280	מספר מקבלי קצבה
40,364	81,877	122,241	46,897	84,734	131,631	54,487	87,690	142,177	מספר ימים לתשלום
53	139	111	117	117	117	111	125	120	תשלום ליום בממוצע (ש"ח)

נפגעי עבודה

לוח 9.1: התשלומים בענף נפגעי עבודה (באלפי ש"ח)

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	הגמלה
241,820	257,910	290,000	דמי פגיעה
1,640,048	1,668,110	1,750,000	גמלאות נכות
299,062	300,720	315,000	גמלאות תלויים
356,396	310,450	330,000	הוצאות ריפוי
124,808	138,000	145,000	שיקום
24,870	21,635	25,120	פעולות למניעת תאונות
7,000	6,953	7,500	פעולות בטיחות בעבודה
195	72	397	מחקרים
0	0	0	מפעלים מיוחדים
3,525	4,071	5,478	סיוע משפטי
45,181	45,790	50,000	וועדות רפואיות וחוות דעת
26	3	200	מסמכים רפואיים
2,742,931	2,753,714	2,918,695	סך כל התשלומים
תשלומים ע"ח האוצר			
4,400	5,400	6,000	ביטוח מתנדבים
360,000	356,000	370,000	נפגעי ספר ואיבה
26,412	28,000	28,400	אסירי ציון
4,757	4,450	4,800	חסידי אומות העולם
3,956	4,400	4,300	תגמול ליתום עקב אלימות במשפחה
399,525	398,250	413,500	סך הכול ע"ח האוצר

לוח 9.2: מספר המקבלים, מספר התשלומים ומספר הימים לתשלום

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
1,921,777	1,991,542	2,065,000	דמי פגיעה - מספר ימים לתשלום
26,442	27,798	29,250	נכות קבועה - מספר מקבלים בחודש (ממוצע שנתי)
2,373	2,778	2,880	נכות זמנית - מספר תשלומים בחודש
783	473	500	היוונים - מספר היווני שיקום בשנה
11,807	9,966	9,900	מענק נכות רגיל - מספר פגיעות בגיןן שולם
159	152	160	מענק נכות מיוחד - מספר תשלומים בתקופה
2,401	2,607	2,830	קצבת נכות מיוחדת - מספר מקבלים בחודש (דצמבר 2007)
4,446	4,482	4,500	קצבת תלויים - מספר מקבלים בחודש (ממוצע שנתי)
566	547	540	אסירי ציון נכים (ממוצע שנתי)
531	531	530	א"צ תגמול לפי הכנסה (ממוצע שנתי)
3,022	3,274	3,300	איבה - מספר מקבלי תגמולי נכות (ממוצע שנתי)
1,851	1,900	1,925	מספר משפחות הנספים מקבלות תגמולים

לוח 9.3: קצבה ממוצעת (למקבל, לתקופה) (בשקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
154	161	165	דמי פגיעה ליום
2,859	2,861	2,880	קצבת נכות צמיתה (לחודש, שכירים ועצמאים)
89,963	90,000	91,000	היוון ממוצע לשיקום
28,717	26,473	27,000	מענק רגיל
28,220	29,000	30,000	מענק נכות מיוחד
3,071	3,048	3,040	קצבת נכות מיוחדת (לחודש)

אימהות ומזונות

לוח 10.1: התשלומים בענף אימהות ומזונות (באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006			אומדן ביצוע 2007			תקציב מאושר 2008			התשלום
לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	
0	1,410,725	1,410,725	0	1,641,890	1,641,890	0	1,697,000	1,697,000	מענק לידה
0	1,274,154	1,274,154	0	1,504,720	1,504,720	0	1,550,000	1,550,000	מזה: אשפוז יולדות
0	136,571	136,571	0	137,170	137,170	0	147,000	147,000	ציוד לנולד
0	1,319,132	1,319,132	0	1,577,100	1,577,100	0	1,820,000	1,820,000	דמי לידה
4,800	2,397	7,197	4,640	2,230	6,870	5,000	2,500	7,500	קיצבת לידה
0	73,672	73,672	0	84,910	84,910	0	91,000	91,000	שמירת הריון
0	1,783	1,783	0	2,450	2,450	0	3,000	3,000	הסעת יולדות
145	0	145	150	0	150	150	0	150	דמי לידה לחיילות
0	6	6	0	6	6	0	157	157	מחקרים
0	2,968	2,968	0	4,875	4,875	0	5,000	5,000	מפעלים מיוחדים
0	9,792	9,792	0	9,920	9,920	0	10,500	10,500	בדיקת מי שפיר
4,945	2,820,475	2,825,420	4,790	3,323,381	3,328,171	5,150	3,629,157	3,634,307	סך הכל אימהות
407,000	0	407,000	400,000	0	400,000	396,000	0	396,000	תשלום דמי מזונות
185,000	0	185,000	184,000	0	184,000	182,000	0	182,000	פחות גבייה מבעלים
0	0	0	0	0	0	2,200	0	2,200	פיצוי עבור התיקרות הלחם
222,000	0	222,000	216,000	0	216,000	216,200	0	216,200	סך הכל מזונות

לוח 10.2: מספר המקבלים בענף אימהות ושיעורי גידול

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
------------------	------------------	------------------	--

מספר מקבלים

143,599	147,245	147,000	מענק אשפוז
82,676	86,042	86,000	דמי לידה - מספר נשים
5,588	6,744	7,000	שמירת הריון
22,712	21,771	21,000	דמי מזונות

אחוז השינוי משנה לשנה

-0.3	2.5	-0.2	מענק אשפוז
-0.6	4.1	0.0	דמי לידה - מספר נשים
5.4	20.7	3.8	שמירת הריון
-4.0	-4.1	-3.5	דמי מזונות

לוח 10.3: קצבאות ממוצעות (בשקלים חדשים) ושיעורי גידול

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	הגמלה
---------------------	---------------------	---------------------	-------

קצבה ממוצעת

1,390	1,390	1,489	מענק יולדות - ילד ראשון
626	626	670	ילד שני
417	417	447	ילד שלישי +
6,950	6,950	7,443	תאומים
10,426	10,426	11,165	שלישיה
3,475	3,475	3,722	כל ילד נוסף באותה לידה
7,034	7,993	8,029	מענק אשפוז - בלידה רגילה
106,317	120,811	121,356	תוספת ללידת פג
191	197	217	דמי לידה - ממוצע ליום
144	144	154	שמירת הריון - ממוצע ליום
1,869	1,855	1,874	בדיקת מי שפיר
1,493	1,531	1,571	דמי מזונות - תשלום ממוצע לאישה בחודש

אחוז השינוי משנה לשנה

3.0	13.6	0.5	אישפוז יולדות
-1.1	3.3	10.1	דמי לידה
-3.2	1.2	1.2	שמירת הריון
2.6	2.6	2.6	דמי מזונות

ילדים

לוח 11.1: התשלומים בענף ילדים (באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006			אומדן ביצוע 2007			תקציב מאושר 2008			התשלום
לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	
0	4,791,184	4,791,184	0	4,783,340	4,783,340	0	4,940,000	4,940,000	קצבת ילדים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	קצבת יוצאי צבא
0	934	934	0	687	687	0	1,780	1,780	מחקרים
0	1,539	1,539	0	1,330	1,330	0	2,000	2,000	מפעלים מיוחדים
155,384	0	155,384	157,110	0	157,110	169,000	0	169,000	מענק לימודים
0	0	0	0	0	0	11,800	0	11,800	פיצוי עבור התיקרות הלחם
0	4,270	4,270	0	9,931	9,931	0	18,000	18,000	ילדים בסיכון
618	0	618	500	0	500	500	0	700	ילדי עולים
0	18,375	18,375	0	18,375	18,375	0	18,375	18,375	העברה לבתי דין
156,002	4,816,302	4,972,304	157,610	4,813,663	4,971,273	181,300	4,980,155	5,161,655	סך הכול

לוח 11.2: מספר הילדים המקבלים קצבת ילדים ומענק לימודים (באלפים)

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
קצבת ילדים			
1,615	1,639	1,662	מספר ילדים - ראשונים-שניים
682	694	708	שלישיים ואילך
2,297	2,333	2,370	סך הכול
1.6	1.6	1.6	אחוז השינוי משנה לשנה
מענק לימודים			
148,150	157,650	158,000	ילדים מקבלי מענק לימודים - סה"כ
84,210	84,550	84,700	מזה: ילדים למשפחות חד-הוריות
48,510	48,850	49,000	גילאי 6-11
35,700	35,700	35,700	גילאי 12-14
63,940	73,100	73,300	ילדים למשפחות עם 4 ילדים ויותר
40,730	46,000	46,100	גילאי 6-11
23,210	27,100	27,200	גילאי 12-14

לוח מס' 11.3: קצבאות שנתיות לילד (בשקלים חדשים)

מקום הילד במשפחה	תקציב מאושר 2008	אומדן ביצוע 2007	אומדן ביצוע 2006
סכומי הקצבה			
ראשונים ושניים	1,824	1,776	1,776
שלישיים	2,184	2,136	2,136
רביעיים	4,044	3,948	3,948
חמישיים ואילך	4,044	3,948	3,948
אחוזי שינוי משנה לשנה			
ראשונים ושניים	2.7	0.0	23.3
שלישיים	2.2	0.0	14.1
רביעיים	2.4	0.0	-8.6
חמישיים ואילך	2.4	0.0	-18.0

אבטלה

לוח 12.1: התשלומים בענף אבטלה (באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006			אומדן ביצוע 2007			תקציב מאושר 2008			התשלום
לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	לפי חוק או הסכם אחר	לפי חוק ב"ל	סך כל התשלומים	
19,798	1,928,669	1,948,467	16,000	1,732,020	1,748,020	17,000	1,745,000	1,762,000	גמלאות למובטלים
0	3,995	3,995	0	3,995	3,995	0	4,075	4,075	שיפוי שירות התעסוקה
0	529	529	0	120	120	0	1,494	1,494	מחקרים
0	1,180	1,180	0	1,690	1,690	0	2,500	2,500	מפעלים מיוחדים
0	2,936	2,936	0	3,420	3,420	0	4,601	4,601	סיוע משפטי
19,798	1,937,309	1,957,107	16,000	1,741,245	1,757,245	17,000	1,757,670	1,774,670	סך הכול

לוח 12.2: מספר מקבלי דמי אבטלה, שיעורי גידול שנתיים וגמלאות ממוצעות

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
55,941	49,817	47,000	מספר מקבלי גמלה בממוצע לחודש
-4.9	-10.9	-5.7	אחוז השינוי משנה לשנה
132	133	142	התשלום ליום בממוצע (ש"ח)
5.3	0.7	6.8	אחוז השינוי משנה לשנה

שירות מילואים

לוח 13: התשלומים בענף שירות מילואים

התשלום	תקציב מאושר 2008	אומדן ביצוע 2007	אומדן ביצוע 2006
תגמולי מילואים	800,000	737,000	838,000
מזה: ע"ח ביטוח לאומי	0	0	0
מזה: ע"ח משרד הבטחון	800,000	737,000	838,000
מחקרים	0	0	0
מפעלים מיוחדים	2,000	2,000	1,814
סך הכול	802,000	739,000	839,814

זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד

לוח 14.1: התשלומים בענף זכויות עובדים בפשיטות רגל ופירוק תאגיד

(באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	התשלום
139,613	200,500	210,000	תשלום לעובדים - ברוטו
12,582	5,400	6,000	תשלומים לקופות גמל
0	0	105	מחקרים
-5,790	-6,140	-6,000	גבייה ממעבידים
146,405	199,760	210,105	סך הכול

לוח 14.2: מספר המקבלים, שיעורי גידול שנתיים וגמלה ממוצעת

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
6,746	9,165	9,200	מספר מקבלי שכר ופיצויים
-15.7	35.9	0.4	אחוז הגידול משנה לשנה
20,696	21,877	22,826	הגמלה הממוצעת לעובד (ש"ח)

הענקות מטעמי צדק

לוח 15: תשלומי הקרן מטעמי צדק (באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
11,660	12,720	13,500	גמלאות מטעמי צדק
11,660	12,720	13,500	סך הכול

הבטחת הכנסה

לוח 16: מספר המקבלים גמלת הבטחת הכנסה, סך כל ההוצאה וגמלה ממוצעת

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
130,000	120,218	114,000	מספר מקבלים (ממוצע לחודש)
2,621,600	2,417,000	2,440,000	תשלומי גמלאות (אלפי ש"ח)
0	0	8,000	פיצוי עבור התייקרות הלחם
1,681	1,675	1,784	גמלה ממוצעת לחודש (ש"ח)
1,743	1,954	2,630	סיוע משפטי (אלפי ש"ח)
2,623,343	2,418,954	2,450,630	סך הכול

סיעוד

לוח 17: מספר המקבלים והתשלומים בענף סיעוד (באלפי שקלים חדשים)

אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
119,538	124,701	129,000	מספר מקבלי גמלת סיעוד
2,538,781	2,882,500	3,200,000	גמלת סיעוד ¹
87,968	83,353	99,450	הקצבה לאשפוז סיעודי
			מזה:
61,350	64,950	69,450	משרד הבריאות
26,618	18,403	30,000	משרד העו"ר
29,961	35,720	40,000	פיתוח שירותים
41	45	774	מחקרים
245	148	200	מפעלים מיוחדים
705	814	1,097	סיוע משפטי
61,723	70,730	81,000	העברות לגורמי חוץ
1,000	1,000	1,000	העברה לבתי דין
2,720,424	3,074,310	3,423,521	סך הכול
			תשלומים ע"ח האוצר
600,000	660,000	720,000	לפי סעיף 32 לחוק
2,255	2,300	2,500	לפי סעיף 9 לחוק

(1) כולל תשלומים ע"ח האוצר.

שיקום

לוח 18: תשלומי שיקום בענפים השונים¹ (באלפי ש"ח)

אומדן ביצוע 2006			אומדן ביצוע 2007			תקציב מאושר 2008			
על חשבון האוצר	על חשבון המוסד	סך הכול	על חשבון האוצר	על חשבון המוסד	סך הכול	על חשבון האוצר	על חשבון המוסד	סך הכול	
0	8,549	8,549	0	6,934	6,934	0	8,500	8,500	זיקנה ושארים נכות כללית
0	94,500	94,500	0	96,000	96,000	0	105,000	105,000	שיקום מקצועי ²
0	31,425	31,425	0	29,300	29,300	0	32,000	32,000	העברות למרכזי שיקום נפגעי עבודה
0	22,812	22,812	0	21,775	21,775	0	23,000	23,000	שיקום מקצועי ²
0	97,855	97,855	0	109,425	109,425	0	115,000	115,000	גמלאות מיוחדות (ס' 112 לחוק)
0	4,141	4,141	0	6,800	6,800	0	7,000	7,000	מענקים מיוחדים (ס' 112 לחוק)
50,672	0	50,672	48,081	0	48,081	52,000	0	52,000	נפגעי איבה - שיקום מקצועי ²
50,672	259,282	309,954	48,081	270,234	318,315	52,000	290,500	342,500	סך הכול ³

(1) ראה דברי הסבר מפורטים לפי ענפים.

(2) כולל דמי שיקום, שכר לימוד, אש"ל ושכר דירה.

(3) נוסף לתשלומים ישירים, נמצאים בטיפולה של מחלקת השיקום נושאים: נפגעי עבודה, היוון וקצבה, הלוואות ומקדמות על חשבון הקצבה, הלוואות עומדות לנכים, נפגעי איבה ועוד.

מחקרים, מפעלים מיוחדים וסיוע משפטי

לוח 19: תקציב מחקרים, מפעלים מיוחדים וסיוע משפטי

סיוע משפטי			מפעלים מיוחדים			מחקרים			ענף
אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	אומדן ביצוע 2006	אומדן ביצוע 2007	תקציב מאושר 2008	
1,269	1,466	1,971	951	476	1,000	578	761	1,339	זקנה ושירים מזה:
0	0	0	0	0	0	0	0	0	רשות לפרישה
0	0	0	0	0	0	0	0	0	הכנה לפרישה
705	814	1,097	245	148	200	41	45	774	סיעוד
3,923	4,560	6,135	3,865	3,147	3,500	244	34	701	נכות כללית
0	0	0	0	0	0	0	0	48	תאונות
3,525	4,071	5,478	0	0	0	195	72	397	נפגעי עבודה
0	0	0	2,968	4,875	5,000	6	6	157	אמהות
0	0	0	1,539	1,330	2,000	934	687	1,780	ילדים
2,936	3,420	4,601	1,180	1,690	2,500	529	120	1,494	אבטלה
0	0	0	1,814	2,000	2,000	0	0	0	שירות מילואים
0	0	0	0	0	0	0	0	105	זכויות בפש"ר
1,743	1,954	2,630	0	0	0	0	0	0	הבטחת הכנסה
14,101	16,285	21,912	12,562	13,666	16,200	2,527	1,725	6,795	סך הכול

פירוט דברי הסבר

זיקנה ושאירים

כ ל י

עד שנת 2005 קצבאות הזיקנה והשאירים נקבעו כאחוזים מן השכר הממוצע והתעדכנו בהתאם לשינויים שחלו בו. השכר הממוצע לפי חוק חושב בחודש ינואר של כל שנה ובכל עת ששולם פיצוי כהגדרתו בחוק (בדרך כלל תוספת יוקר) לכלל השכירים במשק. משנת 2006 קצבאות הזיקנה והשאירים נקבעו כאחוזים מ"הסכום הבסיסי". הסכום הבסיסי בשנים 2006-2007 היה 7,152 ש"ח, ובינואר 2008 הוא עודכן והוגדל בשיעור של 2.8%, בהתאם לעליית מדד המחירים בשנת 2007 (7,352 ש"ח).

בשנים 2002-2003 אושרו מספר תוכניות כלכליות שהיו להן השלכות על קצבאות זיקנה ושאירים, ובשנים 2005-2006 אושרו תיקונים בקצבאות זיקנה ושאירים. התוכניות הכלכליות והתיקונים האלה מפורטים בתקציב התפעולי לשנת 2007.

במארכ 2008 אישרה הכנסת את הצעת החוק הממשלתית להגדיל את קצבאות הזיקנה והשאירים. החל באפריל 2008 הקצבה הבסיסית ליחיד גדלה בשיעור של כ-1.9% (מ-16.2% מהסכום הבסיסי ל-16.5%). תוספת מיוחדת בשיעור של 1% מהסכום הבסיסי שולמה לזכאים שמלאו להם 80 שנה. קצבאות הזיקנה והשאירים עם השלמת הכנסה גדלו בהתאם לגיל הזכאי: הן גדלו בכ-29 ש"ח בממוצע, לזכאים שטרם מלאו להם 80 שנה ובכ-200 ש"ח בממוצע לזכאים שמלאו להם 80 שנה. הגדלה זו של הקצבאות כרוכה בתוספת תקציב של כ-0.6 מיליארד ש"ח במונחים שנתיים. באומדני התקציב לשנת 2008 שינוי זה מצא ביטוי חלקי.

כאמור באמצע שנת 2004 הוחל ביישום חוק גיל הפרישה התשס"ד-2004, שבמסגרתו גיל הזכאות המותנה לקצבת זיקנה הועלה בהדרגה מ-65 ל-67 לגברים, ומ-60 ל-64 (בשני שלבים) לנשים. במהלך שנת 2008 זכאים לקצבת זיקנה גברים ונשים שמלאו להם 66 ו-81 חודשים, ו-8 חודשים, בהתאמה. למעשה קבוצה זו כוללת גברים ונשים שמלאו להם 60/65 שנים בחודשים ספטמבר 2006 עד אפריל 2007. אנשים אלה יוכלו לקבל קצבת זיקנה רק בחודשים מאי עד דצמבר 2008. גם נשים עקרות בית שימלאו להן 66 ו-8 חודשים בשנת 2008 (הגיעו לגיל המוחלט) יוכלו לקבל בשנה זו את קצבתן.

קצבת הזיקנה או השאירים הבסיסית ליחיד שיעורה באפריל 2008 16.5% מהסכום הבסיסי ועליה מתווספים לפי העניין התשלומים האלה:

א. תוספת תלויים

בעבור בן/בת זוג – 8.3% מן הסכום הבסיסי.

בעבור ילד שהורו זכאי לקצבת זיקנה – 5.2% מן הסכום הבסיסי לכל אחד משני הילדים הראשונים.

בעבור ילד שהורו זכאי לקצבת שאירים – 7.7% מן הסכום הבסיסי לכל ילד.

ב. תוספת ותק

2% תוספת לקצבה בעבור כל שנת ביטוח מעבר ל-10 שנות הביטוח הראשונות (עד לתוספת מרבית של 50%).

ג. תוספת דחיית פרישה בקצבת זיקנה

5% תוספת בעבור כל שנה בגין דחיית הפרישה מעבודה בגילים שמעל הגיל המותנה.

ד. תוספת לזכאי שהגיע לגיל 80

תוספת בשיעור של 1% מהסכום הבסיסי.

השלמת הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה

מקבל קצבת זיקנה או קצבת שאירים שאין לו הכנסות או שהכנסותיו נמוכות זכאי להשלמת הכנסה מכוח חוק הבטחת הכנסה. הקצבה בתוספת השלמת הכנסה נקבעה החל בינואר 2006 באחוזים מהסכום הבסיסי לפי הרכב משפחה. בשיעורים אלה כלולה התוספת של 7% שניתנה במסגרת החוק לצמצום ממדי העוני והפערים בהכנסות שהופעל באוגוסט 1994.

לוח 1 - שיעורי קצבאות זיקנה ושאירים בתוספת השלמת הכנסה (אחוזים מהסכום הבסיסי):

מאפריל 2008		יולי 2006 עד מארס 2008	הרכב משפחה
מלאו לזכאי 80 שנה	לא מלאו לזכאי 80 שנה		
קצבת זיקנה			
32.956	30.816	30.495	יחיד
48.792	45.689	45.154	זוג
59.599	56.496	55.961	זוג עם ילד
70.406	67.303	66.768	זוג עם שני ילדים ויותר
קצבת שאירים			
32.956	30.816	30.495	אלמנה
54.142	51.039	50.050	אלמנה עם ילד*
64.949	61.846	61.311	אלמנה עם שני ילדים ויותר*

* החל ב-1.1.2006 מופחת סכום בסיסי לילד מהשיעורים הנקובים.

מספר המקבלים

אומדני התקציב התבססו על ההנחות האלה:

- א. מספר מקבלי קצבאות זיקנה לפי חוק יגדל בכ-1.4% ויגיע לכ-552,000 קשישים בממוצע לחודש.
- ב. מספר מקבלי קצבאות שאירים לפי חוק יגדל בכ-0.3% ויגיע לכ-105,000 איש בממוצע לחודש.
- ג. מספר מקבלי קצבת זיקנה ושירים שלא על-פי החוק יירד בכ-4.8% ויגיע לכ-75,800 איש בממוצע לחודש.
- ד. להשלמת הכנסה יהיו זכאים לפי האומדן 190,200 קשישים ואלמנות, ירידה של כ-0.4% לעומת 2007.

התשלומים

א. קצבאות זיקנה לפי חוק

התשלומים לפי חוק הביטוח הלאומי יסתכמו בשנת 2008 בכ-11.3 מיליארד ש"ח לעומת 10.8 מיליארד ש"ח בשנת 2007. אומדן התשלומים לשנת 2008 מבוסס על נתוני ביצוע של שנת 2007. הנתונים כוללים: עדכון קצבאות זיקנה ב-2.8% בינואר 2008 והגידול הצפוי במקבלים.

ב. קצבאות שאירים לפי חוק

היקף התשלומים לזכאים לקצבה ולמענק לפי חוק נאמד בשנת 2008 בכ-3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-2.88 מיליארד ש"ח בשנת 2007. תחזית התשלומים כוללת את עדכון הקצבה בינואר 2008 וצפי המקבלים.

כאמור, הגדלת קצבאות זיקנה ושירים שחלה מאפריל 2008 לא כלולה בסכומי התקציב כפי שאושר בחתימת השרים.

במהלך שנת 2005 הוחל בחישוב כל התוספות של מחצית קצבת שאירים בסעיף זה (בעבר חלק היה רשום בסעיף קצבאות זיקנה). שינוי ברישום גורם לעיוות מסוים בהשוואה בין הנתונים השנתיים.

ג. השלמת הכנסה למקבלי קצבאות זיקנה ושירים

בהתאם להנחות התקציב לשנת 2008, ישולמו לזכאים להשלמת הכנסה 1.28 מיליארד ש"ח לעומת 1.18 מיליארד ש"ח בשנת 2007. זהו שיעור גידול נומינלי של כ-8.3%, הנובע בעיקר מעדכון הקצבאות בינואר ומהגדלת השיעורים. מ-1.4.08 משולמת תוספת למקבלי השלמת הכנסה בהתאם לגיל. עד גיל 79 התוספת תהיה 29 ש"ח ואילו מגיל 80 ויותר 200 ש"ח.

ד. דמי מחיה ליתומים

לדמי מחיה ליתומים זכאים ילדים בני 14-17 שעיקר זמנם מוקדש ללימודים על-יסודיים או להכשרה מקצועית. דמי המחיה משולמים לילד שהורהו זכאי לקצבת שאירים בעבורו בשיעור של 6.5% מהסכום הבסיסי בינואר של כל שנה (ובשיעור פיצוי במהלך השנה). דמי המחיה עלו בינואר

2002 בשיעור של 1.2%, ומאז הם לא הופחתו, כיוון שירידת השכר שחלה במארכ 2002 לא חלה עליהם. בינואר 2008 עודכנו דמי המחיה בשיעור של 2.8%. מספר המשפחות המקבלות דמי מחיה ליתומים בשנת 2008 יהיה כ-6,400, וישולמו להם כ-65 מיליון ש"ח.

ה. קצבאות זיקנה ושאינים מיוחדות (למי שאינם מבוטחים בביטוח לאומי)

ישנן קבוצות אוכלוסייה שאינן מבוטחות בביטוח זיקנה ושאינים לפי חוק הביטוח הלאומי, אך זכאיות לקצבאות אלה על חשבון אוצר המדינה. הקצבאות לאוכלוסיות אלה משולמות מכוח הסכם מיוחד בין המוסד לביטוח לאומי לבין האוצר (הסכם גמלאות שלא מן המניין) לפי סעיף 9 לחוק. קצבה זו משולמת בעיקר לקשישים עולים חדשים, שמפאת גילם בעת עלייתם ארצה (מעל גיל הפרישה מיולי 2004 בהתאם לחוק גיל הפרישה) אינם מבוטחים על-פי החוק.

הקצבה הבסיסית זהה ברמתה לקצבת הזיקנה לפי חוק, אולם ללא תוספת ותק ותוספת דחיית פרישה. השלמת הכנסה משולמת למקבלי קצבאות אלה לפי אותם הכללים הנהוגים למבוטחים על-פי החוק ובאותם שיעורים.

התקציב של קצבאות זיקנה ושאינים מיוחדות נבנה על-פי אותם כללים ושיטות שהוסברו בנוגע לקצבאות זיקנה ושאינים לפי החוק, תוך התחשבות במקדמים דיפרנציאליים של מספר התלויים והתשלומים הרטרואקטיביים.

תשלומי הגמלאות לקבוצה זו יסתכמו בשנת 2008 בכ-2.33 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-2.29 מיליארד ש"ח ב-2007. בתחזית לתשלומי גמלאות אלו נכללו עדכון קצבאות ותוספת למקבלי השלמת הכנסה לפי הגילאים שמשולמת להם החל באפריל 2008. כמו כן נלקחה בחשבון תחזית ירידה של 4.8% במקבלי גמלאות אלה.

ו. דמי קבורה

המוסד משלם דמי קבורה בעד כל אדם שנפטר בישראל ומובא לקבורה בישראל וכן בעבור תושב ישראל שנקבר בחו"ל, במישרין לחברות הרשאיות לעסוק בקבורה וחתומות בהסכם עם המוסד. מספר הנקברים שבעבורם ישולמו ב-2008 דמי קבורה מוערך בכ-38,000. לפי תקציב 2008 יסתכם סך התשלומים לחברות הקדישא ב-210.1 מיליון ש"ח. בתוך סכום זה כלולה הקצבה של 300 אלף ש"ח להקמת מצבות לגלמודים וכן כ-100 אלף ש"ח בגין העברת נפטרים חסרי דת לבתי עלמין מיוחדים. שני הסעיפים האחרונים ממומנים בידי האוצר.

ב-27.12.06 נחתם הסכם בין האוצר לבין המוסד לביטוח לאומי בדבר איסוף והעברת קורבנות אסון בידי זק"א ישראל. סכום התשלום בעד טיפול בנפטר/או העברתו הוא 294 ש"ח. התשלומים בעבור השנים 2002-2006 בוצעו בשנת 2007 על חשבון האוצר. התשלומים הסתכמו בכ-1.6 מיליון ש"ח. בתחילת 2008 נחתם הסכם חדש בין אותם הגורמים ותוקצב סכום של כ-700,000 ש"ח לסעיף זה.

נכות כללית

כ ל י

לקצבת נכות כללית זכאי מבוטח, שעקב ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או מלידה, אין לו הכושר להשתכר כדי מחייתו או שכושרו להשתכר צומצם עקב הליקוי ב-50% לפחות. במסגרת גמלאות נכות משולמות הקצבאות האלה:

- א. קצבת נכות, המיועדת להבטיח לנכים הכנסת מינימום לקיום;
- ב. קצבה לשירותים מיוחדים, המיועדת לסייע לנכה התלוי בזולת בביצוע פעולות היומיום (לבישה, רחצה, אכילה, ניידות בתוך הבית ושליטה בהפרשות) והזקוק להשגחה מתמדת למניעת סיכון מיידני לו ולסביבתו;
- ג. גמלה לילד נכה, המיועדת לסייע למשפחות שיש להן ילד אחד או יותר עם נכות קשה ביותר בבית;
- ד. פיצויים לנפגעי גזזת ולנפגעי עירווי דם;
- ה. פיצויים לנפגעי פוליו;
- ו. גמלה לנכים המוגבלים בניידות;
- ז. נכים בעלי פוטנציאל לשיקום זכאים גם לשיקום מקצועי, כדי שיוכלו להיקלט בשוק העבודה.

בנובמבר 1999 נחתם הסכם עם הנכים, ולפיו נקבעו הטבות בתנאי הזכאות לקצבה לשירותים המיוחדים, לגמלה לילד נכה ולגמלת ניידות. התקנות התקבלו בינואר 2000 והן בתחולה מ-1.11.99. להלן תמצית השינויים:

1. עקרת בית נכה מקבלת קצבה לשירותים מיוחדים בשיעור מלא.
2. בתקופה שמ-1.11.99 ועד 31.12.2000, בעלי נכות קשה, שהיו צריכים לבחור בעבר בין גמלת ניידות לבין קצבה לשירותים מיוחדים, היו זכאים לקבל גמלת ניידות בתוספת חצי מהקצבה לשירותים מיוחדים. מ-1.1.2001 הם זכאים לשתי הגמלאות במלואן לפי רמת הזכאות שנקבעה להם.
3. הוגדל באופן ניכר סכום ההכנסה מעבודה השולל מנכים עובדים שאינם מקבלים קצבת נכות, קצבה לשירותים מיוחדים.
4. מ-1.11.99 ועד 31.12.2000 ילד נכה המוגבל בניידות בשיעור של 80%, שקיבל הלוואה עומדת לרכישת רכב, קיבל גמלת ניידות בסכום השווה למחצית גמלת הניידות המתאימה לרכב בנפח של 1800 סמ"ק. מ-1.1.2001 זכאי ילד כאמור לגמלת ניידות ולגמלת נכות בהתאם לשיעור הזכאות שנקבע לו.

במארס 2002 נחתם הסכם נוסף עם הנכים ונקבעו הטבות נוספות :

א. נכה שנקבעה לו דרגת אי כושר של 75% ויותר והנכות הרפואית היא 50% ויותר קיבל תוספת לקצבה בשיעור המשתנה עם גובה הנכות הרפואית.

ב. נכה הזכאי לקצבת שירותים מיוחדים קיבל תוספת לקצבה בשיעור יחסי לשיעור קצבת שירותים מיוחדים שהוא מקבל. שתי תוספות אלו שולמו גם לאחר שהנכים נעשו זכאים לקצבת זיקנה.

ג. נכים שנעשו זכאים לקצבת זיקנה, קיבלו קצבת זיקנה שאינה פחותה מקצבת הנכות ששולמה להם.

ד. משולמת תוספת לקצבת ילדים נכים הזכאים לקצבה מלאה.

נוסף על כך, בינואר 2002 עודכנו הגמלאות המשולמות בענף נכות כללית ב-1.2%. בניגוד לגמלאות ברוב הענפים, גמלאות אלה לא הופחתו במארס 2002 בהתאם להפחתת השכר הממוצע. מינואר 2003 ועד סוף שנת 2005 לא עודכנו גמלאות ענף נכות. בינואר 2006 עודכנו גמלאות נכות כללית בשיעור של 2.7%.

יש להדגיש כי גמלאות ענף נכות כללית לא הופחתו ב-4% ביולי 2002, שלא כמו רוב גמלאות הביטוח הלאומי.

חוק ההסדרים 2004 העלה את הסף הרפואי לכניסה למערכת נכות כללית מ-40% ל-60% למשתכרים. עם זאת, נכה שאחוז הנכות הרפואית שלו בין 40% ל-60% יכול להצטרף למערכת בתנאי שיש לו לפחות ליקוי אחד בגובה של 25%.

התשלומים

קצבת נכות

בשנת 2008 צפוי גידול (נטו) של 5.3% במספר המקבלים בהשוואה לשנת 2007. מספר מקבלי קצבת נכות נאמד בכ-197.5 אלף איש לעומת 187.5 אלף איש בשנת 2007. אחת הסיבות לגידול הגבוה למדי של מספר המקבלים בשנים האחרונות נעוצה בדחיית גיל הפרישה.

גובה הקצבה

קצבה מלאה לנכה יחיד שדרגת אי הכושר שלו היא 75% ויותר היא 26.75% מהסכום הבסיסי לפי חוק. בעבור בן-זוג תלוי משולמת תוספת של 13.375% מהסכום הבסיסי, ובעבור כל ילד משני הילדים הראשונים תוספת של 10.7%.

שיעורים אלה כוללים את התוספת (7%) שניתנה ביוני 1995 במסגרת החוק לצמצום ממדי העוני ופערים בהכנסות – שלב ב'.

עד שנת 2002 הקצבאות התעדכנו לפי השכר הממוצע לפי חוק המחושב בחודש ינואר של כל שנה, וכן בכל מועד שבו משולמת תוספת יוקר לכלל השכירים במשק. בחוק תוכנית החירום הכלכלית – יולי 2002 הוחלט להקפיא את הקצבאות בשנים 2003-2005. העדכון הבא בוצע בינואר 2006 לפי עליית המחירים. ההצמדה לשכר הממוצע בוטלה ובמקומה הונהגה הצמדה לסכום הבסיסי. בשנת 2007 לא היה עדכון בשל המדדים השלישיים. בשנת 2008 עודכנה הקצבה ב-2.8%. הקצבה השנתית הממוצעת למקבל בשנת 2008 תעמוד על כ-32,300 ש"ח, על פי הנחות התקציב.

אומדן התשלומים

סך כל התשלומים לקצבאות נכות כללית (כולל תשלומים על חשבון האוצר) יסתכמו בשנת 2008 ב-6.4 מיליארד ש"ח, לעומת אומדן ביצוע של כ-5.9 מיליארד ש"ח בשנת 2007. זהו גידול ריאלי של 4.4% במונחים שנתיים, הנובע בעיקר מגידול במספר המקבלים ומעדכון קצבאות.

עולים חדשים ונכי צד"ל שהם נכים קשים, הזקוקים לעזרת הזולת לתפקודם היומיומי, זכאים לקצבת נכות המשולמת על חשבון האוצר. הסכום שישולם בשנת 2008 לנכים אלה נאמד בכ-3.2 מיליון ש"ח.

ב. קצבה לשירותים מיוחדים

קצבה לשירותים מיוחדים מיועדת לטיפול אישי לנכים קשים ביותר התלויים בעזרת הזולת בפעולות היום-יום. רמת הזכאות נקבעת בהתאם למידה שבה תלוי הנכה בעזרת הזולת בפעולות כגון נייודות בתוך הבית, הלבשה, רחצה ואכילה, ובמידה שבה הוא זקוק להשגחה מתמדת. מספר המקבלים בממוצע לחודש בשנת 2007 הוא כ-27.4 אלף איש. מספר זה יגדל, על פי אומדן, לכ-29.3 אלף בשנת 2008.

מהתחזית לשנת 2008, המבוססת על הגידול במספר המקבלים, מתקבל כי התשלומים יסתכמו בכ-768.5 מיליון ש"ח, והקצבה השנתית הממוצעת לתקופה זו תעמוד על כ-26.2 אלף ש"ח. כ-0.6 מיליון ש"ח מכלל התשלומים ישולמו לעולים חדשים ונכי צד"ל וימומנו בידי האוצר מכוח סעיף 9 לחוק.

ג. גמלה לילד נכה

גמלה לילד נכה מיועדת לסייע למשפחות המטפלות בילד הנכה. גיל הזכאות המרבי לקצבה על-פי החוק והתקנות הוא 18.

נכותו של הילד מוערכת מבחינה רפואית ומבחינת התפקוד, תוך מעקב מתמיד אחר שלבי התפתחותו. גובה הגמלה תלוי בגורמים האלה:

- 1) גיל הילד ולימודיו ומידת תלותו בעזרת הזולת.
- 2) לילד ליקוי מיוחד: תסמונת דאון, עיכוב התפתחותי חמור, ירידה בשמיעה או בראייה, אוטיזם, פסיכוזה או מצב פסיכיאטרי דומה.
- 3) הילד זקוק לטיפול רפואי מיוחד בהתאם לרשימת הטיפולים המוגדרת בתקנות.

בשנת 2007 כ-23.8 אלף ילדים קיבלו גמלה לילד נכה, ועל פי התחזית יעלה מספרם בשנת 2008 לכ-25.4 אלף. ההוצאה בשנת 2008 צפויה להגיע ל-716.4 מיליון ש"ח, לעומת כ-653.1 מיליון ש"ח בשנת 2007. הגידול בהוצאה נאמד בכ-6% במונחים ריאליים שנתיים, בעיקר בשל הגידול במספר המקבלים, ועדכון הקצבה.

ד. שיקום מקצועי

נכה שדרגת נכותו 20% לפחות, והוא אינו מסוגל לעסוק בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת, זכאי לשיקום מקצועי שיאפשר לו לחזור לעבודתו הקודמת או לעבודה התואמת את כישוריו.

במסגרת השיקום המקצועי הנכים מקבלים הכשרה מקצועית, עזרה לרכישת מכשירים ותשלומים נוספים. כמו כן הביטוח הלאומי מממן הוצאות שיקומם של משתקמים (נכים ואלמנות) במרכזי השיקום ובבית לווינסטיין. העברת הסכומים למרכזי השיקום נעשית על-פי דיווח מלא על בסיס אישי למשתקמים המצויים בהם. הוצאות המוסד לשיקום במסגרת ענף נכות כללית יסתכמו בשנת 2008 בכ-137 מיליון ש"ח, בהם כ-32 מיליון ש"ח בעבור משתקמים במרכזים לשיקום.

ה. נפגעי גזזת

מי שטופלו בהקרנות נגד מחלת הגזזת או שקיבלו הקרנות כטיפול מונע בתקופה שמיום 1.1.46 עד 31.12.60 ולקו במחלה המפורטת בתוספות החוק, זכאים לפיצוי מהמדינה. משרד הבריאות אחראי לקביעת הזכאות, והביטוח הלאומי אחראי לביצוע התשלומים. הפיצוי משולם לחולה ו/או לשאיריו.

שלושת סוגי התשלום הם:

- א. מענק למי שנכותו הרפואית עד 40%.
  - ב. פיצוי חד-פעמי וקצבה חודשית למי שנכותו הרפואית בין 40% ל-100%.
  - ג. מענק לשאיריו של נפגע שנפטר.
- על פי הערכה, התשלומים בשנת 2008 יסתכמו בכ-105 מיליון ש"ח. הוצאות חוק זה ממומנות בידי משרד האוצר.

ו. נפגעי עירוני דם

חולים שחלו באיידס או הנושאים את נגיף האיידס עקב עירווי דם שניתן משירות רפואי ציבורי בין 31.12.81 ועד 1.2.87 זכאים לפיצוי מהמדינה. כל נפגע קיבל מענק חד-פעמי של 250 אלף ש"ח ששולם בידי משרד הבריאות.

התשלום משולם לחולה או לשאיריו. החולה מקבל קצבה חודשית בגובה 50% מהשכר הממוצע, תוספת של 12.5% מהשכר הממוצע בגין בת זוג ותוספת של 5% מהשכר הממוצע בעבור כל אחד משלושת ילדיו. משולמת גם תוספת בעבור הורה, לפי כללים הקבועים בחוק.

הקצבה לשאירים משולמת לתקופה מוגבלת ושיעורה לבן הזוג הוא 35% מהשכר הממוצע ו-5% בעבור ילד תלוי. התוספת בקצבה היא בגין שלושה ילדים. הוריו של חולה שנפטר זכאים לקצבה של 12.5% מהשכר הממוצע. בטיפול המוסד היו כ-120 תיקי חולים, חלקם נפטרו ומשולמת קצבה לשאיריהם. במאי 2008 שולם פיצוי בעבור כ-38 תיקים פעילים של חולים או שאיריהם.

בשנת 2007 שולמו בסעיף זה כ-2.1 מיליון ש"ח. בשנת 2008 ישולם, על פי אומדן, סכום של כ-2.2 מיליון ש"ח. כל המימון הוא בידי משרד האוצר.

ז. נפגעי פוליו

לאחרונה התקבל בכנסת חוק פיצוי לנפגעי פוליו. התביעות לפי חוק זה הוגשו החל מ-1.9.2007 והתשלומים היו למפרע מ-1.1.2007. התשלומים בפועל הסתכמו בשנת 2007 בכ-240 מיליון ש"ח עבור כ-1,800 מקבלים.

בשנת 2008 צפויים להצטרף כ-2,200 מקבלים נוספים.

סך התשלומים לשנה בעבור קצבה, מענק ופיצוי כולל התשלומים הרטרואקטיביים יגיעו בשנת 2008 לפי התחזית לכ-370 מיליון ש"ח. בפועל, ביצוע התשלומים בתחילת שנת 2008 היה נמוך מההערכות המוקדמות.

התשלומים ממומנים בידי האוצר.

ניידות

כללי

הטבות בניידות ניתנות מכוח הסכם בין משרד האוצר למוסד לביטוח לאומי לפגועי רגליים המוגבלים בניידות. סוגי ההטבות בניידות הם: הלוואה עומדת לקונה רכב חדש, קצבת ניידות לבעלי רכב ולחסרי רכב, הלוואה מקרן הלוואות למימון חלק ממחיר הרכב, סיוע ברכישת אביזרים לרכב שניתן להיפנס לתוכו בישיבה בכיסא גלגלים, סיוע ברכישת אביזרים לרכב פרטי, סיוע ברכישת מתקן הרמה המכניס את כיסא הגלגלים לתא המטען של הרכב או מרים אותו על גג הרכב וסיוע בלימוד נהיגה לנכים קשים.

לתשומת לב:

תנאי הזכאות לכל סוגי ההטבות אינם זהים. ההטבות ניתנות לכל מי שמתקיימים בו התנאים שנקבעו בהסכם הניידות, לפי סוג ההטבה המבוקש.

הלוואה עומדת

הלוואה עומדת ניתנת למוגבל בניידות הקונה רכב חדש, פרטי או מסחרי או רכב שניתן לנהוג בו מתוך כסא הגלגלים, לשם מימון מלא או חלקי של המסים החלים על הרכב. את הלוואה העומדת יש להחזיר למוסד בעת מכירת הרכב או החלפתו.

קצבה חודשית

קצבת ניידות משולמת למוגבל בניידות כהשתתפות בהוצאות הנגרמות לו עקב השימוש ברכב או בעבור ההוצאות שיש לו לנסיעות.

קצבת ניידות לבעלי רכב

מוגבל בניידות בעל רכב זכאי לקצבה חודשית לשם השתתפות בהוצאות אחזקת הרכב: דלק, תיקונים וביטוח.

קצבת ניידות לחסרי רכב

הקצבה מיועדת להשתתפות בהוצאות הניידות של מוגבל בניידות שאין ברשותו ובבעלותו רכב, או שיש ברשותו ובבעלותו רכב, אך הרכב מושבת ולפיכך הופסקה לו קצבת הניידות כבעל רכב.

תוספת לקצבת ניידות

מוגבל בניידות שהכנסתו מעבודה עולה על 25% מהשכר הממוצע במשק (בחודש ינואר 2008 - 1,861 ש"ח) והמרחק מביתו למקום עבודתו וחזרה הוא 40 ק"מ לפחות, יכול להיות זכאי לתוספת לקצבת הניידות.

הלוואה ומענק מקרן הלוואות לזכאים לרכב לאביזרים מיוחדים

הלוואה מקרן הלוואות לרכב לאביזרים מיוחדים ניתנת למוגבל בניידות שוועדה רפואית קבעה כי הוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו ושהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי דרוש לו רכב לאביזרים מיוחדים.

הסיוע ניתן גם בעת החלפת רכב.

לזכאי לסיוע לרכב ראשון: סכום הסיוע 80% מערך הרכב הנרכש או הקובע בלא מסים, לפי הזול מביניהם.

לזכאי להחלפת רכב: סכום הסיוע בגובה מלוא ההפרש שבין הרכב הנמכר לרכב הנרכש או הקובע - בלא מסים, לפי הזול מביניהם.

סכומים אלה הופכים למענק בתום חמש שנים. הסיוע ניתן למוגבל בניידות שמתקיימים בו תנאי הזכאות הנ"ל, גם אם הוא רוכש רכב פרטי או רכב מסחרי. הסיוע ניתן אחת לחמש שנים.

הלוואה ומענק מקרן הלוואות לזכאים לרכב פרטי

הלוואה מקרן הלוואות לרכב פרטי או מסחרי ניתנת למוגבל בניידות בשיעור 90% לפחות, והוא משתכר או לומד או נמצא בתהליך שיקומי או משרת בשירות חובה או בשירות לאומי, והוא בעל רישיון נהיגה שרוכש רכב ראשון, הכל בכפוף למבחן הכנסות. בתנאים מסויימים הסיוע ניתן גם למחליף רכב.

שיעור הסיוע: בין 20% ל-80% מערך הרכב, הנרכש או הקובע בלא מסים, לפי הזול מביניהם. 20% מערך הרכב ניתנים כהלוואה ל-5 שנים והיתר הופך למענק בתום חמש שנים.

הלוואה למימון אביזרים ברכב לאביזרים מיוחדים

הלוואה למימון רכישה והתקנה של אביזרים ברכב לאביזרים מיוחדים ניתנת למוגבל בניידות המקבל קצבת ניידות, שוועדה רפואית קבעה כי הוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו והמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שהרכב המתאים לו הוא רכב שניתן לנהוג בו מתוך כסא הגלגלים. ההלוואה היא בעבור האביזרים שאושרו בידי המכון הרפואי לבטיחות בדרכים והותקנו ברכב. גובה ההלוואה 95% מערך האביזרים והתקנתם, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה. ההלוואה הופכת למענק בתום חמש שנים. הסיוע ניתן אחת לחמש שנים.

החזר הוצאות רכישה והתקנה של אביזרים ברכב פרטי

החזר הוצאות רכישה והתקנה של אביזרים ברכב פרטי ישולמו למוגבל בניידות בעל רישיון נהיגה בר תוקף המקבל קצבת ניידות, והמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שדרושים לו אביזרים לצורך הנהיגה, בטיחות הנסיעה והשימוש ברכב. התשלום יהא בעבור האביזרים שאותם קבע המכון. גובה הסיוע - 95% מערך האביזרים והתקנתם, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה. החזר ניתן

בעבור אביזרים חדשים בלבד, והוא ניתן בכל פעם שיש זכאות להלוואה עומדת או שחלפו 12 חודש לפחות מההתקנה האחרונה שבעבורה שולם החזר.

הלוואה לרכישת מתקן הרמה

מוגבל בניידות המקבל קצבת ניידות, וועדה רפואית קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו ושיש ברשותו ובבעלותו רכב מתאים להתקנת מתקן הרמה או זרוע המסייעת בנשיאת כיסא הגלגלים לתא המטען של הרכב או לתוכו, זכאי לסיוע ברכישת מתקן ההרמה או הזרוע. גובה הסיוע:

- מתקן הרמה - 95% ממחיר מתקן ההרמה והתקנתו, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה ועד לסכום מרבי של \$3,237 כולל מע"מ.
  - זרוע המסייעת בנשיאת כיסא הגלגלים לתא המטען של הרכב או לתוכו - 95% ממחיר הזרוע והתקנתה, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה ועד לסכום מרבי של \$7,132 כולל מע"מ.
- הסיוע הופך למענק בתום חמש שנים והוא ניתן אחת לחמש שנים.

סיוע בלימוד נהיגה לנכים קשים

המוסד לביטוח לאומי מאפשר למוגבלים בניידות, המרותקים לכסא גלגלים ונוהגים מתוכו, ללמוד נהיגה ברכב המוסד ובמימון מחלקת השיקום.

נתונים כמותיים וכספיים

בשנת 2008 יהיו זכאים לגמלת ניידות כ-28,600 נכים המוגבלים בניידות, גידול של כ-4.8% לעומת שנת 2007. תחזית התשלומים לקצבאות ניידות עומדת על כ-758 מיליון ש"ח לעומת כ-690 מיליון ש"ח בשנת 2007. בעבור סעיף הלוואה עומדת תוקצב סכום של 215 מיליון ש"ח. כאמור מימון הסעיפים הנ"ל בידי האוצר.

נפגעי תאונות

חוק ביטוח נפגעי תאונות מזכה בגמלה את מי שנפגעו בתאונה ועקב כך איבדו את כושרם לתפקד, ובתנאי שלא הוכרו כנפגעי תאונות עבודה ואין הם זכאים לגמלה משום חוק אחר.

אוכלוסיית המבוטחים כוללת הן את העובדים – שכירים ועצמאים, שהגמלה המשולמת להם זהה לדמי פגיעה על-פי פרק ה' לחוק – והן את הלא-עובדים, לרבות עקרת הבית, שבעבורה נקבע מינימום תשלום בגובה 25% מהשכר הממוצע על-פי החוק (או מ"הסכום הבסיסי" מ-1.1.2006).

מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי יהיה זכאי לקבל דמי תאונה בעבור תקופת אי-כושר לתפקד המתמשכת מעבר ל-14 ימים. בכל מקרה יום התאונה ו-14 הימים שלאחריו אינם נכללים במניין הימים לתשלום.

על פי אומדן הביצוע, הסתכם מספר המקבלים בשנת 2007 בכ-2,912 שלהם שולמו כ-15.4 מיליון ש"ח בעבור כ-131.6 אלף ימים. כ-64% מן הימים משולמים לאוכלוסייה העובדת והיתרה לאוכלוסייה שאינה עובדת. ההערכה היא כי מספר המקבלים בשנת 2008 יהיה כ-3,280. בממוצע ישולמו כ-125 ש"ח ליום לאוכלוסייה העובדת וכ-111 ש"ח ליום לאוכלוסייה הלא-עובדת. ההוצאה הצפויה בסעיף זה בשנת 2008 תסתכם בכ-17 מיליון ש"ח.

נפגעי עבודה

כללי

ביטוח נפגעי עבודה מקיף את כלל העובדים השכירים (חוץ משוטרים, סוהרים ועובדי שירותי הביטחון) והלא-שכירים בארץ, ומטרתו לפצות עובד שנפגע בעבודה.

כפגיעה בעבודה תיחשב תאונה שאירעה תוך כדי ועקב העבודה, לרבות תאונה בדרך לעבודה וממנה או מחלת מקצוע כמוגדר בחוק. מבוטח שאירעה לו פגיעה בעבודה ונותר נכה זכאי לגמלאות נכות. נכה עבודה הוא מי שעקב הפגיעה נגרמה לו נכות זמנית או צמיתה. דרגת הנכות נקבעת בידי ועדה רפואית.

למשפחת מבוטח שנפטר עקב פגיעה בעבודה, משולמת גמלה לתלויים בו.

דמי פגיעה

המוסד משלם דמי פגיעה למבוטח שנפגע בעבודה ואינו מסוגל להמשיך בעבודתו או בעבודה מתאימה אחרת. החל ב-1 בינואר 1997 נקבע בחוק, כי דמי פגיעה בעד תשעת ימי הזכאות הראשונים ישולמו לעובדים השכירים בידי המוסד לביטוח לאומי וייגבו מהמעסיק. בחוק ההסדרים 2005 נקבע כי תקופה זו תשתנה מ-9 ימים ל-12 ימים בגין פגיעות שחלו החל ב-1.4.05.

למי שנפגע עד סוף ינואר 2002, דמי פגיעה שולמו לתקופה שאינה עולה על 182 יום שהם 26 שבועות. בהתאם לחוק ההסדרים לשנת 2002, התקופה המרבית לתשלום דמי פגיעה היא 13 שבועות בלבד למי שנפגע מתחילת פברואר 2002. גובה דמי הפגיעה הוא 75% מהכנסתו של העובד ברבע השנה שלפני הפגיעה עד למקסימום הקבוע בחוק. מדמי הפגיעה מנוכה מס הכנסה במקור. החל ביולי 2002, בעקבות חוק תוכנית החירום הכלכלית, הוחל קיצוץ בשיעור של 4% בתשלום דמי פגיעה, שנשאר בתוקף עד סוף 2007. החל בחודש ינואר 2008 פג תוקפה של ההוראה בדבר הפחתה בשיעור 4% מגמלאות דמי פגיעה.

בשנת 2007 שולמו דמי פגיעה בעבור כ-58.2 אלף נפגעים. על פי הנחות התקציב נאמד מספר ימי פגיעה לתשלום בשנת 2008 בכ-2.06 מיליון ימים. ממוצע התשלום ליום בשנת 2008 יהיה כ-165 ש"ח.

בשנת 2008 סך התשלומים נטו בגין פגיעה שישולמו לכלל המבוטחים שנפגעו לאחר החזר התשלומים מהמעסיקים לנפגעים שכירים, יגיע ל-290 מיליון ש"ח. בשנת 2007 שילם הביטוח הלאומי כ-257.9 מיליון ש"ח נטו בעבור דמי פגיעה למבוטחים.

גמלאות נכות

גמלאות נכות משולמות לנפגעי עבודה שבעקבות הפגיעה נשארו נכים לתקופה מוגבלת או לצמיתות, ואלו הן: קצבת נכות זמנית, המשולמת לנפגעי עבודה שנקבעה להם דרגת נכות זמנית של 9% לפחות; קצבת נכות צמיתה, המשולמת לנפגעי עבודה שנקבעה להם דרגת נכות צמיתה של 20% לפחות; ומענק נכות, הניתן למי שנקבעה להם דרגת נכות צמיתה של 9%-19%. בחוק ההסדרים 2005 נקבע כי המענק וקצבת נכות זמנית בגין פגיעות שחלו מ-1.4.2006 ישולמו למי שדרגת נכותו היא 9% ויותר. כמו כן נקבעו כללים חדשים להכרה כפגיעה בעבודה בתביעות עקב ירידה בשמיעה ועקב טנטון. גמלת נכות נוספת היא קצבה מיוחדת ומענק לסידורים חד-פעמיים לנפגעי עבודה שדרגת נכותם היא 75% ויותר.

סכום קצבת הנכות הזמנית או הצמיתה נקבע יחסית להכנסתו של הנפגע ברבע השנה שלפני הפגיעה: סכום קצבת נכות מלאה למי שדרגת נכותו 100% הוא 75% משכרו בתקופה הקובעת, ולמי שדרגת נכותו נמוכה מ-100% קצבתו מחושבת יחסית לדרגת נכותו.

למי שנפגע עד 1.7.2003 ודרגת נכותו הצמיתה נקבעה בשיעורים שבין 5% לבין 20% שולם מענק בגובה 70 קצבאות חודשיות. בהתאם לחוק התוכנית להבראת המשק – יוני 2003, הורד גובה המענק ל-43 קצבאות לנפגעים מ-1.7.2003. ה"חיסכון" לשנה של הבשלה מלאה נאמד בכ-200 מיליון ש"ח.

היקף התשלומים של גמלאות נכות מעבודה יסתכם בשנת 2008 בכ-1,750 מיליון ש"ח לעומת כ-1,668 מיליון ש"ח ב-2007.

הסכום לשנת 2008 מתקבל משלושה מרכיבים:

- א. קצבאות נכות צמיתה וזמנית (כולל פיצוי הלנה) 1,370 מיליון ש"ח
- ב. היוון הקצבה של הזכאים לקצבת נכות צמיתה שאושר להם להמיר את הקצבה או חלק ממנה 100 מיליון ש"ח
- ג. מענקים רגילים לבעלי דרגת נכות צמיתה שבין 9% לבין 19% 280 מיליון ש"ח

גמלאות תלויים

א. קצבת תלויים – משולמת לתלויים במבוטח שנפטר עקב פגיעה בעבודה (אלמן/ה ויתומים; הורים ובני משפחה אחרים – בנסיבות מיוחדות). גובה הקצבה נקבע לפי מספר התלויים אך לא יותר מקצבת הנכות המלאה.

ב. מענק תלויים – משולם חד-פעמית לאלמנה שאינה זכאית לקצבה חודשית או שזכותה לקצבה פקעה. המענק שווה ל-60% מקצבת הנכות מעבודה כפול 36.

האומדן התקציבי בנוי לפי אותן ההנחות שעליהן חושבו הסכומים לדמי פגיעה ונכות מעבודה. אומדן הגמלאות לתלויים בשנת 2007 מסתכם ב-300.7 מיליון ש"ח וכ-315 מיליון ש"ח ב-2008. במספר המקבלים לא צפוי שינוי מהותי והוא יסתכם בכ-4,500.

הוצאות ריפוי

נפגע עבודה זכאי לקבל טיפול רפואי, החלמה ושיקום רפואי, שהוא נזקק להם בעקבות הפגיעה. הטיפול הרפואי ניתן בידי קופות החולים (שירות רפואי מוסמך). לפי ההסכמים עם קופות החולים משלם המוסד לביטוח לאומי תמורת הטיפול הרפואי לקופות החולים השונות המעניקות את הטיפול לנפגעים. אומדן התשלומים להוצאות הריפוי בשנת 2007 מסתכם ב-310 מיליון ש"ח. בשנת 2008 צפוי תשלום של כ-330 מיליון ש"ח, והוא כולל בתוכו התחשבות עם קופות חולים עבור שנים קודמות.

פעולות למניעת תאונות בעבודה

המוסד לביטוח לאומי משתתף בתקציב המוסד לבטיחות וגהות לפי סעיף 36 לחוק. המוסד לבטיחות ולגהות הוקם מתוקף חוק בשנת 1954 כתאגיד ציבורי ששירותיו ניתנים ללא מטרת רווח (מלכ"ר). מטרת על היא קידום תנאי הבטיחות והגהות בתעסוקה. עיקר פעולותיו: הסברה, הדרכה וייעוץ מקצועי למשק הישראלי, במטרה להעמיק ולהרחיב ידע בדבר הסיכונים והמפגעים במקומות העבודה והדרכים לסלק אותם או לצמצם אותם למינימום הכרחי. עיקר דרכי פעולתו:

- הדרכת ועדות בטיחות במפעלים לסוגיהם, הדרכת מנהלים ועובדים במפעלים, בתעשייה הזעירה קטנים, באתרי בנייה ובענף החקלאות; הדרכה וייעוץ לחקלאים במסגרות השונות (קיבוצים, מושבים, חקלאים עצמאיים).
- הדרכת עובדים – באמצעים שונים, כגון ניידות הדרכה והרצאות במקומות העבודה, וכן קורסים וימי עיון אזוריים וארציים.
- הסברה לעובדים ולכלל הציבור – באמצעות מסעות הסברה באמצעי התקשורת ההמוניים.
- אספקת מידע וייעוץ על פי פנייה: באמצעות מרכז מידע, מחלקת גהות, מחלקת הנדסה וכן באתר האינטרנט – WWW.OSH.ORG.IL.

כוח האדם לנושא זה במוסד לבטיחות וגהות – 117 משרות, 68% בהן מהנדסים, אקדמאים ממדעי הטבע, הנדסאים וטכנאים. עיקר המימון מקורו במוסד לביטוח לאומי. תקציב המוסד לבטיחות ולגהות מעודכן בידי המוסד לביטוח לאומי בהתאם למקדמי האוצר ולפעילויות שמתוכננות לכל שנה קלנדרית. הביצוע רק לאחר דיון ואישור על ידי הגופים המוסמכים.

המוסד לביטוח לאומי משתתף גם במימון תקציב המחלקה לפיקוח על העבודה במשרד התמ"ת. ההשתתפות מיועדת בעיקרה להפעלת ועדות בטיחות במפעלים ופיקוח עליהם.

התקציב לשנת 2007 היה 1,314 אלף ש"ח, אך הוא לא נוצל. לשנת 2008 תוקצב סכום דומה.

תקציב לשנת 2007	תקציב לשנת 2008	המוסד והפעולה
(באלפי שקלים חדשים)		
21,635	23,806	המוסד לבטיחות וגיהות, כולל פעולות מיוחדות למניעת תאונות
0	1,314	משרד העבודה והרווחה (פיקוח על העבודה)
21,635	25,120	סך הכל השתתפות המוסד

שיקום

נוסף על הגמלאות המשולמות לנפגעי עבודה, משלם המוסד גם תשלומים לצורכי שיקום. תשלומים אלה, הכוללים בעיקר אש"ל, שכר לימוד, דמי שיקום ושכר דירה, נועדו להכשיר את האדם לקראת השיקום המקצועי בשוק החופשי. כמו כן משולמים מענקים וקצבאות מיוחדות מכוח סעיף 112 לחוק לנכים המוגבלים בתפקודם היומיומי.

סך התשלומים בשנת 2007 לפעולות השיקום לנפגעי עבודה הסתכם בכ-138 מיליון ש"ח. בשנת 2008 יגיעו התשלומים לפי התחזית לכ-145 מיליון ש"ח.

להלן פירוט סכום זה לרכיביו השונים בשנת 2008:

- א. מענקים מיוחדים לנכי עבודה שדרגם נכותם היא 75% לפחות לצורך סידורים חד-פעמיים הנובעים מהנכות 7 מיליון ש"ח
- ב. קצבה מיוחדת להחזקה אישית או לשיקום מקצועי עקב הנכות, למי שדרגת נכותו הקבועה היא 75% לפחות 115 מיליון ש"ח
- ג. שיקום מקצועי (כולל אש"ל, שכ"ל ושכ"ד) 23 מיליון ש"ח

תשלומים על חשבון האוצר

א. ביטוח מתנדבים

למתנדב (כפי שמוגדר בחוק), שנפגע תוך כדי ועקב פעולתו, לרבות פגיעה בדרך למקום ההתנדבות וממנו, וכן לתלויים במתנדב שנפטר עקב פגיעה שאירעה לו בנסיבות האלה, משולמות גמלאות לפי הזכויות שנקבעו לנפגעי עבודה. ההוצאה בשנת 2007 נאמדת ב-5.4 מיליון ש"ח, וכ-6 מיליון ש"ח בשנת 2008.

ב. נפגעי איבה

מי שנפגע עקב פעולה עוינת של האויב, או שנפגע בשגגה בידי אדם עקב פעולת איבה, זכאי לתגמולים לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה המבוצע בידי המוסד והממומן בידי אוצר המדינה.

תגמול על-פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה משולם למי שנפגע, וועדה רפואית קבעה לו דרגת נכות של 10% לפחות. ואלה סוגי התגמולים:

1. תגמול טיפול רפואי

משולם בעד תקופת אי-כושר לתפקד או לעבוד על סמך תעודות משירות רפואי מוסמך ובאישור רופא המוסד, כל עוד לא נקבעה נכות זמנית או צמיתה, ובעת טיפול רפואי.

2. תגמול נכות זמנית או יציבה

תגמול נכות יציבה – משולם למי שוועדה רפואית קבעה לו דרגת נכות של 20% ויותר. סכום התגמול נקבע בהתאם לדרגת הנכות והוא שווה ערך לתגמול המשולם לנכי צה"ל לפי חוק הנכות (תגמולים ושיקום).

תגמול נכות זמנית – משולם למי שוועדה רפואית קבעה לו דרגת נכות של 10% ויותר.

3. מענק נכות חד פעמי

משולם למי שוועדה רפואית קבעה לו נכות צמיתה של 10%-19%.

4. טיפול רפואי הכולל אשפוז, טיפול מרפאה, תרופות, מכשירי עזר רפואיים, החלמה ושיקום רפואי. הטיפול ניתן באמצעות השירותים הרפואיים המוסמכים של המדינה.

5. שיקום מקצועי וכלכלי – סיוע בשיקום של נכה שאין לו מקצוע או שהוא זקוק להסבה מקצועית עקב נכותו.

6. תגמול לתלויים

משולם לשאיריו של מי שנספה בפעולות איבה. שיעור התגמול נקבע לפי גיל והרכב המשפחה, ולהורים שכולים – גם לפי מבחן הכנסות.

מספר הנכים שקיבלו תגמולים לפי חוק נפגעי איבה בדצמבר 2007 היה 3,415. מספר הנפשות במשפחות התלויים, המקבלות תגמולים כתוצאה מפעולות איבה, מסתכם בכ-6,068.

היקף התשלומים בשנת 2007 נאמד בכ-356 מיליון ש"ח ובשנת 2008 צפויה הוצאה של כ-370 מיליון ש"ח. עיקר הסכום מיועד לתשלום גמלאות שונות ושיקום לזכאים וכולל גם סכומים להלוואות עומדות לכיסוי מיסים בעת רכישת רכב בידי נכים נפגעי איבה.

ג. אסירי ציון

אסיר ציון הוא תושב ואזרח ישראל שהרשות המאשרת הכירה בו כאסיר ציון או כבן משפחה של אסיר ציון שנמצא במאסר או כבן משפחה של הרוג מלכות. אסיר ציון שוועדה רפואית קבעה כי עקב כך הוא נכה, זכאי לגמלאות על-פי חוק התגמולים לאסירי ציון ובני משפחותיהם התשנ"ב-1992.

בחודש יולי 1998 נוספו גם תשלומים לאסירי ציון שאינם נכים :

1. גמלת תלויים לאלמנה של אסיר ציון שנפטר. במקרים שבהם אין אלמנה, תשולם גמלת התלויים לילדו של הנפטר (בתחולה מ-1 בינואר 1999).
2. תגמול לפי הכנסה לאסיר ציון גם אם אינו נכה ובלבד שהוא עונה למבחן ההכנסות שהוגדר בחוק. התשלום החל בינואר 2000 (בתחולה למפרע מינואר 1999).
3. מענק בשיעור של 18% מהשכר הממוצע בינואר כל שנה לאסיר ציון נכה. מענק זה בא כהשתתפות בהוצאות המשולמות לפי סעיף 2 לחוק נכי המלחמה בנאצים (בתחולה מינואר 1999).

התשלומים בשנת 2007 הגיעו לכ-28 מיליון ש"ח, ובשנת 2008 צפויה הוצאה של 28.4 מיליון ש"ח, המשולמים לכ-870 אסירי ציון (בגין נכות או על פי מבחן הכנסות).

ד. חסידי אומות העולם

מי שרשות הזיכרון "יד ושם" הכירה בו כחסיד אומות העולם, והוא יושב בישראל, וכן בני משפחה של חסידי אומות העולם כמוגדר בחוק, זכאים לקצבה חודשית בגובה השכר הממוצע. היקף התשלומים הצפוי ב-2008 נאמד בכ-4.8 מיליון ש"ח, והם ממומנים בידי האוצר.

ה. אלימות במשפחה

ילד שהתייתם עקב אלימות במשפחה זכאי לתגמול. התגמול נקבע בהתאם למספר הילדים במשפחה. תגמול מלא משולם לארבעה ילדים ויותר במשפחה. לילד אחד משולם 60% מהתגמול המלא. גובה התגמול המלא הוא 75% מהשכר הממוצע. מענק בר מצווה משולם בגובה 2/3 מהשכר הממוצע. בדצמבר 2007 קיבלו את התגמול 76 משפחות בעבור 169 ילדים, ובסך הכול שולמו כ-4.4 מיליון ש"ח. לשנת 2008 תוקצב סך של 4.3 מיליון ש"ח בעבור סעיף זה. התשלומים ממומנים בידי האוצר.

אמהות ומזונות

א. ביטוח אמהות

כ ל י

אלה הגמלאות המשולמות במסגרת ביטוח אמהות:

מענק אשפוז – נועד לכסות את הוצאות הלידה והאשפוז של היולדת ושל היילוד. הוא משולם ישירות לבית החולים, או במישרין ליולדת אם ילדה בחו"ל (עד לגובה המענק המשולם בארץ).

מענק לידה – נועד לרכישת ציוד ראשוני ליילוד ומשולם במישרין ליולדת. עד יולי 2003, שיעור המענק היה 20% מהסכום הבסיסי לחישוב הגמלאות. בעבור לידת הילד החמישי ואילך שולם מאוקטובר 2000 עד יוני 2003 מענק בגובה 40% מהסכום הבסיסי. מאוגוסט 2003 שיעור המענק ללידה ראשונה במשפחה הוא 20% מהסכום הבסיסי. ללידה שנייה שיעור המענק עמד על 6% בתקופה שמאוגוסט 2003 ועד דצמבר 2003. מינואר 2004 השיעור הוא 9% מהסכום הבסיסי. שיעור המענק ללידות של הילד השלישי במשפחה ואילך החל באוגוסט 2003 הוא 6% מהסכום הבסיסי.

לידה רב עוברית מזכה במענק לידה גבוה יותר: בעבור תאומים משולם 100% מהסכום הבסיסי ולכל ילד נוסף משולמת תוספת של 50% מהסכום הבסיסי.

קצבת לידה – הקצבה משולמת ליולדת שילדה בלידה אחת שלושה ילדים או יותר, הנשארים בחיים פרק זמן הקבוע בחוק, ונועדה לסייע לה בהוצאות כלכליות. שיעור הקצבה המשולמת מדי חודש במשך 20 חודש נקבע בשיעורים משתנים באחוזים מהסכום הבסיסי, והוא הולך ופוחת במהלך תקופת הזכאות. התקציב לתשלום קצבת הלידה ממומן בחלקו מתקציב המוסד לביטוח לאומי ובחלקו מתקציב משרד הרווחה על-פי הסכם שנחתם בין הצדדים.

תשלומים מיוחדים – תשלומים המשולמים בגין מבוטחת שנפטרה בתוך שנה מיום הלידה. תגמול מיוחד משולם לבן זוגה של המבוטחת, לתקופה של עד 84 יום, אם הפסיק עבודתו עקב הפטירה. קצבה מיוחדת משולמת בעד היילוד לתקופה של 12 או 24 חודשים והיא תלויה בזכאותו של היילוד לקצבת שאירים או תלויים. שיעור הקצבה המיוחדת הוא 30% מהשכר הממוצע עבור כל ילד מתחת לגיל שנה.

דמי לידה – גמלה זו נועדה לפצות יולדת על אובדן שכרה במהלך חופשת הלידה, שאותה היא חייבת לקחת על פי חוק עבודת נשים. לדמי לידה זכאית יולדת עובדת שכירה או עצמאית, או מי שנמצאת בהכשרה מקצועית, אשר בתקופה שקדמה ללידה שולמו בעבורה דמי ביטוח בעד פרקי זמן הקבועים בחוק. עד מאי 2007 היו דמי הלידה משולמים בעבור 6 או 12 שבועות, בהתאם לתקופת העבודה שצברה היולדת עד המועד הקבוע בחוק. תיקון חוק שהתקבל בכנסת מאריך בשבועיים את הזכות

לחופשת לידה ואת הזכאות לדמי לידה בשבועיים (ובשבוע למי שהייתה זכאית לדמי לידה למחצית התקופה). התיקון חל על כל מי שיצאה לחופשת לידה ביום 8.5.2007 ואילך. דמי הלידה ליום הם 100% מהשכר או מההכנסה הממוצעת ליום שהיו ליולדת בשלושת החודשים שקדמו להפסקת עבודתה (עם הלידה או לפנייה), ולא יותר מסכום מרבי הקבוע בחוק.

לדמי לידה נוספות תקופות לתשלום בגין המצבים האלה:

- א. לידה רב עוברית – שלושה שבועות בעד כל ילוד נוסף שנולד באותה לידה.
- ב. בגין אשפוז יולדת 15 ימים לפחות תשלום תוספת של עד ארבעה שבועות נוספים.
- ג. בגין אשפוז יילוד 15 ימים לפחות תשלום תוספת של עד ארבעה שבועות נוספים.
- ד. אשפוז ממושך של יילוד יזכה בהארכות נוספות.

גמלה לשמירת הריון – גמלה זו משולמת לאישה עובדת, אשר עקב סיבות רפואיות הקשורות להריון נאלצה להפסיק את עבודתה ל-30 ימים רצופים לפחות והיא לא קיבלה בעבורם תשלום ממעסיקה או מכל גורם אחר. תקופת העבודה המזכה בגמלה זו זהה לתקופה המזכה בדמי הלידה. עד מארס 2000 גובה הגמלה היה שכרה הממוצע של האישה בשלושת החודשים שקדמו להפסקת עבודתה ולא יותר מ-70% מהשכר הממוצע. מאפריל 2000 תוקן החוק. התשלום המרבי של הגמלה כיום הוא מלוא הסכום הבסיסי.

מיוולי 2002 הופחתו כל הגמלאות המשולמות במסגרת ביטוח אמהות (חוץ ממענק אשפוז) ב-4%. מינואר 2008 בוטלה הפחתה זו.

נתונים כמותיים וכספיים

א. מספר הלידות

מספר הלידות שבעבורן ישולמו מענקי לידה בשנת 2008 צפוי להגיע לכ-147,000.

ב. מענק לידה – בשנת 2008 ישולמו מענקים ליולדות בגובה 1,489 ש"ח בעבור לידת ילד ראשון, 670 ש"ח בעבור לידת ילד שני ו-447 ש"ח בעבור לידת ילד שלישי. המענק בעבור לידת תאומים הוא כ-7,443 ש"ח, לידת שלישייה תזכה את היולדת ב-11,165 ש"ח ובעבור כל ילד נוסף בלידה רב עוברית ישולמו 3,722 ש"ח. סך התשלומים למענק לידה (ציוד) בשנת 2008 יסתכמו בכ-147 מיליון ש"ח (כולל לכ-2,000 לידות רב עובריות).

ג. מענק אשפוז – מ-1.1.2007 הוגדל מענק האשפוז ללידה רגילה מ-7,000 ש"ח ל-7,993 ש"ח. התוספת בעבור לידת פג הוגדלה מ-105,805 ש"ח ל-120,811 ש"ח. ההגדלה במענק האשפוז הייתה ב-12% מעבר לעדכון השוטיפ (כ-2%). מדובר בהגדלת ההוצאה של ענף אימהות בכ-150 מיליון ש"ח. האוצר משפה את המוסד במלוא סכום זה באמצעות סעיף 32 לחוק. בינואר 2008 נקבע מענק האשפוז ללידה רגילה ל-8,029 ש"ח וללידת פג 121,356 ש"ח. סך התשלומים בעבור

אשפוז יולדות יסתכמו ב-2008 בכ-1,550 מיליון ש"ח. סך התשלום לשנת 2007 עמד על 1,505 מיליון ש"ח.

סך תשלומי המענקים בגין לידה (מענק לידה, מענק אשפוז) יגיע ב-2008 לכ-1,697 מיליון ש"ח, לעומת כ-1,642 מיליון ש"ח, שהוא אומדן הביצוע לשנת 2007. בנוסף מוקצב סכום של כ-3 מיליון ש"ח למימון הסעת יולדות.

בעקבות שינוי ההסכם עם מד"א מ-16.3.08 יגדלו ההוצאות בגין הסעות יולדות, ולכן יהיה צורך בהגדלת התקציב בנושא זה.

ד. דמי לידה – משולמים ליולדת בגובה שכרה עקב הלידה ולמשך שבעה או 14 שבועות שבהם היא בחופשת לידה.

האומדן התקציבי לדמי לידה ב-2008 מתבסס על ההנחות האלה:

- מספר הנשים שיקבלו דמי לידה יגיע לפי האומדן ל-86,000.
- ממוצע דמי לידה ליום יהיה כ-217 ש"ח.
- מספר הימים הממוצע שישולמו בעבורם דמי לידה ליולדת יהיה כ-97.5 בשנת 2008 לעומת כ-83.6 בשנים קודמות.

סך התשלומים לדמי לידה ב-2008 יהיה כ-1.82 מיליארד ש"ח (נוסף על סכום זה ישולמו כ-150 אלף ש"ח דמי לידה לחיילות משוחררות על חשבון משרד הביטחון).

ה. בדיקת מי שפיר – לפי סעיף 63 לחוק הביטוח הלאומי זכאית מבוטחת או אשת מבוטח (לפי פרק יא), שבתחילת הריונה מלאו לה 35 שנים וטרם מלאו לה 37, לבדיקת מי שפיר על חשבון הביטוח הלאומי, אם היא אינה זכאית לבדיקה לפי תקנות בריאות העם.

תחילת החוק בינואר 1993. התשלומים בפועל המועברים למשרד הבריאות החלו להתבצע בשנת 1995 רטרואקטיבית בעבור 1993-1994. בשנת 2007 שולמו כ-5,314 בדיקות מי שפיר. התעריף נקבע במשרד הבריאות על פי עלות השירותים האמבולטוריים וערכו 1,874 ש"ח לבדיקה החל בינואר 2008. ההוצאה לסעיף זה בשנת התקציב 2007 הייתה כ-9.9 מיליון ש"ח. בשנת 2008 צפויה הוצאה של כ-10.5 מיליון ש"ח (כולל תשלומים בעבור הבדיקות שנעשו במחצית השנייה של שנת 2007).

יצוין, כי משרד הבריאות מממן בדיקות מי שפיר לנשים הרות בנות 37 ויותר וכן לנשים הרות בכל גיל בעלות היסטוריה גנטית בעייתית במשפחתן. מינהל המחקר והתכנון של הביטוח הלאומי בדק את הצורך בהרחבת גיל הזכאיות לבדיקה, ובהתאם למסקנות המחקר ובמסגרת התקציבית שאושרה התקבל החוק שהקדים את הזכאות לגיל 35.

ב. חוק המזונות

חוק המזונות (הבטחת תשלום) נועד לסייע לאישה ולילדים שיש בידם פסק דין לתשלום מזונות, והם אינם מקבלים את התשלום מן החייב במזונות. החוק משחרר את האישה מהליכי הוצאה לפועל, ומטיל על המוסד לביטוח לאומי לגבות מן הבעל את מלוא הסכום המגיע ממנו בהתאם לפסק הדין. התשלומים לדמי מזונות, שאינם מתקבלים מן החייבים, ממומנים בידי האוצר.

גובה התשלום המשולם לזוכה נקבע על פי פסק הדין למזונות או על פי התקנות (סכום השווה לגובה הגמלה להבטחת הכנסה לפי גודל משפחה ולפי גיל הזכאות), הנמוך מבין השניים.

בשנת 2003, במסגרת חוק ההסדרים 2003, נכנסו לתוקפם תיקוני חוק שהחמירו עם אוכלוסיית מעוטי יכולת, בהם הזכאיות לדמי מזונות.

השינויים שהשפיעו על מקבלות דמי מזונות הם:

- הסכומים לתשלום לפי התקנות הופחתו.
- ההכנסה הפטורה ממבחן הכנסות ירדה.
- הזכאות לדמי מזונות מותנית בכך שהחייב אינו גר תחת קורת גג אחת עם הזוכה.

כתוצאה משני השינויים הראשונים, ירד גובה ההכנסה שבגינה מבוטלת הזכאות לדמי מזונות. שינויים אלו חלו רק על נשים מתחת לגיל 55. אוכלוסיית מקבלות דמי מזונות היא ברובה (כ-98%) מתחת לגיל 55, מאחר שרוב הזכאיות הן אמהות לילדים.

שלושת שינויי החקיקה האלה הביאו לכך שמספר הנשים שקיבלו דמי מזונות ירד מכ-28 אלף בשנת 2002 לכ-21.8 אלף בשנת 2007. בשנת 2008, צפויה ירידה נוספת, לכ-21 אלף. בהתאם לזאת התשלום הממוצע יהיה כ-1,570 ש"ח לחודש. סך התשלומים ברוטו נאמד בכ-396 מיליוני ש"ח ונטו בכ-214 מליון ש"ח (בהנחה של כ-46% גבוה מהחייבים דומה לשנים קודמות).

ילדים

כ ל י

קצבת ילדים משולמת כגמלה חודשית לכל המשפחות עם ילדים, בעבור ילדים שטרם מלאו להם 18 שנה. קצבת ילדים שולמה עד 2005 לפי מפתח של נקודת קצבה. נקודת הקצבה התעדכנה בשיעור עליית המדד בתחילת כל שנה קלנדרית ובכל עת ששולמה תוספת יוקר. קצבת הילדים משולמת לאם, אלא אם כן הילד נמצא עם האב בלבד והאב זכאי לקצבה.

בשנת 2000 התקבל בביטוח הלאומי תיקון, "סיוע למשפחות ברוכות ילדים", ולפיו משפחה שבה 5 ילדים ויותר תקבל בעבור הילד החמישי ואילך תשלום בערך של 5 נקודות קצבה במקום 3.4 נקודות לילד החמישי, 3.75 לשישי ו-3.5 לשביעי ואילך – כפי ששולם עד התיקון. תחולתו של החוק מינואר 2001.

בחוק ההסדרים לשנת 2002 הופחת תשלום הקצבה למשפחה ב-12% בתחולה ממארכ 2002. כמו כן, ערך נקודת קצבה מחודש מארכ 2002 היה 171 ש"ח בדומה לדצמבר 2001 (בחודשים ינואר – פברואר 2002 שולמה הקצבה במלואה למשפחה לפי 174 ש"ח לנקודת קצבה).

החל ב-1.7.2002, במסגרת חוק תוכנית החירום הכלכלית, חלה הפחתה נוספת בקצבאות הילדים. לילדים הראשון והשני שולמה קצבה בשיעור של 0.85 נקודות קצבה לכל אחד (146 ש"ח), לילד שלישי – 1.69 נקודות (289 ש"ח), לילד רביעי – 3.42 נקודות (586 ש"ח) ומהילד החמישי במשפחה – 4.23 נקודות בעבור כל ילד (724 ש"ח).

בחוק התוכנית להבראת המשק מיוני 2003 נקבעו קיצוצים נוספים. באוגוסט 2003 הוחל בתהליך הדרגתי שהיה אמור להסתיים ב-2009, שהבטיח לקבוע קצבה אחידה לכל ילד, ללא התחשבות במקומו במשפחה. במסגרת תהליך זה, מאוגוסט 2003, ילדים שנולדו לאחר 1.6.2003, קיבלו קצבה אחידה בסך 144 ש"ח בלי קשר למיקומם במשפחה. במועד זה הופחתו הקצבאות ל-0.84 נקודות קצבה לשני הילדים הראשונים (144 ש"ח), 1.14 נקודות לילד השלישי (195 ש"ח), 2.64 נקודות לילד הרביעי (454 ש"ח) ו-3.05 נקודות לילד הרביעי ואילך (522 ש"ח). תוכנית ההבראה נגעה גם בעדכון קצבאות הילדים, כחלק ממדיניות כוללת לגבי עדכון כל קצבאות המוסד לביטוח לאומי: קצבאות הילדים לא עודכנו בהתאם לעליית המחירים עד סוף 2005.

בחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 נקבעו כמה שינויים בתוכנית ההבראה וקיצוצים נוספים לשנים 2004 ו-2005. השינוי הראשון הוא דחיית ההפחתה שהייתה אמורה להתבצע בין ינואר 2004 ליולי 2004. השינוי השני חל בפברואר 2004, ובעקבותיו הופחתו סכומי הקצבה של שלושת הילדים הראשונים ב-24 ש"ח לכל ילד מפברואר 2004 עד דצמבר 2005, ושל ילד רביעי ואילך – ב-24 ש"ח מפברואר 2004 עד יוני 2004 וב-5 ש"ח מיולי 2004 ועד דצמבר 2005. עוד הוחלט כי

הקצבה לילדים שנולדו לאחר 1.6.2003 תרד מפברואר 2004 עד בדצמבר 2005 ל-120 ש"ח ללא תלות במקומם במשפחה.

בינואר 2006 פג תוקפה של הוראת השעה בנוגע לאי העדכון של קצבאות הילדים. ממועד זה קצבת הילדים מעודכנת על פי "הסכום הבסיסי", שעודכן על פי שיעור גידול מדד המחירים לצרכן, והוא היה בינואר 148 ש"ח. קצבאות שני הילדים הראשונים עלו אם כן ל-148 ש"ח, וקצבת הילד השלישי עלתה ל-178 ש"ח. יתר הקצבאות לילד הרביעי ואילך ירדו על פי התוכניות להשוואת הקצבאות לכל הילדים. עוד נקבע ב-2006 כי קצבאות הילדים יישארו ברמתן עד 2009 ורק יעודכנו על פי המדד. בינואר 2008 הקצבאות עודכנו ב-2.8% בהתאם לעליית המדד הרלוונטי (נובמבר 2007 לעומת נובמבר 2006).

כדי לפצות משפחות מעוטות הכנסה על הקיצוצים האמורים בקצבאות ילדים, נקבע תשלום נוסף של 106 ש"ח לילדים שלישיים ורביעיים במשפחות המקבלות גמלה להבטחת הכנסה או דמי מזונות.

לוח 2 - קצבת ילדים לפי מקום הילד במשפחה, 2002-2008 (ש"ח, מחירים נומינליים)

מספרו הסידורי של הילד במשפחה					המועד
5 ואילך	4	3	2	1	
868	703	347	174	174	ינואר 2002 – פברואר 2002
754	610	301	151	151	מארס 2002 – יוני 2002
724	586	289	146	146	יולי 2002 – יולי 2003
522	454	195	144	144	אוגוסט 2003 – ינואר 2004
498	430	171	120	120	פברואר 2004 – יוני 2004
459	404	164	120	120	יולי 2004 – דצמבר 2004
401	360	156	120	120	2005
329	329	178	148	148	2007-2006
337	337	182	152	152	2008

קצבאות ילדים לפי חוק הביטוח הלאומי

האומדן למספר הילדים הזכאים לקצבה ב-2007 הוא כ-2,333 אלף במוצע חודשי: כ-1,639 אלף מתוכם הם ילדים ראשונים ושניים, ו-694 אלף מהם ילדים שלישיים ואילך. צפוי כי בשנת 2008 כ-2,370 אלף ילדים במוצע לחודש יקבלו קצבאות ילדים – כ-1,662 אלף בהם ילדים ראשונים ושניים.

סך כל ההוצאה לתשלום קצבאות הילדים נאמד ב-4.94 מיליארד ש"ח בשנת 2008, לעומת 4.78 מיליארד ש"ח בשנת 2007. התשלום בשנת 2003 הגיע ל-5.9 מיליארד ש"ח, בשנת 2002 ל-6.5

מיליארד ש"ח וב-2001 – ל-7.4 מיליארד ש"ח. לפיכך, הירידה הריאלית בתשלומי 2007 לעומת 2001 הגיעה לכ-40%.

מענק לימודים

במסגרת ביטוח ילדים משולם גם מענק לימודים למשפחות חד-הוריות (כמוגדר בחוק משפחות חד-הוריות תשנ"ב-1992). מאוגוסט 1998 זכאים למענק לימודים גם משפחות שבהן ארבעה ילדים ויותר בתנאי שאחד ההורים מקבל מן הביטוח הלאומי אחת מהגמלאות האלה: הבטחת הכנסה, מזונות, נכות כללית, זיקנה או שאירים. החל באוגוסט 1999 זכאי למענק גם ילד שהתייתם משני הוריו, ילד יתום, ילד נטוש כמשמעותו בחוק הבטחת הכנסה וילד שעלה לישראל בלי הוריו.

גובה המענק לילדים בני 6-11 הוא 18% מהסכום הבסיסי, ולילדים בני 12-14 – 10% מהסכום הבסיסי. בשנת 2008 בוטלה ההפחתה של 4% ובמקביל הועלו שיעורי מענק הלימוד ב-2.8%.

בשנת 2007 שולם מענק לימודים לכ-84 אלף ילדים בני 6-14 החיים במשפחות חד-הוריות ולכ-73 אלף ילדים בגילאים האלה במשפחות מרובות ילדים המקבלות גמלאות קיום בהתאם לתיקון לחוק. סך התשלום נאמד בכ-157 מיליון ש"ח.

בסך הכול צפוי בשנת התקציב 2008 תשלום של כ-169 מיליון ש"ח בעבור כ-158 אלף ילדים. אומדן התשלומים מביא בחשבון את ביטול ההפחתה של 4% וכן עדכון של 2.8% בשיעורים. הסכומים משולמים על חשבון אוצר המדינה.

אבטלה

כללי

עובד שכיר תושב ישראל מבוטח בביטוח אבטלה וזכאי לדמי אבטלה אם מתקיימים בו התנאים האלה: שולמו בעדו דמי ביטוח במשך תקופה כפי שמוגדר בחוק, גילו מתאים ויש לו תקופת אכשרה. גם חייל ששירת שירות סדיר ובת ששירתה בשירות לאומי זכאים לדמי אבטלה במשך שנה מיום סיום השירות.

התקופה המרבית שמשולמים בעדה דמי אבטלה היא 50, 67, 100, 138 או 175 יום – בהתאם למצב המשפחתי והגיל. חייל משוחרר זכאי לתקופה מרבית של 70 יום.

בחוק ההסדרים לשנת 2000 הונהגו כמה שינויים בענף אבטלה. התקופה המרבית לתשלום דמי אבטלה למובטל עד גיל 35, שאין עמו שלושה תלויים, הופחתה מ-138 ל-100 יום, ולמובטלים עד גיל 45 שאין עימם שלושה תלויים, הופחתה התקופה המרבית מ-175 ל-138 יום.

במהלך השנים 2002-2003 שונה חוק ביטוח אבטלה כמה פעמים. להלן תמצית השינויים בתקופה זו:

* הוארכה תקופת האכשרה המזכה בדמי אבטלה: במקום 6 חודשי עבודה בשנה שקדמה לאבטלה – 12 חודשים מתוך 18 החודשים שקדמו לאבטלה. על-פי נתוני 2003, יותר מ-30% מהמובטלים שהיו זכאים לדמי אבטלה לולא תוקן החוק איבדו את זכאותם. בעיקר נפגעו עובדים הממוקמים בתחתית שוק העבודה – עובדים זמניים, לרבות אלה המועסקים באמצעות חברות כוח אדם והמפוטרים בטרם מלאה שנה לתקופת העסקתם. עוד נפגעו מובטלים שעבדו על בסיס יומי (לעומת אלה המשתכרים שכר חודשי).

* צומצמה התקופה המרבית לתשלום דמי אבטלה למובטלים עד גיל 25, מ-100 ימים ל-50 ימים.

* הופחתו דמי האבטלה בשיעור של 4%, בדומה להפחתה הרוחבית בחלק מקצבאות הביטוח הלאומי. תוקפה של החלטה זו עד ינואר 2008. בינואר 2008 בוטלה הפחתה זו.

* הופחתו ב-30% דמי האבטלה למובטלים (חדשים בלבד) המשתתפים בהכשרה מקצועית.

* בינואר 2002 הוחל בהפעלתו של תיקון חוק מינואר 2001 שביצעו נדחה מסיבות טכניות. על-פי תיקון החוק, מובטלים השבים למערכת אבטלה בטרם תמו ארבע שנים ממועד הכניסה הראשון, יוגבל להם משך תשלום דמי האבטלה. מובטלים כאלה לא יוכלו לקבל דמי אבטלה אם צברו מספר ימי תשלום השווה ל-180% מתקופת הזכאות המרבית שלו. נוסף על כך, דמי אבטלה שמשולמים למי שכבר צבר מספר ימי תשלום השווה לתקופת הזכאות המרבית

מופחתים ב-15% (כלומר לאחר שכבר צבר 100% מתקופת הזכאות המרבית, הוא נמצא בחלק של ה-80% הנותרים).

* בינואר 2003 הוגבל משך תשלום דמי האבטלה למובטלים המשתתפים בקורסים להכשרה מקצועית. תקופת התשלום לא תהיה ארוכה מזו של מובטל שאינו משתתף בהכשרה מקצועית, ולפיכך לא תימשך עד תום ההכשרה כפי שהיה בעבר. יש לציין כי תיקון זה אינו חל על מובטלים בעלי השכלה הנמוכה מ-12 שנות לימוד.

שיעור האבטלה במשק ירד מ-10.4% ב-2001 ל-7.3% ב-2007. שיעור מקבלי דמי אבטלה מתוך הבלתי מועסקים ירד – מ-45% ב-2001 ל-23.5% ב-2007 עקב תיקוני חוק שנחקקו ב-2002, והביאו לירידה חדה במספר המובטלים הזכאים לדמי אבטלה. גם לשיפור במצב התעסוקה בשנים אלו השפעה לא מבוטלת.

תופעה נוספת שנגזרה מהחמרות אלה היא חיסול כמעט כליל של השתתפות בקורסים להכשרה מקצועית: בשנת 2001, כ-13% מסך כל מקבלי דמי אבטלה השתתפו בהכשרה מקצועית, אך ב-2006 שיעור זה צנח לכאחוז אחד בלבד.

ביולי 2007 התקבל תיקון חוק שהחמיר עם החיילים המשוחררים לפיו חייל משוחרר זכאי לדמי אבטלה רק אם צבר תקופת אכשרה של שישה חודשים בשנה הראשונה לאחר שחרורו.

מספר המובטלים

השפעתם של השיפור במצב התעסוקה ושל תיקוני החקיקה שהתקבלו בשנים 2002 ו-2003 הורגשה במלואה משנת 2004. מנתוני המוסד לביטוח לאומי עולה כי מספר מקבלי דמי האבטלה צנח מ-105,000 בממוצע בשנת 2001 ל-65,000 בלבד בסוף 2003 ול-49,800 ב-2007. ההוצאה על תשלום דמי אבטלה לזכאים צנחה אף היא בהתאם – מ-350 מיליוני ש"ח בחודש בתחילת 2002 ל-200 מיליון שקלים בסוף 2003 ולכ-145 מיליון ש"ח ב-2007. זאת ועוד: שיעור המשתתפים בהכשרה מקצועית מכלל מקבלי דמי אבטלה ירד מ-14% בשנת 2002 ל-1% בלבד החל משנת 2005.

התחזית לשנת 2008 היא כ-47,000 מובטלים בממוצע ליום אשר יקבלו דמי אבטלה, וזוהי ירידה נוספת של כ-5.7% בהשוואה ל-49,800 מקבלים בשנת 2007.

גמלאות למובטלים

ממוצע התשלום למובטל ליום היה בשנת 2007 כ-133 ש"ח והתחזית לשנת 2008 – כ-142 ש"ח. תשלומי הגמלאות למובטלים יסתכמו בכ-1.76 מיליארד ש"ח בשנת 2008 בהשוואה ל-1.75 מיליארד ש"ח בשנת 2007. סכומים אלו כוללים תשלומים לפי ההסכם עם משרד הביטחון לשוחררי צבא קבע. הירידה הריאלית בתשלומים צפויה להסתכם בכ-2.5% לעומת אשתקד.

שיפוי הוצאות שירות התעסוקה

על-פי סעיף 30 לחוק, המוסד לביטוח לאומי משפה את שירות התעסוקה על הוצאות שיש לו במסגרת תפקידיו בתחום ביטוח אבטלה. העדכון השוטף נעשה בהתאם למקדמי האוצר המחייבים את כל משרדי הממשלה. לשנת 2008 תוקצב סכום של 4,075 אלף ש"ח לסעיף זה. בשנת 2007 הועבר סכום של כ-4 מיליון ש"ח, בהתאם לדרישת שירות התעסוקה.

מצבו הכספי של ענף אבטלה

בעבר היו נכסי הענף בעיקר יתרות כספים שהצטברו במשך שנות הפעלתו של הענף והושקעו בבנק ישראל באיגרות חוב צמודות למדד ונושאות ריבית צמודה. על ההשקעות שבוצעו לפני 1.4.90 מתקבלת ריבית בשיעור כ-5.25% בממוצע, ואילו על ההשקעות החדשות ממועד זה ירדה הריבית ושיעורה משתנה מדי חודש.

כזכור, התאפסו היתרות בענף אבטלה במאי 1998. לפי סעיף 33 לחוק הביטוח הלאומי, אוצר המדינה חייב לכסות כל גירעון הנוצר בענף. למרות האמור, סעיף זה לא תוקצב מכספי האוצר. בהתאם לחוק ההסדרים לשנת 1999 הועברו הסכומים הצבורים בענף שירות מילואים – יותר מ-5.1 מיליארד ש"ח – לענף אבטלה. סכום זה הספיק לכיסוי גירעון של השנים 1998-1999 וחלק של שנת 2000.

משנת 2000 ממומן הגירעון שנוצר בענף אבטלה מיתרות הצבורות בענף ביטוח ילדים לפי סעיף 28 ב' לחוק הביטוח הלאומי. לפיכך "נחסכה" מהאוצר הוצאה של כ-21 מיליארד ש"ח לכיסוי הגירעון בענף אבטלה עד סוף 2007¹. בשנים אלו התשלום כולו בוצע מכספי הביטוח הלאומי, דבר שפגע פגיעה קשה ביותר במצבו הכספי של המוסד.

בשנים 2007 ו-2008 יסתכם הגירעון השוטף בענף אבטלה בכ-1.3 מיליארד ש"ח לשנה. בחוק ההסדרים לשנת 2008 הוחלט על המשך כיסוי גרעון ענף אבטלה מכספי ענף ילדים לשנתיים נוספות.

---

¹ במחירים שוטפים. בצירוף הריבית הסכום מגיע לכ-29 מיליארד ש"ח.

שירות מילואים

כ ל י

אוכלוסיית הזכאים לתגמולי מילואים היא עובד שכיר, עובד עצמאי, תלמידים, חברי קיבוצים, גדנ"עים ומי שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי, אשר נקראו לשירות מילואים לפי חוק שירות מילואים.

ב- 16.4.2008 נחקק חוק שירות מילואים 2008, המחולל שינויים בזכויותיהם וחובותיהם של המשרתים במילואים.

שיעורי התגמול ליום הם כדלקמן:

- א. לעובד שכיר – שכר העבודה הרגיל החייב בדמי ביטוח ב-3 החודשים שקדמו לחודש השירות, מחולק ב-90, עד התקרה הקבועה בחוק.
- ב. לעובד עצמאי – הכנסתו החייבת בדמי ביטוח ב-3 החודשים שקדמו לחודש השירות, מחולקת ב-90, עד התקרה הקבועה בחוק.
- ג. למי שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי – מינימום התגמול. לפי תיקון 30 לחוק הביטוח הלאומי – מינימום התגמול הוא שכר המינימום העומד כיום על 47.5% מהשכר הממוצע במשק. בחוק שירות המילואים 2008 נקבע שהתגמול המזערי הוא 68% מהסכום הבסיסי.
- ד. בחוק ההסדרים לשנת 2000 הוגדלה התקרה לעובד שכיר ועצמאי מ-4 פעמים השכר הממוצע ל-5 פעמים ממנו.
- ה. בחוק שירות המילואים 2008, שופרה שיטת התגמול על שירות בסופי שבוע, הן לעובד שכיר והן לעובד עצמאי.

בכל מקרה התגמול היומי לא יפחת מהמינימום הקבוע בחוק ולא יעלה על המקסימום הקבוע בו. בחוק שירות המילואים 2008 נקבעה זכאות לתגמול מילואים בעד שירות של חצי יום.

תגמולי המילואים משולמים על חשבון משרד הביטחון.

תגמולי המילואים

בשנת 2003 חלה ירידה של כ-35% בתגמולים והם הסתכמו בכ-1.12 מיליארד ש"ח.

בשנים 2004-2005 הייתה ירידה נוספת של כמעט 40% לעומת 2003 והתגמולים הסתכמו בכ-0.69 מיליארד ש"ח בשנה.

בשנת 2006 הייתה הוצאה גבוהה יחסית - 838 מיליון ש"ח, עקב מלחמת לבנון השנייה.

בשנת 2007 הסתכמו תגמולי המילואים בכ- 737 מיליון ש"ח, ירידה ריאלית של כ-13%.

בתקציב 2008 כלולה הוצאה של כ-800 מיליון ש"ח.

סכום זה אינו כולל בתוכו את שינויי החקיקה מאפריל 2008.

כל ההוצאות ממומנות בידי משרד הביטחון. האומדנים להיקף התשלומים מבוססים על התשלומים בפועל ואינם בהכרח תואמים את תקציב משרד הביטחון.

פרויקטים מיוחדים

במסגרת פעולות הרווחה למען לכידות חברתית במערך המילואים שמקיים צה"ל, אישרה הוועדה הציבורית לעניין שירות מילואים לקיים ערבי הווי לגדודים הלוחמים. צה"ל החל לקיים את המפגשים הגדודיים בחודש מארס 1999 והפרויקט כולו מצוי בשלבי ביצוע מתקדמים.

בשנת 2003 הוסיף צה"ל להפעיל את מודל פעולות סל הרווחה שמטרתו חיזוק הלכידות החברתית בגדודים הלוחמים. מדובר בפרויקט דו-שנתי (כולל שנת 2004). פעולות הרווחה בשנת 2004 התמקדו במשרתים במילואים ובמשפחותיהם כמנוף לחיזוק תמיכתה של הסביבה במשרתים. בשנת 2004 הסתכמה ההוצאה בסעיף זה ב-3.5 מיליון ש"ח. לשנת 2005 תוקצב סכום של 1,750 אלף ש"ח בהתאם לאומדן ההוצאה. ההוצאה בפועל בשנת 2006 הסתכמה ב-1,814 אלף ש"ח.

לשנים 2007-2008 תוקצב סכום של 2 מיליון ש"ח לכל שנה שהם 0.25% מתחזית המוסד לתגמולי מילואים.

זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד

בענף זה מבוטחים עובדים שכירים למקרה של פשיטת רגל של המעסיק או פירוק תאגיד, והם זכאים לתשלום שכר עבודה ופיצויי פיטורין. הענף משלם גם את חובותיהם של המפעלים בפירוק ופשיטות רגל לקופות גמל, כדי להבטיח את רציפות הביטוח לתנאים סוציאליים.

בשנת 2007 שולמו כ-200 מיליון ש"ח לכ-9,165 עובדים, ועוד כ-5.4 מיליון ש"ח לקופות גמל. הגבייה ממעסיקים על חשבון החוב הסתכמה בכ-6.1 מיליון ש"ח. התשלומים הגבוהים לעובדים הם התוצאה של השלמת העבודה על מלאי התביעות משנים קודמות.

לפי הערכה ישולמו בשנת 2008 כ-210 מיליון ש"ח שכר עבודה ופיצויי פיטורין לכ-9,200 עובדים, ועוד ישולמו כ-6 מיליון ש"ח לקופות גמל. ההחזר מן המעסיקים על חשבון החוב נאמד בכ-6 מיליון ש"ח. התשלום הממוצע לעובד יסתכם בכ-22.8 אלף ש"ח.

הענקות מטעמי צדק

המוסד רשאי לתת הענקות מטעמי צדק בכסף או בעין על-פי מבחנים שנקבעו בחוק ובתקנות. המימון בשנים הראשונות היה מהפרשה שנתית של 0.1% מתקבולי המוסד. בסעיף זה הצטברו בעבר יתרות גדולות, ועל כן היה צמצום בהפרשה ל-0.01% בלבד. במהלך שנת 2002 התאפסו היתרות בענף זה ואף נוצר גירעון של כ-2 מיליון ש"ח בסוף השנה. לכן היה צורך לשקול מחדש את שיעור ההפרשה מתקבולי המוסד להענקות מטעמי צדק.

במהלך הדיונים על תקציב המוסד לשנת 2003, ולאחר אישור מינהלת המוסד וועדת הכספים של מועצת המוסד, הוחלט להעלות את הפרשת דמי ביטוח לענף ל-0.03% מ-1.1.2003.

התקציב לשנת 2008 צופה הוצאה של כ-13.5 מיליון ש"ח על חשבון הקרן להענקות מטעמי צדק לעומת כ-12.7 מיליון ש"ח בשנת 2007. מרבית התשלומים הם לשאירים.

הבטחת הכנסה

כ ל י

לפי חוק הבטחת הכנסה שנכנס לתוקפו ב-1.1.82, משולבים במסגרת תקציבית אחת תשלומי ההטבה הסוציאלית שבעבר שולמו לקשישים ושאיירים מכוח הסכם עם האוצר, וכן תשלומי תמיכות הסעד שבעבר הופעלו בידי משרד העבודה והרווחה.

לגמלה זו זכאים מי שהם חסרי מקורות קיום, או שהכנסתם אינה מגיעה לרמה המינימלית המוגדרת בחוק, לפי תנאים וכללים הקבועים בחוק. תנאי נוסף לזכאות לגמלה להבטחת הכנסה לאנשים בגיל העבודה (מלבד עילות מסוימות כגון אימהות לילדים קטנים) היא עמידה במבחן תעסוקה שעושה שירות התעסוקה או מרכזי התעסוקה במסגרת תוכנית "אורות לתעסוקה" (עד יולי 2007 תוכנית מהל"ב). תשלומי השלמת הכנסה למי שאינם בגילאי עבודה נעשים בידי אגף זיקנה ושאיירים, ולמי שהם בגילאי עבודה - בידי האגף להבטחת הכנסה.

בפרק זה מובאים רק נתונים על מקבלי גמלה בגיל העבודה המטופלים בידי האגף להבטחת הכנסה.

התוכניות הכלכליות בשנים 2002-2007

1. השכר הממוצע שלפיו מתעדכנות הגמלאות של הבטחת הכנסה היה בדצמבר 2001 – 6,964 ש"ח. הגמלאות של הבטחת הכנסה קטנו ב-1.2% החל במארכ 2002. אי-העדכון נמשך עד ינואר 2006.
2. מי שהיה זכאי לגמלה בשיעור הרגיל לא עבר לשיעור המוגדל של הגמלאות גם אם שהה במערכת 24 חודשים, כלומר גמלתו לא גדלה (בשיעור של כ-20%).
3. מי שהיה זכאי לדמי אבטלה נוסף על הגמלה להבטחת הכנסה, ההכנסה מדמי אבטלה נחשבה כ"הכנסה אחרת" ולא כהכנסה מעבודה: הוא לא זכאי ל"הכנסה לא נחשבת" ולא לשיעור מדורג של הפחתה בקצבה אלא היא נחשבת כולה כהכנסה לצורך חישוב הגמלה להבטחת הכנסה.
4. הגמלאות המשולמות בהבטחת הכנסה הופחתו בשיעור של 4% (מאוגוסט 2002) עד סוף 2007. החל בינואר 2008 בוטלה הפחתה זו.
5. בחוק ההסדרים 2003 הונהגו תיקוני חקיקה החלים על תובעים שלא מלאו להם 55 שנה. הופחת שיעור הגמלה לכל הרכב המשפחות, גם למשפחות חד הוריות, בשיעור של 8%-23%.
  - * הופחתו הסכומים של הכנסה שאינה נחשבת לצורך חישוב גמלה (דיסריגרד) מ-13% ליחיד ל-5% מהשכר הממוצע ומ-17% ל-7% למי שעמו תלויים.
  - * הוגדל שיעור הניכוי מההכנסה הנותרת מ-60% לרמה של 60%-70%, לפי הרכב המשפחה, במקביל לביטול ה"סכומים הקובעים".
  - * בוטלה הזכאות לשיעור המוגדל למצטרפים חדשים בני 46-54.
  - * הופחתה הגמלה למי שטרם מלאו לו 25, חוץ מחריגים המפורטים בחוק.
  - * בוטל הפטור ממבחן תעסוקה לאימהות לילד מעל גיל שנתיים במקום מעל גיל 7 עד אז.

* בוטלה זכותו של שירות התעסוקה לסווג תובע בעילה של "בלתי ניתן להשמה", חוץ מחריגים הקבועים בחוק.

6. מענק פטירה הועלה ממחצית השכר הממוצע לשכר ממוצע מלא.

בינואר 2006 בוטלה הקפאת הגמלאות. עימה בוטלה גם שיטת העדכון שהייתה נהוגה עד מארס 2002 ולפיה התעדכנו הגמלאות בהתאם לעדכון השכר הממוצע לפי חוק הביטוח הלאומי (שהתבסס על השכר הממוצע במשק). הגמלאות עודכנו בינואר 2006 בהתאם ל"סכום הבסיסי" (הסכום המקביל לשכר הממוצע עד ינואר 2006) ואשר מתעדכן בינואר של כל שנה בהתאם לגידול שחל במדד המחירים לצרכן בשנה שחלפה. בינואר 2006 עודכנו הגמלאות בשיעור של 2.7%. בינואר 2007, קצבאות הבטחת הכנסה לא עודכנו, כיוון שהסכום הבסיסי לא עודכן אף הוא. בינואר 2008 עודכנו הקצבאות בשיעור של 2.8% בהתאם לעליית מדד נובמבר 2007 לעומת נובמבר 2006.

מספר המקבלים

בשנים 2004-2007 אופיינה מערכת מקבלי גמלת הבטחת הכנסה בירידה רצופה אשר נבעה הן משינויי החקיקה בשנת 2003 שהגיעו להבשלה בשנים אלו (שינויי החקיקה העיקריים שהשפיעו היו הקטנת הכנסה המרבית המזכה בגמלה והרחבת מבחן התעסוקה) והן משיפור התעסוקה במשק. כמו כן נבעה הירידה מהפעלת תוכנית מהל"ב/ אורות לתעסוקה.

באוגוסט 2005 הופעלה במערכת הבטחת הכנסה תוכנית ניסיונית (תוכנית ויסקונסין – מהל"ב) להשבת מקבלי גמלה לעבודה. במסגרת תוכנית זו, אשר הופעלה כניסוי רק בארבעה אזורים בארץ, פועלים מרכזי תעסוקה אשר מחליפים את שירות התעסוקה באותם אזורים. מטרתם של המרכזים לשלב בעבודה מקבלי גמלה באמצעות תוכנית אישית לכל משתתף שתקדם את סיכויי להשתלב בעבודה. החל מאוגוסט 2007 חלו שינויים בתוכנית, בהתאם להמלצות של ועדות שונות ושמה שונה ל"אורות לתעסוקה". במסגרת תוכנית זו שונו באוקטובר 2007 תנאי מבחן התעסוקה לאוכלוסיות מסוימות המשתתפות בתוכנית. בני 45 ויותר המשתתפים בתוכנית הופנו לשירות התעסוקה, אלא אם כן בחרו להמשיך בתוכנית. בדצמבר 2007 הורחבה התוכנית ליישובים נוספים במסגרת האזורים הקיימים של הניסוי.

הפעלתה של תוכנית מהל"ב האיצה את מגמת הירידה במספר מקבלי הגמלה להבטחת הכנסה. בשנת 2004 ממוצע המקבלים היה כ-144,700 ובשנת 2005 היה כ-140,000. את שנת 2005 אפשר לחלק לשניים: עד יולי ממוצע המקבלים היה כ-142,300, ומאוגוסט – עם הפעלת תוכנית מהל"ב – הוא היה כ-136,600.

שנת 2006 היא שנה מלאה של הפעלת תוכנית מהל"ב, ובשנה זו ניכרת ירידה בקרב כלל הזכאים לגמלה הנובעת הן מהירידה במקבלי גמלה במסגרת תוכנית מהל"ב והן מחוץ לתוכנית, בעיקר

בעילות שאינן קשורות במבחן תעסוקה. לקראת סוף שנת 2006 ניכרת ירידה גם בקרב מקבלי גמלה המתייצבים בשירות התעסוקה, שהמשיכה בכל שנת 2007.

את שנת 2007 יש לחלק לשלוש: עד יולי – הפעלת תוכנית מהל"ב; מאוגוסט עד נובמבר – הפעלת תוכנית "אורות לתעסוקה"; מדצמבר – הרחבת אזורי "אורות לתעסוקה".

להלן הנתונים שמתארים את הירידה במספר המקבלים מאז יולי 2005:

לוח 3 - משפחות שקיבלו גמלה להבטחת הכנסה: תוכנית מהל"ב ושאר המקבלים (ממוצע לחודש)

תוכנית מהל"ב	סך הכול מחוץ לתוכנית מהל"ב	סך הכול	המועד
14,877	124,394	139,271	יולי 2005
7,573	117,986	125,559	דצמבר 2006
7,481	112,437	119,918	יולי 2007
3,362	112,674	116,036	נובמבר 2007
5,938	109,031	114,969	דצמבר 2007

עד ינואר 2007 בעלות על רכב (חוץ מרכב לצרכים רפואיים) שללה על הסף זכאות לגמלה להבטחת הכנסה. מינואר 2007 נקבע כי לגמלה עשויים להיות זכאים גם מי שהכנסתם מעבודה עולה על 25% מהשכר הממוצע (ואם הם בגיל פרישה 17% מהשכר הממוצע) והם בעלי רכב שנפח מנועו 1,300 סמ"ק וגילו 7 שנים, או נפח מנועו 1,600 סמ"ק וגילו 12 שנים, בתנאי שמתקיימים בהם תנאי החוק האחרים. לתיקון זה לא היו ב-2007 השפעות חריגות והמספרים הוסיפו לרדת ברציפות למרות השינוי. מספר המקבלים הממוצע לחודש בשנת 2007 היה כ-120,000. אומדן מספר הזכאים לגמלה ב-2008 הוא כ-114,000.

התשלומים

לפי האומדן, בשנת 2007 שולמו גמלאות בסך כ-2.42 מיליארד ש"ח. לפי התחזית יסתכמו התשלומים בשנת 2008 בכ-2.44 מיליארד ש"ח. הסכומים במלואם ממומנים בידי האוצר. עקב הקיצוצים תשלומי הבטחת הכנסה ב-2003, בפועל, היו נמוכים בכ-750 מיליון ש"ח מההערכות. בשנת 2004 הגיע ה"חיסכון" השנתי עקב הקיצוצים לכדי 1.4 מיליארד ש"ח, ובשנת 2005 לכ-1.8 מיליארד ש"ח. הירידה הריאלית בתשלומי הבטחת הכנסה בשנת 2007 לעומת שנת 2001 הגיעה לכ-36%.

סיעוד

כ ל י

חוק ביטוח סיעוד התקבל באפריל 1986 והופעל בהדרגה במשך שנתיים. הפעלתו המלאה של החוק החלה באפריל 1988, עת הונהגו הגמלאות האישיות, שבמסגרתן זכאי לשירותי סיעוד כל אדם שהגיע לגיל פרישה התלוי בעזרת הזולת בביצוע פעולות היומיום. זכאותו של אדם לגמלה נקבעת בידי המוסד לביטוח לאומי, לאחר שמעריך מקצועי בדק את מידת התלות בזולת. תוכנית הטיפול נקבעת בידי ועדה מקומית שכוללת עובד סוציאלי משרותי הרווחה המקומיים, אחות קופת חולים כללית ופקיד תביעות של המוסד. מינואר 2007 נקבעו שלוש רמות גמלת סיעוד המותאמות לשלוש רמות תלות: גמלה בשיעור של 91% מקצבת נכות מלאה ליחיד, גמלה בשיעור 150% ממנה וגמלה בשיעור של 168% ממנה. לרמת הגמלה הגבוהה ביותר זכאי מי שצבר 9 נקודות ומעלה במבחן התלות, לרמת הגמלה הבינונית זכאי מי שצבר בין 6-8.5 נקודות ולרמה הנמוכה זכאי מי שצבר 5-2.5 נקודות במבחן התלות.

בינואר 2008 עודכנה גמלת סיעוד, כמו גמלאות אחרות, והוגדלה בשיעור של 2.8% בהתאם לעליית מדד המחירים בשנת 2007.

נוסף על הגמלה האישית, מקצה חוק ביטוח סיעוד תקציבים לפיתוח תשתית השירותים במוסדות סיעוד ובקהילה ולמימון הגדלת מספר המאושפזים במוסדות סיעוד באמצעות משרד הבריאות ומשרד הרווחה.

גמלאות סיעוד (שכר נותני שירות)

מספר מקבלי גמלת סיעוד בפועל (כלומר ללא המסרבים לקבל שירותי סיעוד) הגיע בשנת 2007 לכ-124.7 אלף קשישים בממוצע חודשי. בתקציב לשנת 2008 הונח כי מספר המקבלים יהיה כ-129 אלף איש בממוצע לחודש, מתוכם כ-30 אלף עולים חדשים שעלו ארצה מינואר 1990. במארכ 1993 בוטלה תקופת האכשרה לעולים חדשים, והם זכאים לגמלה בסמוך לעלייתם.

הגמלה החודשית הממוצעת למקבלים בשנת 2007 הסתכמה בכ-1,926 ש"ח, וההוצאה הכוללת למימון הגמלאות בשנה זו הגיעה ל-2.88 מיליארד ש"ח. בהתחשב בהתפלגות המקבלים לפי חומרת מוגבלות התפקוד ובשיעור המיצוי הצפוי, בשנת 2008 צפויה הוצאה של 3.2 מיליארד ש"ח. סכום זה כולל בתוכו גם חלק מתשלומי 2007.

הקצבות להגדלת מספר המאושפזים במוסדות סיעוד

ההקצבה השנתית לכל אחד משני המשרדים – רווחה ובריאות – שיעורה עד 15% מאומדן הגבייה השנתית לסיעוד. ההקצבה לשנת 2008 – 69.45 מיליון ש"ח למשרד הבריאות ו-30 מיליון ש"ח למשרד הרווחה.

התקציב הכולל שהועבר בשנת 2007 להשתתפות המוסד במימון מיטות נוספות שבאחריות משרדים אלה הסתכם בכ-83.35 מיליון ש"ח, מתוכם כ-64.95 מיליון ש"ח למשרד הבריאות וכ-18.4 מיליון ש"ח למשרד הרווחה.

הוצאות לאבחון ולמימוש הזכאות - העברות לגורמי חוץ

הוצאות ההפעלה של גורמי חוץ מתחלקות למרכיבים האלה:

1. מימון מבחני התלות שעושים מעריכים מקצועיים שלא באמצעות תאגיד:
ההוצאה לשנת 2007 הסתכמה בכ-33.5 מיליון ש"ח, ולשנת 2008 תוקצבו 35 מיליון ש"ח.

  - עוד הוקצה סך של 7.5 מיליון ש"ח בעבור יועצים שתפקידם לייעץ לפקידי התביעות, להדריך ולכוון את המעריכים.

  2. מימון חלקי להפעלת הוועדות המקומיות המקצועיות:
    - א. תשלום בעבור פעילות העובדים הסוציאליים בוועדה: בשנת 2008 צפויה הוצאה של כ-23 מיליון ש"ח, לעומת 21.2 מיליון ש"ח בשנת 2007. הפניה של המוסד לתקצב לסעיף זה 9 מיליון ש"ח נוספים (הסכום שבעבר תוקצב על ידי משרד הרווחה), נדחתה על ידי ועדת הכספים וההשקעות של מועצת המוסד.

    - ב. תשלום עבור פעילות אנשי קופות החולים בוועדות: ההוצאה ב-2007 הסתכמה בכ-9.4 מיליון ש"ח, ולשנת 2008 תוקצבו לכך 13 מיליון ש"ח.

  3. מעקב טלפוני על נוכחות מטפלים בבית הזקן: לנושא זה הוקצו 2 מיליון ש"ח עבור בקרת נוכחות של המטפל באמצעות חיוג למוקד טלפוני בכניסה וביציאה.

  4. עלות חברי ועדות ערר בסיעוד: לסעיף זה הוקצב סך של 1.9 מיליון ש"ח.
- הסכום הכולל שנדרש למימון הוצאות האבחון ומימוש הזכאות בידי גורמי חוץ בשנת 2007 הסתכם בכ-70.7 מיליון ש"ח, והוא צפוי להגיע לכ-81 מיליון ש"ח בשנת 2008.

מחקרים

סעיף 36 לחוק הביטוח הלאומי מאפשר למוסד להעניק, במסגרת התקציב, מענקים למחקרים בתחומי הרווחה והביטחון הסוציאלי לתוכניות ניסיוניות לשם תכנון מערך הביטוח הסוציאלי. לפיכך נכללים במסגרת תקציב ענפי הביטוח השונים סכומים למחקרים כמפורט להלן:

תקציב המחקרים הוא תקציב מסגרת המיועד לביצוע מחקרים וסקרים אשר יסייעו בהערכה שוטפת של פעילות המוסד לביטוח לאומי ויאפשרו לצבור מידע ונתוני תשתית בתחום המחקר והתכנון לטווח ארוך בנושאי רווחה וביטחון סוציאלי.

בהתאם ליעדיו אפשר לחלק את תקציב המחקרים לפי הנושאים האלה:

1. מימון סקרי יסוד: במסגרת מערך המידע ונתוני התשתית להערכת הפעילות השוטפת של המוסד לביטוח לאומי ולהערכת מגמות ההתפתחות בתחום הכלכלי-חברתי, המוסד משתתף במימון סקרים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, גוינט ומכון ברוקדייל ומכוני מחקר נוספים. חלקם של סקרים אלה מבוצע מדי שנה בשנה, ואילו האחרים נושאים אופי חד-פעמי. כמו כן, ישנם סקרים הנערכים ביוזמת הביטוח הלאומי. בשנת 2007 השתתף המוסד, בין היתר, במימון של הסקרים האלה:

* סקר כח אדם, הכולל נתונים שוטפים ומפורטים על כוח העבודה האזרחי, מספר המועסקים והבלתי מועסקים ומאפייניהם הדמוגרפיים, מספר משרות שכיר וכו'.

* סקר הכנסות, הנלווה לסקר כוח אדם והכולל נתונים על סוגי ההכנסות של השכירים בכוח העבודה האזרחי. נתונים אלה משמשים בין היתר את מחקרי המוסד בנושאי עוני והתחלקות הכנסות.

* השתתפות בפרויקט מאגר הנתונים הבינלאומי של LIS (Luxemburg Income Study) הכולל סקרי הוצאות והכנסות של מדינות שונות.

* פרויקט SHARE – סקר בני 50 ויותר שמתנהל ב-11 מדינות באירופה הבוחן מגוון נושאים בנוגע לאוכלוסיות מזדקנות.

2. סיוע במימון מחקרים: במטרה להרחיב את מאגרי המידע והתשתית המחקרים בתחומי פעילותו של המוסד ניתן סיוע במימון מחקרים ומלגות לסטודנטים אשר נושאי עבודתם נוגעים לתחומי הרווחה והביטחון הסוציאלי, המדיניות החברתית-כלכלית ושוק העבודה.

ביצוע המחקרים מותנה באישורה של ועדת המחקרים של המוסד ושל ועדת המשנה למחקרים, שתפקידן לבחון כל הצעת מחקר בהתאם לצורכי המוסד ולחשיבות המחקר, וכן באישור השר לאחר שנועץ במועצת המוסד.

תקציב המחקרים לשנת 2008 צפוי להגיע לכ-6.8 מיליון ש"ח.

סיוע משפטי למבוטחי המוסד

לשכות הסיוע המשפטי פועלות במשרד המשפטים מ-1.10.78 ומעניקות ייעוץ משפטי חינם לאוכלוסיית המבוטחים של המוסד לביטוח לאומי ללא מבחן הכנסה. לפי סעיף 397 לחוק הביטוח הלאומי, ישא המוסד בכל ההוצאות הקשורות במתן סיוע משפטי למבקשים בכל העניינים שהמוסד מטפל בהם, כפוף לתנאים שעליהם הוסכם בין הצדדים שהם צד להסכם (המוסד והמדינה). התקציב שאושר בשנת 2008 למטרה זו הוא 21.9 מיליון ש"ח.

ענפי הביטוח העיקריים שבהם מתמקדות הפניות להגשת תביעות הם הבסיס לזקיפת ההוצאה. את ההוצאה היחסית להבטחת הכנסה מממן משרד האוצר. לשכות הסיוע המשפטי מעסיקות עורכי דין המתמחים בנושאי הביטוח הלאומי. נוסף עליהם מסייעים עורכי דין פרטיים המקבלים שכר מיוחד בגין השירותים שהם נותנים ללשכות הסיוע המשפטי.

השתתפות בתקציב בית דין לעבודה

המוסד לביטוח לאומי משתתף בתקציב בית הדין לעבודה על פי סעיף 395 לחוק, באמצעות ניכוי מהקצבת האוצר לפי סעיף 32, בשיעור שנקבע על ידי שרי האוצר, המשפטים והרווחה לאחר התייעצות עם המוסד.

בשנים 1998-2000 ההשתתפות הייתה בשלושה סעיפים עיקריים:

- א. שלושה שופטים;
- ב. תשעה עובדי מינהל ושלושה מתמחים;
- ג. קניות נלוות (תפעול ואחזקה, מחשב, ספרות מקצועית וכו').

בשנת 2000 הוחלט על דעת השרים (אוצר, משפטים ורווחה) כי תינתן תוספת של שלושה שופטים וידונו על גובה תקציב נציגי הציבור. עוד הוחלט כי ביטוח לאומי יממן שישה נציגי ציבור לשלושה שופטים קיימים ויממן מחצית עלות של שישה נציגי ציבור נוספים לשלושה שופטים חדשים; יממן רשם החל באוקטובר 2000; וכן יממן שני משפטנים. מספר התיקים שבהם הביטוח הלאומי מהווה צד הוא 12,000 בשנה.

בשנת 2007 השתתף המוסד בתקציב בתי דין לעבודה בסכום של 23,275 אלף ש"ח, 3,606 אלף ש"ח מהם שולמו בעבור פרויקט הערכת המומחים. בשנת 2008 תוקצבו סכומים זהים בעבור הסעיפים הנ"ל.

דמי ביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי מופקד על גביית דמי ביטוח לאומי למימון הגמלאות המשולמות על פי חוק הביטוח הלאומי ועל גביית דמי ביטוח בריאות המיועדים למימון מערכת הבריאות. דמי הביטוח נגבים – בשיעורים שונים – מן העובדים השכירים באמצעות מעסיקיהם, מעובדים עצמאים, ממבוטחים לא שכירים אחרים וממי שאינם עובדים.

במסגרת המדיניות להקטנת עלות העבודה במשק ב-1986, הופחתו בהדרגה שיעורי דמי הביטוח הלאומי למעסיקים ולעצמאים. מאז הממשלה מפצה את המוסד על אובדן תקבולי הגבייה, פיצוי המכונה "שיפוי אוצר". תקבולי המוסד מדמי הביטוח נחלקים אם כן כיום לשניים: גבייה מן הציבור של דמי ביטוח לאומי, המשולמים בידי השכירים ומעסיקיהם ובידי המבוטחים הלא-שכירים, ושיפוי האוצר בגין הפחתת דמי הביטוח הלאומי למעסיקים ולעצמאים (מיוולי 2002, סעיף 32 ג').

בדומה לשנים קודמות, גם בשנים 2003-2008 הגבייה מן הציבור נתונה לתנודות שהן מעבר לתנודות הנובעות מההתפתחויות הכלכליות במשק, עקב השינויים התכופים במדיניות הממשלה בנוגע למימון מערכת הביטוח הלאומי.

ביוולי 2002 הועלו שיעורי דמי הביטוח הלאומי המוטלים על המעסיקים והעצמאים בנקודת אחוז אחת כנגד הורדת שיפוי האוצר בנקודת אחוז אחת. שינוי זה אינו משנה את היקף התקבולים מגבייה, אלא מגדיל את הגבייה מן הציבור על חשבון ירידת השתתפות הממשלה כשיפוי. במועד זה גם בוטלה תקרת ההכנסה החייבת בדמי ביטוח לאומי ובריאות לאוכלוסיית השכירים והלא שכירים כאחד. ביטול התקרה היה בתוקף עד יולי 2003. במועד זה הוחזרה התקרה ל-5 פעמים השכר הממוצע לשכירים (חלקו של עובד ומעסיק) ולעצמאים (חלקו כעובד וכמעסיק). בינואר 2003 הונהג גם שינוי בדמי הביטוח המוטלים על העובד השכיר: השיעור המופחת הוקטן מ-2.66% ל-1.4% ובמקביל הועלה השיעור הרגיל מ-4.9% ל-5.52%. מ-1.7.03, בעקבות החזרת התקרה לתשלום דמי הביטוח, עלה השיעור הרגיל המוטל על העובד מ-5.52% ל-5.58%. מהלך זה נועד להקל את נטל דמי הביטוח על בעלי שכר נמוך ללא שינוי בהיקף הגבייה מהשכירים.

מדיניות הממשלה בנוגע לעדכון הגמלאות של המוסד לביטוח לאומי חלה גם על הפרמטרים של הגבייה. בשנים 2002-2004 לא עודכן השכר הממוצע לפי חוק, ולפיכך גם לא עודכנו מדרגות דמי הביטוח (מדרגת השיעור המופחת והתקרה). זאת ועוד: הקפאת השכר הממוצע נמשכה עד סוף 2005, ומשנת 2006 מעודכנת התקרה רק בשיעור עליית הסכום הבסיסי במקום על-פי השינויים בשכר הממוצע. מדרגת השיעור המופחת וכן ההכנסה המזערית לתשלום דמי ביטוח לסוגי מבוטחים שונים ממשיכים להתעדכן לפי השינויים בשכר הממוצע גם לאחר 2006.

במסגרת חוק התוכנית להבראת המשק (יוני 2003), התקבל תיקון שלפיו מקבלי דמי פגיעה בנפגעי עבודה מחוייבים בתשלום בדמי ביטוח לאומי. המדיניות להכבדת נטל דמי הביטוח משתקפת בשני תיקוני חוק נוספים. התיקון הראשון התקבל במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2003 בתחולה מינואר, ולפיו הושווה שיעור דמי ביטוח בריאות המוטלים על אנשי צבא קבע לשיעור המנוכה משכרו של העובד. עד מועד זה, אנשי צבא קבע שילמו שיעור נמוך יותר של דמי ביטוח בריאות. התיקון השני התקבל במסגרת חוק המדיניות הכלכלית לשנת 2004, ולפיו מקבלי פנסיה מוקדמת חייבים בדמי ביטוח לאומי ובריאות על מלוא הפנסיה (במקום על מחצית הפנסיה) בשיעורים המוטלים על העובד – חוץ מדמי ביטוח בענף אבטלה.

במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2005, הוחלט על הפחתה הדרגתית בדמי ביטוח לאומי ממעסיקים, שהחלה ב-1.7.05, ותימשך עד 2009, כך שהשיעור הממוצע למעסיקים ירד ב-1.5%. הירידה בשנת 2005 התבטאה בירידה מ-5.93% ל-5.33% במדרגה התחתונה (עד מחצית השכר הממוצע במשק) ול-5.68% על השכר ממחצית השכר הממוצע במשק עד התקרה השווה לחמש פעמים השכר הממוצע במשק. הקצבאות האוצר בגין שינוי זה אינן אמורות להשתנות. שינוי נוסף נקבע בענף אימהות: שיפוי האוצר גדל ב-0.05% לצורך הגדלת מענקי האשפוז ליולדות ופגים.

מ-2006, לשם הגדלת הפרוגרסיביות במערכת הגבייה, יושרו שינויים בדבר הקטנת השיעורים המופחתים לעובדים ולעצמאים, תוך הגדלת הבסיס לשיעורים מופחתים מ-50% מהשכר הממוצע לפי חוק ל-60% ממנו. כדי לא לפגוע בהיקף הגבייה של המוסד גדלו במקביל השיעורים הרגילים לסוגים השונים של המבוטחים. חוק זה נחקק בכנסת במסגרת החוק לתיקון פקודת מס הכנסה, ב-10.8.2005.

בגביית חודש אוגוסט 2005 הונהגו שיעורי דמי ביטוח מופחתים ורגילים למעסיקים בדומה לשאר המבוטחים. משנכנסה הרפורמה במס לתוקף מינואר 2006, עלו שיעורי דמי הביטוח המופחתים למעסיק כדי לכסות על הפסד הגבייה הצפוי כתוצאה ממעבר מבסיס מופחת של 50% ל-60% מהשכר הממוצע. התאמת השיעורים תבצע עד שנת 2009. השיעורים החדשים לשנת 2008 מוצגים להלן.

לוח 4 - שיעור גביית דמי ביטוח לאומי מ-1.1.08 (באחוזים)

סוג מבוטח	שיעור מופחת	שיעור רגיל
עובד	0.40	7.00
מעסיק	3.85	5.43
עצמאי	6.72	11.23
לא עובד ולא עצמאי	4.61	7.00

להלן תחזית גביית דמי ביטוח לאומי לשנת 2008 (ללא דמי ביטוח בריאות) במיליוני ש"ח:

<u>מזה במימון האוצר</u> <u>לפי סעיף 32/ג'</u>		
1,800	25,080	גבייה משכירים
140	2,680	גבייה מלא שכירים
1,940	27,760	סך הכול

דמי ביטוח בריאות

ב-1 בינואר 1995 נכנס לתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי. החוק מבטיח שירותי בריאות מלאים על-פי סל שירותים מוגדר לכל תושב ישראל, והוא רשאי לבחור בכל אחת מקופות החולים המוכרות בידי שר הבריאות. הקופה חייבת לבטח כל תושב ללא כל הגבלה וסייג.

גביית דמי הביטוח מתבצעת באמצעות המוסד לביטוח לאומי, וממועד תחולת החוק מנועות קופות החולים לגבות דמי ביטוח לכיסוי סל הבריאות. הגבייה נעשית בדרך שבה נגבים דמי הביטוח הלאומי מהעובדים השכירים והלא-שכירים, ואילו ממקבלי הגמלאות גובה המוסד את דמי ביטוח הבריאות ישירות מהקצבה. שיעורם של דמי ביטוח הבריאות הוא 5.0% מההכנסה החייבת בדמי ביטוח לאומי תוך הנהגת שיעור מופחת של 3.1% על חלק השכר שעד 60% השכר הממוצע (מ-1.1.06).

המוסד לביטוח לאומי מחלק את כספי דמי ביטוח הבריאות והמקורות האחרים הקבועים בחוק על-פי נוסחת הקפיטציה שחושבה מחדש בעקבות חקיקת החוק. כמו כן, המוסד אחראי על רישום החברות בקופות ועל ניהול קובץ המבוטחים הלאומי של מערכת הבריאות.

מינואר 1997 הוחזר תשלום בגין אשפוז יולדות לבתי החולים למתכונת שהייתה קיימת עד הפעלת חוק ביטוח בריאות, דהיינו תשלום ישיר מהמוסד לבתי החולים.

הגבייה של דמי ביטוח בריאות מהציבור, לרבות ממקבלי גמלאות, הסתכמה ב-2007 בכ-13,456 מיליון ש"ח. מסכום זה נוכו, כמובן, הוצאות המינהל של המוסד וכן העברות לקרן מחקרים ולמימון פעולות מועצת הבריאות.

לוח 5 - שיעור גביית דמי ביטוח בריאות מ-1.1.08 (באחוזים)

שיעור רגיל	שיעור מופחת	סוג מבוטח
5.0	3.1	עובד
--	--	מעסיק
5.0	3.1	עצמאי
5.0	5.0	לא עובד ולא עצמאי

בשנת 2008 צפויה להסתכם גביית דמי ביטוח בריאות ב-14,500 מיליון ש"ח.

להלן פירוט אומדני גביית דמי ביטוח בריאות:

11,620 מיליון ש"ח	גבייה משכירים
1,490 מיליון ש"ח	גבייה מלא-שכירים
1,390 מיליון ש"ח	גבייה ממקבלי קצבאות

דמי ביטוח בריאות מחולקים, כאמור, בין הקופות על פי נוסחת הקפיטציה בהתאם לשיעור המבוטחים בכל קופה.

השיעורים לחלוקה בינואר 2007 וינואר 2008 בין הקופות הם כדלקמן:

<u>1.1.2008</u>	<u>1.1.2007</u>	
57.748	58.272	קופת חולים כללית
8.799	8.957	קופת חולים לאומית
22.270	22.019	קופת חולים מכבי
11.183	10.752	קופת חולים מאוחדת
-----	-----	
100.000	100.000	סך הכול

הפחתת עלות העבודה

משנת 1986 החליטה הממשלה להפחית את עלויות העבודה במשק באמצעות הורדת שיעורי דמי הביטוח הלאומי המוטלים על המעסיק ועל העובד העצמאי. המוסד לביטוח לאומי לא נפגע עקב כך, שכן הוא שופה במלוא אובדן הגבייה בידי אוצר המדינה, בשיעורים שנקבעו בלוח י' לחוק. המדינה נשאה בתשלום דמי הביטוח במקום המעסיקים והעובדים העצמאים, וחלו עליה כל כללי הגבייה המוטלים על המבוטח.

הפחתת חלקו של המעסיק בדמי הביטוח נעשתה בהדרגה במהלך השנים, ובסוף שנת 1996 היה חלקה של הממשלה 5.22% מהשיעור הכולל של דמי הביטוח הלאומי, לעומת 1.93% בלבד של המעסיק ו-4.90% של העובד. השיעור הכולל של דמי ביטוח לאומי עמד על 12.05%.

בינואר 1997, עם ביטול המס המקביל והעברת 3% שהיו מוטלים על המעסיק (והעובד העצמאי) למימון דמי הביטוח הלאומי, ירד חלקה של הממשלה מ-5.22% ל-2.22%, ואילו חלקו של המעסיק (והעובד העצמאי) עלה מ-1.93% ל-4.93%. חלקו של העובד נותר ללא שינוי – 4.90%.

ב-1.7.2002 ירד חלקה של הממשלה ב-1% ואילו חלקו של המעסיק או העצמאי עלה באותו שיעור.

מינואר 2008 מהווה שיעור דמי ביטוח על חשבון הממשלה בעד עובדים שכירים 0.67% ואילו בעד עצמאים 0.59%. השיעור בשנת 2007 היה 0.69% ו-0.61% בהתאמה.

השתתפות הממשלה בדמי הביטוח בשנת 2007 הסתכמה בכ-1,830 מיליון ש"ח. התחזית לשנת 2008 היא כ-1,940 מיליון ש"ח.

לוח 6 - השתתפות האוצר במסגרת הפחתת עלות העבודה, במחירים שוטפים, בשנים 1986-2008
(מיליוני ש"ח)

סך הכול	לא שכירים	מעסיקים	השנה
906	116	790	1986/87
898	114	784	1987/88
2,004	287	1,717	1988/89
1,875	256	1,619	1989/90
1,674	209	1,465	1990/91
2,095	200	1,895	אפריל-דצמבר 1991
3,491	417	3,074	1992
4,310	543	3,767	1993
5,242	590	4,652	1994
5,275	599	4,676	1995 ביטוח לאומי
1,482	130	1,352	מס מקביל
5,762	558	5,204	1996 ביטוח לאומי
2,206	189	2,017	מס מקביל
2,756	341	2,415	1997 ביטוח לאומי
212	48	164	מס מקביל
2,415	209	2,206	1998 ביטוח לאומי
2,641	232	2,409	1999 ביטוח לאומי
2,856	232	2,624	2000 ביטוח לאומי
3,090	240	2,850	2001 ביטוח לאומי
2,617	215	2,402	2002 ביטוח לאומי
1,384	94	1,294	2003 ביטוח לאומי
1,360	83	1,277	2004 ביטוח לאומי
1,540	96	1,444	2005 ביטוח לאומי
1,680	108	1,572	2006 ביטוח לאומי
1,830	120	1,710	2007 ביטוח לאומי
1,940	140	1,800	2008 ביטוח לאומי

האגף לפיתוח שירותים

האגף לפיתוח שירותים הוקם בשנת 1999 באמצעות ריכוז קרנות המוסד שעד אז השתייכו לאגפים שונים, במטרה להגדיל את שיתוף הפעולה בין הקרנות הפועלות בתחומים המשיקים זה לזה, וכדי לקבל תמונה כוללת על פעילותן.

ואלה הקרנות המרוכזות במסגרת האגף:

- * הקרן לפיתוח שירותים לנכים
- * הקרן לקידום תוכניות סיעוד
- * הקרן למפעלים מיוחדים
- * קרן מנוף – למימון פעולות לבטיחות בעבודה
- * קרן לילדים ונוער בסיכון

בשנת 2003 חלו שינויים מרכזיים בתקציב הקרנות:

1. קיצוץ עמוק בתקציב הקרנות:
במסגרת חוק עידוד צמיחה כלכלית מיולי 2003 קוצצו כל תקציבי הקרנות ב-30% עד 50%.
2. "הרשאה להתחייב":
התווסף מושג חדש לתקציב (שהוא למעשה אומדן הוצאה לשנה מסוימת), "הרשאה להתחייב", שפירושו: עלות ההסכמים שאפשר להתחייב עליהם בשנה מסוימת.

ההרשאה מורכבת משני משתנים:

- א. ההרשאה להתחייב שנקבעה לאותה שנה.
- ב. הרשאה להתחייב שמועברת משנה קודמת לשנה הנוכחית אם הסכומים שעליהם התחייב המוסד בהסכמים בשנה הקודמת היו נמוכים מהתקציב שנקבע לאותה שנה (כמו כן ניתנה האופציה להשתמש בשנה מסוימת בשיעור מסוים של ההרשאה להתחייב של השנה לאחר מכן).

ההרשאה להתחייב בשנים 2007 ו-2008 לפי הקרנות

(במיליוני ש"ח)

תקציב 2008	תקציב 2007	הקרן
106.9	97.0	פיתוח שירותים לנכים
36.0	48.5	קידום תוכניות סיעוד
16.1	22.5	מפעלים מיוחדים
7.1	10.8	מנוף – בטיחות בעבודה
18.0	30.6	ילדים בסיכון

הקרן לפיתוח שירותים לנכים

תקציב תשלומי הקרן לשנת 2008 יהיה 105 מיליון ש"ח, וההרשאה להתחייב תהיה 106.9 מיליון ש"ח. מטרת הקרן הן לסייע בפיתוח שירותי אבחון, שיקום, תעסוקה, שירותים חברתיים וחינוכיים, דיור, פנאי וספורט לבעלי נכויות גופניות, נפשיות ושכליות בכל הגילים, על פי מדיניות מקצועית ומנהלית שהתגבשה במשך השנים. הקרן שוקדת על פיתוח שירותים חסרים, פריסת שירותים באזורים מרוחקים, ייזום שירותים חדשניים וכן קידום ושיפור שירותים קיימים.

הקרן לפיתוח שירותים לנכים אגף לפיתוח שירותים, היא גורם מקצועי מרכזי בשיקום תעסוקה ודיור לאנשים עם נכות בישראל, וגוף המעורב מאוד בקהילה המקצועית של הגופים, השירותים והמשרדים הייעודיים המטפלים בנכים. בכך היא גוף מנחה מתכנן בפיתוח פרויקטים.

עם זאת, המוסד לביטוח לאומי, באמצעות הקרן, איננו מקיים שירותים בעצמו, אלא מסתמך על יוזמת הגופים הקיימים, עמותות, רשויות מקומיות ומשרדי ממשלה, ומתנה את סיועו בהמשך הפעלת השירות בידי הגוף המפעיל בתום תקופת הסיוע.

הקרן טיפלה ומטפלת במאות פרויקטים בכל רחבי הארץ

1. לאנשים עם פיגור שכלי

הקרן מסייעת בפיתוח מערכי דיור חדשניים בקהילה (הוסטלים, דירות מוגנות, דירות מושכרות וכו') בפיתוח פעילויות לשעות הפנאי – מועדונים; בפיתוח תעסוקה מוגנת; ובסיוע למעונות יום בצידוד ושיפור התנאים הפיזיים. במהלך השנתיים האחרונות הושם דגש על סיוע בשיפור איכות החיים במוסדות למפגרים בדרך של שיפוצים נרחבים. במסגרת ניסוי חדשני, מסייעת הקרן גם למסגרות ומוסדות פרטיים בהם מתגוררים אנשים עם פיגור שכלי.

2. לאנשים בעלי חולי נפשי

הקרן מסייעת בפיתוח שירותי דיור מוגן בקהילה, בשיקום מקצועי, בתעסוקה מוגנת ובתוכניות תעסוקה רב שנתיות, בפיתוח רשת מועדונים חברתיים ובפעילות שעות פנאי.

3. לאנשים כבדי ראייה או אנשים עם עיוורון

התוכניות הקשורות בכבדי ראייה ובעיוורים מתמקדות בהכנסת אביזרים וכלי עזר לשימוש העיוורים, וכך פותחו פרויקטים בשני תחומים עיקריים: שיפוץ והתאמות של מרכזים לעיוורים בפיזור ארצי, ושיפוץ ורכישת ציוד ייחודי למרכזי תמיכה לתלמידים ולסטודנטים עיוורים במכללות ובאוניברסיטאות.

4. לאנשים כבדי שמיעה או חרשים

באמצעות ארגוני החרשים למיניהם מסייעת הקרן בחידוש ציוד והכנסת טכנולוגיות חדשניות במרכזי מיח"א, בפיתוח תוכניות חברתיות, בקורסים למתורגמנים לחרשים, בפיתוח מכינה ללקויי שמיעה לצורך השלמת לימוד בגרות, בפיתוח תקליטור מולטימדיה להפקת מילון בשפת הסימנים ובשירותי תמיכה לסטודנטים ותלמידים חרשים וכבדי שמיעה במכללות ובאוניברסיטאות.

5. לאנשים בעלי נכויות פיזיות

לאוכלוסייה זו סייעה הקרן במימון פעולות ספורט נכים שהוא חיוני כאמצעי טיפולי וכבילוי של שעות הפנאי. הקרן סייעה בפיתוח וציוד בית ספיבק ברמת גן ובהרחבת מרכז הספורט בקריית חיים. הקרן אישרה סכום ניכר לסיוע בהקמת הוסטל לנכים המוקם בקריית חיים, וכן סייעה בהצטיידות לטיפולים ייחודיים בפריסה ארצית בכל מסגרות החינוך המיוחד המיועדות לילדים בעלי נכויות פיזיות.

6. בתי ספר של החינוך המיוחד

נעזרים בפיתוח סדנאות עמלניות (להכנה לחיי עבודה), פיתוח תחומי טיפול ייחודיים כגון טיפול במוסיקה ובפיתוח תחומי טיפול פרא-רפואיים כגון פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, ריפוי בדיבור ועוד.

7. אנשים בעלי בעיות אוטיזם

הקרן מסייעת בפיתוח תוכניות תעסוקה ותוכניות לדיור מוגן. עוד סייע המוסד במימון ציוד טיפולי במיוחד לגנים של ילדים אוטיסטים ומרכזי תמיכה משלבים.

8. נגישות

הקרן עוסקת בסיוע בהנגשה פיזית וכללית למבני ציבור לאנשים עם מוגבלות. מטרתו לסייע למלכ"רים, לרשויות מקומיות ולעמותות בהתקנת סידורי נגישות כדי לקדם את שילוב האדם

עם מוגבלות בקהילה. כללי הסיוע והקריטריונים לתחום זה שונים ממסלול הסיוע הרגיל בקרן. הסיוע בתחום זה מצטמצם לאור חקיקת פרק הנגישות בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות המטילות את ביצוע נגישות השירות על מפעיליו.

הקרן לקידום תוכניות סיעוד

הקרן לקידום תוכניות סיעוד פועלת על פי סעיף 237 א' לחוק הביטוח הלאומי. על פי חוק זה, מממן המוסד לביטוח לאומי, בהסכמת שר האוצר ובאישור שר הרווחה, פעולות המיועדות לפיתוח שירותים קהילתיים לקשישים מוגבלים בתפקודם הזקוקים לטיפול ממושך ולפיתוח שירותים הניתנים במוסדות סיעודיים.

הקרן פועלת מכוח תוכנית עבודה שבמסגרתה נקבעים יעדים, קריטריונים לתוכניות, סדרי עדיפות ונוהלי עבודה, על פי המלצת ועדה ארצית ובהתייעצות עם מועצת המוסד (ועדת סיעוד). בשנת 2008 צפויה הוצאה של 40 מיליון ש"ח והקרן רשאית להתחייב על 36 מיליון ש"ח.

מטרות הקרן ויעדיה לשפר את אורח החיים של קשישים מוגבלים בקהילה ובמוסדות באמצעות הקמה ושיפור תשתיות למתקנים במוסדות ובקהילה, הקמת תשתיות חדשות לטובת קשישים ושיפור איכות כוח האדם העוסק בתחום הזיקנה.

עקרונות מנחים לסיוע

- תכנון על פי צרכים ותחזיות לצרכים עתידיים;
- בניית רצף שירותים בסטנדרטים הולמים לקשיש המוגבל בקהילה, משירותי קהילה דרך שירותי דיור מוגן ועד שירותים מוסדיים;
- נגישות אוכלוסיית הקשישים לרצף שירותים;
- ניצול תשתיות קיימות;
- חתימת הסכמים עם גופים ציבוריים שיבטיחו שימוש של כלל אוכלוסיית היעד בשירותים;
- כושר עמידה כלכלי בהפעלה שוטפת;
- הבטחת מקורות מימון להשלמת התוכנית.

1. תחומי הפיתוח של הקרן לקידום תוכניות סיעוד

א. התחום הקהילתי

תחום זה כולל תשתיות וציוד:

- הקמת מרכזי יום לקשיש בקהילה לתשוישים ותשושי נפש;
- שדרוג מבנים למרכזי יום לתשוישים ותשושי נפש
- שדרוג והרחבת מבנים קיימים לסטנדרטים חדשים;
- סיוע בשיפור תשתיות בדוורים מוגנים-ציבוריים;
- סיוע בשיפור תשתיות בדוורים מוגנים בקיבוצים;

- סיוע בתשתיות לשכונה תומכת ;
- סיוע בתשתיות לפרויקטים ייחודיים במרכזי יום (חדרי פיזיותרפיה, חדר סנוזלן, גינון טיפולי) ;
- הקמת נופשוניים לקשישים תשושים.

ב. התחום המוסדי

תחום זה כולל תשתיות וציוד, ומתייחס לכל סוגי המיטות – של תשושים, סיעודיים, תשושי נפש, וכן מתייחס לשטח הציבורי ולשטחי מיטה.

מטרת הקרן: הקמה, שיפור ושדרוג מיטות בבתי אבות ציבוריים, בבתי אבות פרטיים ובבתים סיעודיים בקיבוצים.

ג. הכשרת כוח אדם סיעודי

סיוע בקורסים למטפלים במסגרת חוק סיעוד.

2. קווי פעולה

- הקרן לקידום תוכניות סיעוד פועלת בשיתוף עם משרדי הממשלה – משרד הבריאות ומשרד הרווחה – ועל פי קביעת צרכים וסטנדרטים של המשרדים הללו.
- בתכנון ופיתוח הפרויקטים יש שותפות באיגום משאבים עם:
  - אש"ל – האגודה לתכנון ופיתוח שירותים לזקן בישראל;
  - ועידת התביעות;
  - רשויות מקומיות – עיריות, מועצות אזוריות, מועצות מקומיות;
  - עמותות מקומיות ואזוריות.

לאחר קבלת הבקשות בקרן ובדיקתן, ההחלטות בנוגע להמלצה על פרויקטים, עלות הפרויקט וחלוקת הסיוע בין הגופים השונים מתקבלות בפורום בין-משרדי משותף.

תוכנית עבודה מקצועית

- בדיקת הצרכים של המשך הקמה/הרחבת מרכזי יום לקשיש בשיתוף עם אש"ל ומשרד הרווחה, הגדרת סטנדרטים לבנייה והרחבה של מרכזי יום;
- בדיקת צרכים של שדרוג מיטות סיעודיות, תשושות ומיטות תשושי נפש לבתי אבות פרטיים וציבוריים;
- יישום פרויקטים ניסיוניים: מודלים של מועדונים מועשרים; תוספת חדרי סנוזלן במרכזי יום לתשושי נפש; בניית תשתית למודל מרכז יום רב תכליתי (בשיתוף עם הקרן למפעלים מיוחדים); בניית תשתית למודל תעסוקה לקשיש; בדיקת צרכים של שדרוג מיטות סיעוד מורכב בתיאום עם משרד הבריאות וקופות החולים.

הקרן למפעלים מיוחדים

כללי

המוסד לביטוח לאומי משתתף במימון שירותי רווחה ניסיוניים מכוח סעיף 36 לחוק הביטוח הלאומי. הכוונה היא לעודד את הגורמים המקצועיים במגזר הממשלתי, הציבורי והוולונטרי ליזום, לשנות, לשפר ולהקים שירותים על בסיסי ניסוי. הניסוי מלווה בהערכה מחקרית, ובסימום יקבלו על עצמם הגופים הרלוונטיים את האחריות להמשכיות השירות. כל הצעה לסיוע נבחנת בידי המוסד על פי קריטריונים המעוגנים בתקנון וטעונה אישור של מועצת המוסד לביטוח לאומי ושל שר הרווחה.

הקריטריונים המרכזיים

- א. התוכנית עוסקת בשירות חדשני שאינו קיים בקהילה או שקיים תקופה קצרה.
- ב. השירות קיים בקהילה, אולם הוא זקוק לפיתוח, מיסוד או התאמה לאוכלוסייה חדשה נוספת, או שיש לשנותו מבחינת התוכנית או צורת נתינתו.
- ג. השירות קיים בקהילה, אך הדרך להערכת האפקטיביות שלו היא באמצעות ניסויים חיים בשדה.
- ד. התוכנית ניתנת להערכה שיטתית.
- ה. קיים סיכוי סביר להמשכיות התוכנית.
- ו. השירות הוכח כמוצלח ויש מקום לעודד את הפיתוח ברמה ארצית.
- ז. התוכנית כוללת היבט של מתן ישיר לאוכלוסייה.

עדיפויות

במתן הענקות ניתנת עדיפות לתוכניות האלה:

- א. תוכניות לאוכלוסיית מצוקה.
- ב. תוכניות שמספקות שירות המשלים את שירותי המוסד.
- ג. תוכניות המספקות שירותים משולבים.
- ד. תוכניות שבהן קיימים שותפים למימון.

תקציב מפעלים מיוחדים

מקור התקציב – מתוך תקבולי המוסד. מסגרת התקציב הכוללת מאושרת בעת אישור התקציב התפעולי במוסד. הרשאה להתחייב לשנת 2008 – 16.1 מיליון ש"ח. בשנת 2008 סך התשלומים יגיע ל 16.2 מיליון ש"ח.

אוכלוסיית יעד

אוכלוסיית היעד של רוב התוכניות הן אוכלוסיות בסיכון, כגון משפחות חד הוריות, מובטלים, נשים מוכות, אסירים ואסירות, נוער וילדים בסיכון, ילדים עם צרכים מיוחדים וקשישים הסובלים מאלימות. בכל אחת מהתוכניות השתתפו עשרות משתתפים. חלק מהתוכניות התקיימו ביישוב אחד, חלקן התקיימו בכמה יישובים וחלק מהתוכניות היו פיתוח שירות ארצי.

תוכניות לעתיד

בנוסף לטיפול בתוכניות המגיעות למחלקה באופן שוטף, יש כוונה לשים דגש מיוחד על כמה תחומים עיקריים והם:

- א. פיתוח מודלים ניסיוניים לשיקום ושילוב בתעסוקה באוכלוסיות עם צרכים מיוחדים.
- ב. המשך פיתוח מסגרות לאוכלוסיות הקשישים כגון מרכזי יום ומועדונים.
- ג. הטמעת תוכניות שהוגדרו כמוצלחות ביישובים נוספים.
- ד. פיתוח תוכניות לצמצום האבטלה, בדגש על האוכלוסייה המבוגרת.
- ה. פיתוח והטמעת תוכניות לשילוב אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים.

תוכניות חדשות – 2008

תעסוקה

הקרן למפעלים מיוחדים, כחלק ממדיניות האגף לפיתוח שירותים, הציבה את נושא השילוב בתעסוקה של אוכלוסיות מוחלשות כחלק מיעדי הקרן. יישום ייעד זה בא לביטוי במיקוד בתעסוקה בתוכניות לנפגעי נפש, לנשים שעברו התעללות מינית ופיזית, שילוב בני 50 ומעלה ועוד.

בהמשך למדיניות זו, הקרן שותפה לתהליך חשיבה ותכנון של פרסום "קול קורא" נוסף בתחום של שילוב בתעסוקה כחלק מהיערכות ליישום "ועדת לרון".

קרן מנוף לבטיחות בעבודה

קרן מנוף מממנת פעולות שמטרתן מניעת תאונות עבודה. הקרן מממנת מחקרים בתחום הבטיחות והגהות בעבודה, יישום מסקנות של מחקר, ניסויים במפעלים, סקרי סיכונים, שיפור ופיתוח אמצעים, מכשירים ואביזרים המיועדים להגברת בטיחות וגהות בעבודה, מבצעי הסברה ארציים ופעולות הסברה לעובדים ומעסיקים. ההרשאה להתחייב בשנת 2007 הייתה 10.8 מיליון ש"ח, מתוכם נחתמו הסכמים על סך 10.7 מיליון ש"ח.

בשנת 2008 הקרן רשאת להתחייב על סך 7.1 מיליון ש"ח.

פעולות יזומות של הקרן בשנת 2007

- **החדרת לימודי בטיחות לבתי ספר**: את המודעות לנושא בטיחות בעבודה כדאי להחדיר כבר בבתי הספר התיכוניים לתלמידים העובדים לעתים קרובות בחופשות הקיץ ואשר ייפכו לעובדים בעתיד. בשלב ראשון יש להגיע להסכם עם משרד החינוך להקצאת שעות הוראה לנושא זה.

- **שיתוף רשויות מקומיות בקידום בטיחות וגהות באזורי תעשייה**: בשלב ראשון הוכן מודל שישתלב בפרויקט בינלאומי "קהילה בטוחה". הפרויקט עוסק באוכלוסיות שונות כגון ילדים וקשישים, והקרן תתרכז בתחום בטיחות העובד באמצעות פעילות במקומות עבודה קטנים באזורי תעשייה בקהילה.

- ניהול בטיחות במקביל לניהול איכות למען הרחבת בטיחות במקומות עבודה כחלק מתהליך היצור.

פעולות יזומות 2008

- הרחבת פעילות הקרן לתאונות בבית ;
- הגברת הבטיחות בעבודה של אוכלוסייה עם מוגבלויות ;
- הגברת הבטיחות במגזר החקלאי באמצעות ניידת הדרכה ;
- קידום עור בטוחה בשיתוף עיריות ורשויות מקומיות ;
- הגברת המודעות לבטיחות בקרב נוער בבתי ספר.

הקרן לפיתוח שירותים לילדים ובני נוער בסיכון

הקרן לילדים ונוער בסיכון מסייעת בפיתוח שירותים לילדים ובני נוער במצבי סיכון וסכנה. הקרן מממנת פעילויות המיועדות לפיתוח שירותים לילדים ובני נוער עד גיל 18 הנמצאים בסיכון או במצוקה מיוחדת על רקע הזנחה, מצוקה כלכלית, היעדר טיפול או התעללות (פיזית, מינית או נפשית), לרבות ילדים ובני נוער עבריינים או המשתמשים בחומרים מסוכנים. הקרן מממנת פיתוח שירותים גם לילדים ובני נוער החשופים לתנאי חיים כגון אלימות, עבריינות או שימוש בחומרים מסוכנים במשפחה, הגורמים לקשיים בתפקודם במסגרות החינוכיות והחברתיות הנורמטיביות המקובלות לבני גילם, לרבות מסגרות חינוך בלתי פורמלי.

מושם דגש על הטמעת מודלים מוצלחים ופיתוח תכניות ארציות ורב מערכתיות.

תחומי סיוע

הקרן תטפל בשנת 2008 בתחומים האלה :

- פיתוח תוכניות לבני נוער בסיכון גבוה בהתמודדות עם המעבר לחיים בוגרים וכהכנה לחיים עצמאיים, תוך הקניית כישורי חיים, מיומנויות תעסוקה ומיומנויות טכנולוגיות.

מושם דגש על תוכניות אשר יעדיהן – שילוב של המתבגרים בעתיד במערכות השכלה או עסוקה מתקדמות או במערכות הצבא ושירות לאומי.

- יוזמה ופיתוח מודלים מערכתיים לטיפול בילדים ובני נוער נפגעים ופוגעים מינית.

תכניות שיאשרו ישולבו במערך ארצי לטיפול בקורבנות פגיעה מינית בשיתוף קרן רשמי ומשרד הרווחה.

סדרי עדיפות

עדיפות תינתן לתכניות עם ההדגשים האלה :

- תוכניות ארציות, מערכתיות המשלימות את רצף השירותים ;
- תוכניות שנועדו לילדים ברמת סיכון גבוהה וילדים עם בעיות התנהגות קשות ;
- תוכניות שיופעלו בפריפריה או במגזרים ייחודיים ;
- העדר שירותים לילדים ובני-נוער בסיכון באזור הפרויקט ;
- הרחבה משמעותית של מספר הילדים המקבלים טיפול באזור ;
- רמה מקצועית גבוהה של תוכנית ההתערבות המוצעת ופירוט של שיטות התערבות המבוססות על מודלים מוצלחים קיימים ;
- ניסיון מוכח של הגוף המגיש ;
- פירוט של תשומות ותפוקות שניתנים למדידה ;
- איגום תקציבים משמעותי עם גורמים מממנים נוספים ;
- התחייבות בכתב של משרד ממשלתי/הרשות המקומית למימון הפרויקט בתום תקופת הסיוע.

תקציב 2008 והרשאות להתחייב

בשנת 2007 שולם סך של 9.9 מיליון ש"ח למימון הפרויקטים. בשנת 2008 תקציב ההוצאות יהיה 18 מיליון ש"ח וההרשאה להתחייב תהיה 18 מיליון ש"ח.

תקציב המוסד לביטוח לאומי 2008

ותקציב מעודכן לשנת 2007

כפי שאושרו בחתימת השרים במאס 2008

**לוח 1: תקציב המוסד לביטוח לאומי לשנת הכספים 2008
(באלפי שקלים חדשים)**

קוד	סעיף	סכום
פעולות לפי חוק הביטוח הלאומי		
1.1 ביטוח זיקנה ושאיירים		
	סך כל התקבולים	16,870,000
1.11	דמי ביטוח	12,434,800
1.112	הקצבת האוצר (סעיף 32 לחוק)	2,081,200
1.113	פיצויים מצד ג' (סעיפים 328 ו-369 לחוק)	34,000
1.114	ריבית	2,320,000
	סך כל התשלומים	14,581,310
1.121	גימלאות	14,300,000
1.122	שקום ודמי מחייה (סעיף 265 לחוק)	65,000
1.123	דמי קבורה	209,000
1.124	הענקות (סעיף 36 לחוק)	2,339
1.125	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	1,971
1.128	העברה לבתי דין	3,000
1.2 ביטוח נכות		
	סך כל התקבולים	5,713,100
1.211	דמי ביטוח	4,454,000
1.212	הקצבת האוצר (סעיף 32 לחוק)	616,100
1.213	פיצויים מצד ג' (סעיפים 328 ו-369 לחוק)	123,000
1.214	ריבית	520,000
	סך כל התשלומים	8,186,736
1.221	גמלאות	7,860,300
1.222	שיקום מקצועי	137,000
	א. ע"י המוסד	105,000
	ב. מרכזי שיקום	32,000
1.223	פיתוח שירותים (סעיף 220 לחוק)	105,000

לוח 1 (המשך)

קוד	סעיף	סכום
1.224	הענקות (סעיף 36 לחוק)	4,201
1.225	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	6,135
1.226	ועדות רפואיות חו"ד והערכות תפקוד	73,000
1.227	העברה לבתי דין	900
1.2271	מסמכים רפואיים	200
1.3	ביטוח סיעוד	
	סך כל התקבולים	1,286,000
1.31	דמי ביטוח	463,000
1.3112	הקצבת אוצר (סעיף 32 לחוק)	720,000
1.3113	פיצויים מצד ג' (סעיפים 328 ו-369 לחוק)	3,000
1.312	ריבית	100,000
	סך כל התשלומים	3,421,021
1.321	גימלאות סיעוד	3,197,500
1.322	פיתוח והרחבה של שירותים	139,450
1.323	העברות לגורמי חוץ	81,000
1.324	הענקות (סעיף 36 לחוק)	974
1.3241	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	1,097
1.3242	העברה לבתי דין	1,000
1.4	ביטוח נפגעי עבודה	
	סך כל התקבולים	2,118,000
1.411	דמי ביטוח	1,628,000
1.412	פיצויים מצד ג' (סעיפים 328 ו-369 לחוק)	250,000
1.413	ריבית	240,000
	סך כל התשלומים	2,918,695
1.421	גמלאות	2,378,000
1.422	ריפוי	330,000
1.423	גימלאות מיוחדות (סעיף 112 לחוק)	122,000

לוח 1 (המשך)

קוד	סעיף	סכום
1.424	הענקות (סעיף 36 לחוק)	33,017
	א. מניעת תאונות - המוסד לבטיחות	23,806
	ב. מניעת תאונות - משרד העו"ר	1,314
	ג. קרן מנוף	7,500
	ד. מפעלים מיוחדים ומחקרים	397
1.425	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	5,478
1.4251	העברה לבתי דין	0
1.4252	מסמכים רפואיים	200
1.427	ועדות רפואיות וחוו"ד	50,000
1.6	ביטוח מתנדבים	
1.61	סך כל התקבולים	6,000
1.611	החזר מאוצר המדינה (סעיף 291 לחוק)	6,000
1.62	סך כל התשלומים	6,000
1.621	גמלאות	6,000
1.7	ביטוח נפגעי תאונות	
1.71	סך כל התקבולים	341,000
1.711	דמי ביטוח	231,000
1.712	ריבית	110,000
1.72	סך כל התשלומים	17,048
1.721	גמלאות	17,000
1.722	הענקות (סעיף 36 לחוק)	48

לוח 1 (המשך)

סכום	סעיף	קוד
	ביטוח אימהות	1.8
2,322,000	סך כל התקבולים	1.81
2,102,000	דמי ביטוח	1.811
160,000	הקצבת האוצר (סעיף 32 לחוק)	1.8111
60,000	ריבית	1.812
3,629,157	סך כל התשלומים	1.82
1,697,000	מענק לידה ואשפוז	1.821
	א. ציוד לנולד	
147,000		
	ב. אשפוז יולדות	
1,550,000		
1,822,500	דמי לידה	1.822
91,000	שמירת הריון	1.8223
3,000	הסעת יולדות	1.823
10,500	בדיקת מי שפיר	
5,157	הענקות (סעיף 36 לחוק)	1.824
	ביטוח ילדים	1.9
20,070,600	סך כל התקבולים	1.91
5,778,000	דמי ביטוח	1.911
11,642,600	הקצבת האוצר (סעיף 32 לחוק)	1.912
2,650,000	ריבית	1.913
4,980,155	סך כל התשלומים	1.92
4,940,000	גמלאות	1.921
3,780	הענקות (סעיף 36 לחוק)	1.922
18,375	העברה לבתי דין	1.9221
18,000	קרן ילדים בסיכון	1.9222

לוח 1 (המשך)

קוד	סעיף	סכום
10.1	ביטוח אבטלה	
10.11	סך הכל תקבולים	535,000
10.111	דמי ביטוח	565,000
	הקצבת האוצר (סעיף 33 לחוק)	0
10.112	ריבית	-30,000
10.12	סך כל התשלומים	1,757,670
10.121	גמלאות	1,745,000
10.123	שיפוי שירות התעסוקה (סעיף 30 לחוק)	4,075
10.124	הענקות (סעיף 36 לחוק)	3,994
10.125	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	4,601
10.3	ביטוח זכויות עובדים	
	בפשיטת רגל ופירוק תאגיד	
10.31	סך כל התקבולים	132,000
10.311	דמי ביטוח	96,000
10.312	שיפוי מהמפרק (סעיף 192 לחוק)	6,000
10.313	ריבית	30,000
10.32	סך כל התשלומים	216,105
10.321	גמלאות	216,000
	א. לעובד	210,000
	ב. לקופת גמל	6,000
10.322	הענקות (סעיף 36 לחוק)	105
10.4	הענקות מטעמי צדק	
10.41	סך כל התקבולים	12,800
10.411	הפרשות מדמי הביטוח של הענפים	8,200
10.412	הקצבת האוצר	4,600
10.413	ריבית	0
10.42	סך כל התשלומים	13,500
10.421	גמלאות	13,500

לוח 1 (המשך)

קוד	סעיף	סכום
2	גמלאות במימון אוצר המדינה	
2.1	הסכמים לפי סעיף 9 לחוק	3,536,750
2.111	גימלאות שלא מן המניין - זקנה ושאיירים	2,334,000
2.131	גימלאות ניידות	973,000
2.141	גמלאות לאסירי ציון	28,400
2.161	דמי לידה לחיילות משוחררות	150
2.171	דמי אבטלה למשוחררי צבא קבע	17,000
2.191	תשלום לחסידי אומות העולם	4,800
2.121	גימלאות נכות לעולים וצד"ל	3,200
2.122	שירותים מיוחדים לעולים וצד"ל	600
2.123	גימלאות סיעוד לעולים	2,500
2.125	מצבות לגלמודים	300
2.126	ילדי עולים	500
2.127	נפגעי גזת	105,000
2.128	נפגעים חולי המופיליה	2,200
2.129	יתומים עקב אלימות במישפחה	4,300
2.130	העברת נפטרים חסרי דת	100
2.131	קצבת לידה	5,000
2.132	איסוף והעברת נפטרים - זק"א	700
2.133	פיצוי על התיקרות הלחם	55,000
2.2	חוקים שונים	5,654,430
2.21	חוק המזונות (הבטחת תשלום)	214,000
	א. תשלומים לזכות	396,000
	ב. גבייה מחייבים	182,000
2.22	חוק התגמולים לנפגעי איבה	370,000
2.231	מענק לימודים למשפחות חד הוריות וברוכות ילדים	169,000
2.241	גמלת הבטחת הכנסה	2,440,000
2.242	השלמת הכנסה למקבלי קצבאות	1,278,000
2.2421	תוספת עבור חימום זו"ש	8,800
2.243	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	2,630

לוח 1 (המשך)

קוד	סעיף	סכום
2.244	תגמולי מילואים - משרד הביטחון	802,000
2.245	פיצויים לנפגעי פוליו	370,000
3	גבייה לפי חוקים אחרים - סך הכול	14,500,000
3.2	חוק ביטוח בריאות	14,500,000
3.21	גביית דמי בטוח בריאות	14,500,000
3.23	העברה למועצת בריאות	9,000
3.24	העברה לקופות חולים	14,412,500
4	מינהל	
	סך כל ההוצאות ברוטו (אלפי ש"ח)	
	הוצאות לפי פעולות	1,236,000
4.11	משאבי אנוש	807,820
4.12	לוגיסטיקה וחקירות	145,851
4.13	הסברה	9,671
4.14	גמלאות	16,655
4.15	גביה	5,210
4.16	כספים	48,423
4.17	הוצאות משפט	13,980
4.18	מחקר ותכנון	550
4.19	תמ"מ	135,540
4.20	הנהלה וכללי	42,300
4.21	חרבה כללית	10,000
	שיא כ"א לשנת 2007	3,424
	כ"א לפרוייקט ויסקונסין	17.5

לוח 1 (המשך)

קוד	סעיף	סכום
	זקיפה לחובת ענפי ביטוח לאומי	901,194
4.31	ביטוח זקנה ושירים	213,610
4.32	ביטוח נכות	277,762
4.33	ביטוח סיעוד	37,836
4.34	ביטוח נפגעי עבודה	173,442
4.35	ביטוח נפגעי תאונות	1,980
4.36	ביטוח אמהות	55,335
4.37	ביטוח ילדים	73,886
4.38	ביטוח אבטלה	62,082
4.40	ביטוח זכויות עובדים בפשיטות רגל	5,261
	זקיפה לחובת גורמי חוץ	334,806
4.52	אוצר המדינה - תשלומים לפי חוקים אחרים והסכמים לפי סעיף 9	256,306
4.53	קופות חולים - גביית מס בריאות	78,500
5	השתתפות המוסד בקרנות הלוואות משותפות עם בנק יהב	42,000
5.1	הלוואות דיור	14,000
5.2	הלוואות רכב	6,000
5.3	הלוואות ריפוי	2,000
5.4	אשראים	8,000
6	הלוואות לגמלאים	12,000
6	תקציב פיתוח ומחשוב	30,240
6.1	ליבת מערכת המידע - אפיון והכנת מכרז	3,200
6.2	פרוייקט טיוב נתונים	3,000
6.3	מערכת לאינטגרציה מינהלית (E.R.P)	2,000
6.4	שדרוג מחשב ותוכנות	9,000
	(*) חרבה ייעודית	

לוח 1 (המשך)

קוד	סעיף	סכום
6.5	רפא"ל (מחשוב הוועדות הרפואיות)	7,500
6.6	אפיון מערכת מחשוב איבה	2,600
6.7	עמדות לשירות עצמי (רכישה והחלפה)	1,340
6.8	החזר דמי ביטוח	1,600

(* חרבה ייעודית שתופשר באישור וועדת הכספים וההשקעות)

**לוח 2: תקציב המוסד לביטוח לאומי לשנת הכספים 2007
(באלפי שקלים חדשים)**

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
פעולות לפי חוק הביטוח הלאומי				
1.1	ביטוח זיקנה ושאררים			
1.11	סך כל התקבולים	15,694,000	265,300	15,959,300
1.111	דמי ביטוח	11,574,300	229,500	11,803,800
1.112	הקצבת האוצר (סעיף 32 לחוק)	1,894,700	16,400	1,911,100
1.113	פיצויים מצד ג' (סעיפים 328 ו-369 לחוק)	25,000	9,400	34,400
1.114	ריבית	2,200,000	10,000	2,210,000
1.12	סך כל התשלומים	13,920,010	7,903	13,927,913
1.121	גימלאות	13,660,000	5,320	13,665,320
1.122	שקום ודמי מחייה (סעיף 265 לחוק)	60,000	-3,330	56,670
1.123	דמי קבורה	192,700	7,520	200,220
1.124	הענקות (סעיף 36 לחוק)	2,339	-1,102	1,237
1.125	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	1,971	-505	1,466
1.128	העברה לבתי דין	3,000	0	3,000
1.2	ביטוח נכות			
1.21	סך כל התקבולים	5,016,500	247,900	5,264,400
1.211	דמי ביטוח	4,096,000	133,400	4,229,400
1.212	הקצבת האוצר (סעיף 32 לחוק)	565,500	-1,500	564,000
1.213	פיצויים מצד ג' (סעיפים 328 ו-369 לחוק)	55,000	-4,000	51,000
1.214	ריבית	300,000	120,000	420,000
1.22	סך כל התשלומים	7,601,686	-73,149	7,527,971
1.221	גמלאות	7,272,600	-16,340	7,256,260
1.222	שיקום מקצועי	133,000	-7,700	125,300
	א. ע"י המוסד	101,000	-5,000	96,000
	ב. מרכזי שיקום ובית לוינשטיין	32,000	-2,700	29,300
1.223	פיתוח שירותים (סעיף 220 לחוק)	115,000	-37,230	77,770

לוח 2 (המשך)

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
1.224	הענקות (סעיף 36 לחוק)	6,701	-2,954	3,181
1.225	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	6,135	-1,575	4,560
1.226	ועדות רפואיות חוות דעת והערכות תיפקוד	67,150	-7,150	60,000
1.227	העברה לבתי דין	900	0	900
1.2271	מסמכים רפואים	200	-200	0

1.3 ביטוח סיעוד

1,135,100	119,100	1,016,000	סך כל התקבולים	1.31
442,700	9,700	433,000	דמי ביטוח	1.311
660,000	30,000	630,000	הקצבת אוצר (סעיף 32 לחוק)	1.3112
2,400	-600	3,000	פיצויים מצד ג' (סעיפים 328 ו- 369 לחוק)	1.3113
30,000	80,000	-50,000	ריבית	1.312
3,072,010	188,089	2,883,921	סך כל התשלומים	1.32
2,880,200	200,500	2,679,700	גימלאות סיעוד	1.321
119,073	-10,877	129,950	פיתוח והרחבה של שירותים	1.322
70,730	-170	70,900	העברות לגורמי חוץ	1.323
193	-1,081	1,274	הענקות (סעיף 36 לחוק)	1.324
814	-283	1,097	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	1.3241
1,000	0	1,000	העברה לבתי דין	1.3242

1.4 ביטוח נפגעי עבודה

1,992,300	132,300	1,860,000	סך כל התקבולים	1.41
1,593,800	40,800	1,553,000	דמי ביטוח	1.411
208,500	51,500	157,000	פיצויים מצד ג' (סעיפים 328 ו- 369 לחוק)	1.412
190,000	40,000	150,000	ריבית	1.413
2,753,713	-28,312	2,782,025	סך כל התשלומים	1.420
2,248,515	30,015	2,218,500	גמלאות	1.421
310,450	-59,550	370,000	ריפוי	1.422

לוח 2 (המשך)

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
1.423	גמלאות מיוחדות (סעיף 112 לחוק)	104,500	11,725	116,225
1.424	הענקות (סעיף 36 לחוק)	31,247	-2,588	28,659
	א. מניעת תאונות - המוסד לבטיחות וגיהות	22,536	-902	21,634
	ב. מניעת תאונות - משרד העו"ר	1,314	-1,314	0
	ג. קרן מנוף	7,000	-47	6,953
	ד. מפעלים מיוחדים ומחקרים	397	-325	72
1.425	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	5,478	-1,407	4,071
1.4251	העברה לבתי דין	0	0	0
1.4252	מסמכים רפואיים	200	-197	3
1.427	ועדות רפואיות וחוות דעת	52,100	-6,310	45,790
1.6	ביטוח מתנדבים			
1.61	סך כל התקבולים	5,000	400	5,400
1.611	החזר מאוצר המדינה (סעיף 291 לחוק)	5,000	400	5,400
1.62	סך כל התשלומים	5,000	400	5,400
1.621	גמלאות	5,000	400	5,400
1.7	ביטוח נפגעי תאונות			
1.71	סך כל התקבולים	310,000	-300	310,300
1.711	דמי ביטוח	210,000	300	210,300
1.712	ריבית	100,000	0	100,000
1.72	סך כל התשלומים	14,048	1,332	15,380
1.721	גמלאות	14,000	1,380	15,380
1.722	הענקות (סעיף 36 לחוק)	48	-48	0

לוח 2 (המשך)

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
1.8	ביטוח אימהות			
1.81	סך כל התקבולים	1,856,000	-134,900	1,990,900
1.811	דמי ביטוח	1,936,000	44,900	1,980,900
1.8111	הקצבת האוצר (סעיף 32 לחוק)	151,600	0	151,600
1.812	ריבית	-80,000	90,000	10,000
1.82	סך כל התשלומים	3,181,857	141,524	3,323,381
1.821	מענק לידה ואשפוז	1,589,500	52,390	1,641,890
	א. ציוד לנולד	137,000	170	137,170
	ב. אשפוז יולדות	1,452,500	52,220	1,504,720
1.822	דמי לידה	1,501,200	78,130	1,579,330
1.8223	שמירת הריון	75,000	9,910	84,910
1.823	הסעת יולדות	2,500	-50	2,450
	בדיקת מי שפיר	10,000	-80	9,920
1.824	הענקות (סעיף 36 לחוק)	3,657	1,224	4,881
1.9	ביטוח ילדים			
1.91	סך כל התקבולים	19,034,800	-365,900	18,668,900
1.911	דמי ביטוח	5,502,000	-55,100	5,446,900
1.912	הקצבת האוצר (סעיף 32 לחוק)	10,552,800	39,200	10,592,000
1.913	ריבית	2,980,000	-350,000	2,630,000
1.92	סך כל התשלומים	4,787,155	26,508	4,813,663
1.921	גמלאות	4,751,000	32,340	4,783,340
1.922	הענקות (סעיף 36 לחוק)	2,780	-763	2,017
1.9221	העברה לבתי דין	18,375	0	18,375
1.9222	קרן ילדים בסיכון	15,000	-5,069	9,931

לוח 2 (המשך)

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
10.1	ביטוח אבטלה			
10.11	סך הכל תקבולים	486,000	-32,800	453,200
10.111	דמי ביטוח	516,000	-32,800	483,200
	הקצבת האוצר (סעיף 33 לחוק)	0	0	0
10.112	ריבית	-30,000	0	-30,000
10.12	סך כל התשלומים	1,917,970	-176,725	1,741,245
10.121	גמלאות	1,904,300	-172,280	1,732,020
10.123	שיפוי שירות התעסוקה (סעיף 30 לחוק)	4,075	-80	3,995
10.124	הענקות (סעיף 36 לחוק)	4,994	-3,184	1,810
10.125	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	4,601	-1,181	3,420
10.3	ביטוח זכויות עובדים			
	בפשיטת רגל ופירוק תאגיד			
10.31	סך כל התקבולים	122,000	9,040	131,040
10.311	דמי ביטוח	87,000	-2,100	84,900
10.312	שיפוי מהמפרק (סעיף 192 לחוק)	5,000	1,140	6,140
10.313	ריבית	30,000	10,000	40,000
10.32	סך כל התשלומים	153,105	52,795	205,900
10.321	גמלאות	153,000	52,900	205,900
	א. לעובד	140,000	60,500	200,500
	ב. לקופת גמל	13,000	-7,600	5,400
10.322	הענקות (סעיף 36 לחוק)	105	-105	0
10.4	הענקות מטעמי צדק			
10.41	סך כל התקבולים	11,700	300	12,000
10.411	הפרשות מדמי הביטוח של הענפים	7,700	100	7,800
10.412	הקצבת האוצר	4,000	200	4,200
10.413	ריבית	0	0	0

לוח 2 (המשך)

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
10.42	סך כל התשלומים	12,000	720	12,720
10.421	גמלאות	12,000	720	12,720
גמלאות במימון אוצר המדינה				
הסכמים לפי סעיף 9 לחוק				
		3,384,850	-32,945	3,353,505
2.111	גימלאות שלא מן המניין - זקנה ושירים	2,330,000	-36,440	2,293,560
2.131	גימלאות ניידות	894,500	-4,500	890,000
2.141	גמלאות לאסירי ציון	27,500	500	28,000
2.161	דמי לידה לחיילות משוחררות	150	0	150
2.171	דמי אבטלה למשחררי צבא קבע	20,000	-4,000	16,000
2.191	תשלום לחסידי אומות העולם	4,800	-350	4,450
2.121	גימלאות נכות לעולים וצד"ל	2,800	150	2,950
2.122	שירותים מיוחדים לעולים וצד"ל	700	-160	540
2.123	גימלאות סיעוד לעולים	2,300	-45	2,255
2.125	מצבות לגלמודים	300	90	390
2.126	ילדי עולים	700	-200	500
2.127	נפגעי גזות	90,000	11,970	101,970
2.128	נפגעים חולי המופיליה	2,000	100	2,100
2.129	יתומים עקב אלימות במישפחה	4,000	400	4,400
2.130	העברת נפטרים חסרי דת	100	-100	0
2.131	קצבת לידה	5,000	-360	4,640
2.132	איסוף והעברת נפטרים - זק"א	1,970	-370	1,600
חוקים שונים				
2.21	חוק המזונות (הבטחת תשלום)	222,000	-6,000	216,000
	א. תשלומים לזכות	395,000	5,000	400,000
	ב. גבייה מחייבים	173,000	11,000	184,000
2.22	חוק התגמולים לנפגעי איבה	370,000	-14,000	356,000
2.231	מענק לימודים למשפחות חד הוריות וברוכות ילד	157,000	110	157,110
2.241	גמלת הבטחת הכנסה	2,570,000	-153,000	2,417,000
2.242	השלמת הכנסה למקבלי קצבאות	1,200,000	-20,170	1,179,830

לוח 2 (המשך)

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
2.2421	תוספת עבור חימום זו"ש	8,600	-200	8,400
2.243	סיוע משפטי (סעיף 397 לחוק)	2,630	-676	1,954
2.244	תגמולי מילואים - משרד הבטחון	802,000	-63,000	739,000
2.245	פיצויים לנפגעי פוליו	200,000	39,830	239,830
	גבייה לפי חוקים אחרים - סה"כ	13,285,000	170,800	13,455,800
3	חוק ביטוח בריאות			
3.21	גביית דמי ביטוח בריאות	13,285,000	170,800	13,455,800
3.23	העברה למועצת הבריאות	13,285	-6,085	7,200
3.24	העברה לקופות חולים	13,142,416	189,636	13,332,052
	סך כל ההוצאות ברוטו	1,209,480	32,880	1,242,360
	משאבי אנוש	804,700	3,547	808,247
	לוגיסטיקה וחקירות	138,970	14,663	153,633
	הסברה	9,430	1,124	10,554
	גמלאות	14,210	447	14,657
	גביה ובטוח	4,970	-42	4,928
	כספים ובקרה	51,930	2,062	53,992
	משפט	12,980	320	13,300
	מחקר ותכנון	540	100	640
	תמ"מ	121,380	15,999	137,379
	הנהלה וכללי	40,190	3,490	43,680
	זרבה	10,180	-8,830	1,350
	שיא כח אדם - סה"כ	3,395	26	3,421
	כ"א לפרוייקט ויסקונסין	17.5	0	17.5

לוח 2 (המשך)

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
	זקיפה לחובת ענפי ביטוח - סך הכול	778,120	-25,042	789,749
	ביטוח זקנה ושאיירים	191,722	-4,358	187,364
	ביטוח נכות	225,296	18,355	243,651
	ביטוח סיעוד	33,671	-685	32,986
	ביטוח נפגעי עבודה	128,363	23,702	152,065
	ביטוח נפגעי תאונות	2,684	-946	1,738
	ביטוח אמהות	45,447	2,916	48,363
	ביטוח ילדים	77,229	-12,563	64,666
	ביטוח אבטלה	68,973	-14,681	54,292
	ביטוח זכויות עובדים בפש"ר ופירוק תאגיד	4,366	258	4,624
	הענקות מטעמי צדק	369	-369	0
	זקיפה לחובת גורמי חוץ - סה"כ	376,880	-23,229	353,651
	קופות חולים בעבור גבייה וביטוח בריאות	130,435	-13,887	116,548
	אוצר המדינה - בעבור תשלומים לפי חוקים שונים והסכמים לפי סעיף 9	246,445	-9,342	237,103
	השתתפות המוסד בקרנות הלוואות המשו			
	המשתתפות עם בנק י.ה.ב.			
	סה"כ	42,000	0	42,000
	הלוואות דיור	14,000	0	14,000
	הלוואות רכב	6,000	0	6,000
	הלוואות ריפוי	2,000	0	2,000
	אשראים	8,000	0	8,000

לוח 2 (המשך)

קוד	סעיף	תקציב מאושר	תקציב מילואים	תקציב מעודכן
	הלוואות לגמלאים	12,000	0	12,000
	תקציב פיתוח ומחשוב	36,900	0	36,900
	ליבת מערכת המידע - אפיון והכנת מכרז	3,200	0	3,200
	פרוייקט טיוב נתונים	3,000	0	3,000
	מערכת לאינטגרציה מינהלית (E.R.P)	2,000	0	2,000
	שדרוג מחשב תוכנה	16,500	0	16,500
	רפא"ל (מחשוב הוועדות הרפואיות)	7,500	0	7,500
	אפיון מערכת מחשוב איבה	1,500	0	1,500
	עמדות לשירות עצמי (רכישה והחלפה)	1,200	0	1,200
	החזר דמי ביטוח	2,000	0	2,000
	תקציב בניינים	36,977	-800	36,177

לוח 3: הוצאות לגורמי חוץ לפי חוק הביטוח הלאומי¹
(באלפי שקלים חדשים)

הרשאה להתחייב		הצעת תקציב 2008	תקציב מעודכן 2007	תקציב מאושר 2007	
2008	2007				
סיוע משפטי					
		1,971	1,466	1,971	זו"ש
		1,097	814	1,097	סיעוד
		6,135	4,560	6,135	נכות
		5,478	4,071	5,478	נפגעי עבודה
		4,601	3,420	4,601	אבטלה
		2,630	1,954	2,630	הבטחת הכנסה
		21,912	16,285	21,912	סך הכול
בתי דין לעבודה					
		23,275	23,275	23,275	סך הכל
		3,606	3,606	3,606	מזה: פרויקט הערכת מומחים
מניעת תאונות נפגעי עבודה					
		23,806	21,634	22,536	המוסד לבטיחות
		1,314	0	1,314	משרד התמ"ת
106,918	97,000	105,000	77,763	115,000	קרן לפיתוח שירותים לנכים
		50,000			מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
3,000	2,500	2,500	2,059	2,500	מזה: תשלום עבור יועצים ומומחים
36,000	48,500	40,000	35,711	35,000	קרן סיעוד
		26,000			מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
1000	900	950	615	900	מזה: תשלומים ליועצים ומומחים
מפעלים מיוחדים					
		1,000	476	1,000	זו"ש
		200	148	500	סיעוד
		3,500	3,147	6,000	נכות כללית
		0	0	0	נפגעי עבודה
		5,000	4,875	3,500	אמהות
		2,000	1,330	1,000	ילדים
		2,500	1,690	3,500	אבטלה
		2,000	2,000	2,000	שירות מילואים
16,129	22,500	16,200	13,666	17,500	סך הכל

לוח : (המשך)

הרשאה להתחייב		הצעת תקציב 2008	תקציב מעודכן 2007	תקציב מאושר 2007	
2008	2007				
		7,500			מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
200	300	200	7	300	מזה: תשלום עבור יועצים
7,096	10,800	7,500	6,953	7,000	קרן מנוף
		4,000			מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
100	100	50	1	100	מזה: תשלומים ליועצים ומומחים
18,000	30,600	18,000	9,931	15,000	קרן ילדים בסיכון
		10,000			מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
600	600	200	181	500	מזה: תשלומים ליועצים ומומחים
					הענקות למחקרים
		1,339	761	1,339	זו"ש
		774	45	774	סיעוד
		701	34	701	נכות כללית
		48	0	48	תאונות
		397	72	397	נפגעי עבודה ואיבה
		157	6	157	אמהות ומזונות
		1,780	687	1,780	ילדים
		1,494	120	1,494	אבטלה
		105	0	105	זכויות בפש"ר
		6,795	1,725	6,795	סך הכל
		700	700	700	מזה: תשלום לחוקרים פוקדים וסוקרים
		70	70	70	רכישת קבצי נתונים למחקרים
					העברות למשרד הבריאות
		69,450	64,950	64,950	לפי חוק סיעוד
					העברות למשרד הרווחה
		30,000	18,403	30,000	לפי חוק סיעוד
					שיפוי שירות התעסוקה
		4,075	3,995	4,075	אבטלה

1. נתונים מעודכנים.

**לוח 4: הוצאות "מינהליות" בתקציב התפעולי לשנת 2008
(באלפי שקלים חדשים)**

מספר סעיף	שם הסעיף	תקציב מאושר 2007	תקציב מעודכן	תקציב 2008
זו"ש				
28031250	עריכת שומות נדל"ן - זיקנה	500	700	500
28031268	עריכת שומות נדל"ן - שאירים	500	500	500
21012117	בדיקות - אמנות בינלאומיות	200	200	200
21012125	בדיקת עלויות שירותי קבורה	200	200	200
28031698	תשלום לאיסוף והעברת נפטרים	1,970	1,970	700
סיעוד				
21031067	הערכות תלות סיעוד - מעריכים	31,000	31,000	35,000
21031091	הערכות תלות סיעוד - יועצים	6,000	7,370	7,500
21031075	אחיות קופ"ח בועדות מקומיות - סיעוד	13,000	13,000	13,000
21031083	עובדים סוציאליים ברשויות מקומיות - סיעוד	17,000	27,000	23,000
21031109	מעקב טלפוני על נוכחות מטפלות בבית הזקן ¹	2,000	2,000	2,000
21031117	עלות חברי ועדות ערר בסיעוד	1,900	1,900	1,900
00000000	בקרה ופקוח - נסוי בסיעוד	0	0	200
ייעוץ רפואי				
28031086	בקרה רפואית כללי	1,850	1,850	2,100
28030682	בקרת איכות - רופאים איבה	958	958	1,000

(1) מוקפא עד לדיון וסיכום בועדת כספים.

לוח 4 (המשך)

מספר סעיף	שם הסעיף	תקציב מאושר 2007	תקציב מעודכן	תקציב 2008
נכות				
21023270	הערכות תפקוד ילד נכה	100	100	140
21023262	הערכות תפקוד שר"מ	1,200	1,200	1,500
21023155	פסיכולוגים נכות כללית	2,100	2,100	2,000
21023163	בדיקות רפואיות נכות כללית	1,400	1,400	1,400
21023098	ועדות נכות כללית (ועדות נכות ושרמ)	35,000	34,880	39,400
21023197	ועדות רפואיות - ילד נכה	1,900	1,900	2,200
21023114	אבחונים ע"י מכוני נכות כללית	11,000	11,000	11,200
21023122	רופאים יועצים נכות כללית	8,000	8,310	9,000
21023254	רופאים יועצים ילד נכה	800	800	1,000
21023189	מסמכים רפואיים	200	200	200
21023130	מומחים שאינם רופאים	700	700	800
21023171	נסיעות - אש"ל	750	750	800
21023320	בקרת מקבלי גמלה	4,000	4,000	3,000
21023346	הנפקת תעודת נכה	150	150	150
21023361	דוחות מהקרן לטיפול בחסויים	50	50	50
00000000	תשלום לגופים המתמנים כמקבלי גמלה	0	8,000	8,000
נפגעי עבודה				
21044052	חוות דעת דמי פגיעה	1,500	1,500	1,700
21044060	בדיקות פסיכולוגיות נפגעי עבודה	2,200	2,200	2,200
21044078	בדיקות רפואיות דמי פגיעה	2,300	2,300	2,300
21044110	בדיקות רפואיות נכות מעבודה	6,500	6,500	6,500
21044037	וועדות רפואיות נפגעי עבודה	31,000	31,000	31,000
21044045	רופאים יועצים נפגעי עבודה	8,300	8,300	11,000
21044094	מסמכים רפואיים	200	200	200
21044086	נסיעות, אש"ל וביטול זמן	300	400	400
00000000	הערכות תלות רופאים	0	2,000	2,000

לוח 4 (המשך)

מספר סעיף	שם הסעיף	תקציב מאושר 2007	תקציב מעודכן	תקציב 2008
הבטחת הכנסה				
28031490	עריכת שומות נדל"ן - הבטחת הכנסה	6,000	4,700	6,000
28031516	אבחון סמים - הבטחת הכנסה	2,800	2,800	2,800
28031540	קובץ נדל"ן - הבטחת הכנסה	700	700	700
28031532	ייעוץ רפואי - הבטחת הכנסה	100	100	100
ניידות				
28031003	בקרת תיקים ניידות	540	540	650
28031011	ביטוח גרירה - ניידות	750	750	800
28031029	וועדות רפואיות ניידות	5,000	5,000	5,500
28031946	משכורות לעובדי ועדות רפואיות ניידות	420	420	450
28031987	וועדות לגודל רכב במכון	1,440	1,640	2,000
28031995	משכורות למזכירי המכון	250	250	300
28031342	בדיקות דופלר	100	100	100
28031037	אחזקה ותיקונים ברכב ללימוד נהיגה	350	350	350
28031060	שונות והוצאות קבועות קטנות -ניידות	300	300	300
28031979	ביול הודעות שעבוד של כלי רכב	700	700	700
28032118	מימון רכישת סימולטור	450	450	450
00000000	בדיקות פיזיותרפיסט	0	0	50
איבה				
28030773	מתנדבים איבה	2,000	2,000	2,000
28030765	תשלום מתנדבי איבה	0	110	300
28030559	אחזקת מוקד איבה	500	500	500
28031904	לווי הסעות איבה	1,000	1,000	1,200
28030401	פינוי אווירי נפגעי איבה	100	100	150
28031805	מ. ממוחשבת עם מ. הבטחון איבה	650	650	650
28031839	הנצחה -צוות דידיקטי	700	700	1,000
28038024	פעולות הנצחה שונות-מיפוי קברים,עמדות מידע. תיעוד אנדרטאות	1,000	1,000	1,000
28038032	ספר יזכור מס 4	300	300	300
28038040	סדנאות להתמודדות - עובדים	200	200	300

לוח 4 (המשך)

תקציב 2008	תקציב מעודכן	תקציב מאושר 2007	שם הסעיף	מספר סעיף
250	250	250	שי ליום הזיכרון - איבה	28031821
300	300	300	הנצחה קבוצתית איבה	28031888
200	150	150	אספקת ציוד אורטופדי נפגעי איבה	28031797
300	50	50	אחזקת שנתית - אנדרטה לחללי פעולות איבה	28038057
10	10	10	שי למשפחות שכולות ונכים איבה	28038008
1,200	1,100	1,100	אגרת טלויזיה	28031771
200	200	200	תשלום לבית הלוחם - איבה	28038016
100	100	100	יום אסירי ציון	28031920
200	0	0	צילום לתיקים רפואיים	00000000
שירות מילואים				
600	600	600	מערכת מילואים לשעת חירום	21100011
שיבוב				
8,000	8,000	6,000	שכר טירחה עו"ד חיצוניים	23700081
300	75	300	חוו"ד מומחים	23700073
500	20	500	הוצ' משפט ושכ"ט	23700131
100	0	100	תשלומים לעדים	23700156
100	5	100	תשלומים לחקירות	23700149
גבייה				
6,500	6,000	6,000	עמלות כרטיסי אשראי	23600612
3,000	2,800	3,000	עמלות בגין החזרי תשלומים	00000000
1,150	600	600	בטוח בריאות	01174705
277,600	254,108	242,438	סך הכול	